

BENEDICTIO SPECIALIS CUJUSLIBET INDUMENTI

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.
R. Qui fecit caelum et terram.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus omnipotens, bonarum virtutum dator, et omnium benedictionum largus infusor, supplices te rogamus, ut manibus nostris opem tuae benedictionis infundas, et has caligas, et sandalia, **vel** amictum, **vel** albam, **vel** cingulum, **vel** stolam, **vel** manipulum, **vel** tunicellam, **vel** dalmaticam, **vel** planetam, divino cultui praeparatam, virtute Sancti Spiritus bene+ dicere, sancti + ficare, et conse + crare digneris, et omnibus ea, **vel** eo, **vel** eis utentibus gratiam sanctificationis sacri mysterii tui benignus concede; ut in conspectu tuo sancti et immaculati atque irreprehensibiles appareant, et auxilium misericordiae tuae acquirant. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde aspergit ea aqua benedicta.

Parentur vas sacri Chrismatis super pelvum una cum gossipio, gremiale ex tela alba, vas ad abluendum manus cum suo mantili, medulla panis, et vitta linea munda.

Pontifex supra rochettum, vel, si sit Regularis, supra superpelliceum paratus amictu, cruce pectorale, stola et pluviali albi coloris, cum mitra simplici et baculo pastorali, vel si hoc Sacramentum minus solemniter conferatur, quacumque die, scilicet, hora, et loco, ex causa ad arbitrium Episcopi; indutus, ut supra, sine tamen pluviali, accedit ad faldistorium ante medium altaris, si sit in aliqua Capella, aut in alio convenienti loco sibi paratum, et sedens brevi sermone alloquitur adstantes et confirmandum; explanans eis effectus hujus Sacramenti, et conditiones ad illud valide, ac licite suscipiendum requisitas.

Quo facto, lavat manus: deinde, deposita mitra surgit, et versa facie ad confirmandum ante se genuflexum, junctis manibus dicit:

Spiritus Sanctus superveniat in te, et virtus Altissimi custodiat te a peccatis. Amen.

Deinde signans se manu dextera a fronte ad pectus signo crucis, dicit:

Adjutorium nostrum in nomine Domini.
Qui fecit caelum et terram.
Domine, exaudi orationem meam.
Et clamor meus ad te veniat.
Dominus vobiscum.
Et cum spiritu tuo.

Tunc extensis versus confirmandum manibus, dicit:

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui regenerare dignatus es hunc famulum tuum (**vel** hanc famulam tuam) ex aqua, et Spiritu Sancto, quique dedisti eis remissionem omnium peccatorum: emitte in eum (**vel** in eam) septiformem Spiritum tuum Sanctum Paraclitum de coelis. Amen.

Spiritum sapientiae, et intellectus. Amen.
Spiritu consilii, et fortitudinis. Amen.
Spiritu scientiae, et pietatis. Amen.

Adimple eum (**vel** eam) Spiritu timoris tui, et consigna eum (**vel** eam) signo Crucis Christi, in vitam propitiatus aeternam. Per eumdem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. Amen.

Pontifex, accepta mitra, sedet in faldistorio, imponitur ei gremiale album, et baculum accipit in sinistra; confirmandus vero coram eo genuflexus, si fuerit infans per patrinum vel matrinum stantem tenetur sub brachio dextero; si autem fuerit adultus, aut aliud major, ponat pedem suum super pedem dextrum

patrini sui. Et ideo, neque masculus feminae patrinus, neque femina masculo matrina esse deberet.

Deinde, inquisito confirmandi nomine, et summate pollicis dexteræ manus Chrismate intincta, Pontifex confirmat eum, dicens:

N. Signo te signo Cru cis:

Et dum hoc dicit, imposita manu dextera super caput confirmandi, producit pollice signum Crucis in frontem illius, deinde prosequitur:

Et confirmo te Chrismate salutis: In nomine Pa tris, et Fi lii, et Spiritus Sancti. Amen.

Deinde leviter eum in maxilla caedit dicens: Pax tecum.

Unctione peracta, patrinus vel matrina confirmati frontem, per ministrum jam extersam, ligat vitta linea munda; et Pontifex, deposito baculo pastorali, tergit cum mica panis, et lavat pollicem et manus super pelvem, et aqua lotionis cum pane funditur in piscinam sacrarii.

Interim dum lavat manus, cantatur vel legitur a ministris sequens Antiphona:

Deinde repetitur Antiphona; qua repetita, Pontifex, deposita mitra, surgit, et stans versus ad altare, junctis ante pectus manibus, dicit:

Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.

Et salutare tuum da nobis.

Domine, exaudi orationem meam.

Et clamor meus ad te veniat.

Dominus vobiscum.

Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui Apostolis tuis Sanctum dedisti Spiritum et per eos, eorumque successores caeteris fidelibus tradendum esse voluisti; respice propitius ad humilitatis nostrae famulatum, et praesta, ut illius cor, cuius frontem sacro Chrismate delinivimus, et signo sanctae Crucis signavimus, idem Spiritus Sanctus in eo (vel in ea) superveniens, templum gloriae suae dignanter inhabitando perficiat. Qui cum Patre, et Spiritu Sancto vivis, et regnas Deus, in saecula saeculorum. Amen.

Deinde dicit:

Ecce sic benedicitur omnis homo, qui timet Dominum.

Et vertens se ad confirmatum, sinistra accipit pastorale, et dextera manu faciens super eum signum Crucis, dicit:

Bene dicat te Dominus ex Sion, ut videoas bona Jerusalem omnibus diebus vitae tuae, et habeas vitam aeternam. Amen.

Expedita itaque Confirmatione, Pontifex sedens, accepta mitra, patrino, vel matrinae annuntiat, quod filium suum instruat bonis moribus, quod fugiat mala, et faciat bona, et doceat eum Credo in Deum, et Pater Noster, et Ave, Maria, quoniam ad hoc est obligatus.

Mox sacris exiuit: et vadunt in pace omnes.

DE BARBA TONDENDA

Quando primo Clericis barbae tondentur, dici debet, Pontifice sedente cum mitra, Antiphona: Sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion, sic descendit super te Dei benedictio.

Psalmus 132.

Ecce quam bonum, et quam jucundum: * habitare fratres in unum!

Sicut unguentum in capite: * quod descendit in barbam, barbam Aaron.

Quod descendit in oram vestimenti ejus: * sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion.

Quoniam illi mandavit Dominus benedictionem: * et vitam usque in saeculum.

Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Quo expleto, repetitur tota Antiphona Sicut ros.

Qua finita, Pontifex, deposita mitra surgit, et stans versus ad illum, dicit:

Oremus.

Deus, cuius providentia omnis creatura incrementis adulta congaudet, preces nostras super hunc famulum tuum, juvenilis aetatis decore laetantem, et primis auspiciis attondendum exaudi, ut in omnibus protectionis tuae munitus auxilio, aeoque largiore provectus, coelestem bene + dictionem accipiat, et praesentis vitae praesidiis gaudeat et futurae. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

DE BENEDICTIONE ARMORUM

Pontifex benedicturus arma, quae aliquis ministrorum coram eo tenet, aut supra altare vel aliquam mensam ponuntur, stans sine mitra, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Benedictio Dei omnipotentis Pa + tris, et Fi+ lli, et Spiritus + Sancti, descendat super haec arma, et super induentem ea, quibus ad tuendam justitiam induatur. Rogamus te, Domine Deus, ut illum protegas, et defendas, qui vivis et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Alia Oratio.

Oremus.

Deus omnipotens, in cuius manu victoria plena constituit, quique etiam David ad expugnandum rebellem Goliam vires mirabiles tribuisti, clementiam tuam humili prece deposcimus, ut haec arma almifica pietate bene + dicere digneris; et concede famulo tuo **N.** eadem gestare cupienti, ut ad munimen, ac defensionem sanctae matris Ecclesiae, pupillorum, et viduarum, contra visibilium et invisibilium hostium impugnationem, ipsis libere et victorioso utatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde aspergit ea aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE CORPORALIUM

Pontifex corporalia benedicere volens, stans sine mitra, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Clementissime Domine, cuius inenarrabilis est virtus, cuius mysteria arcanis mirabilibus celebrantur, tribue, quaesumus, ut hoc linteamen tuae propitiationis bene + dictione sanctificetur, ad consecrandum super illud Corpus et Sanguinem Dei et Domini nostri Iesu Christi Filii tui, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Alia Oratio

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, bene + dicere, sancti+ ficare, et conse + crare digneris linteamen istud ad tegendum involvendumque Corpus et Sanguinem Domini nostri Iesu Christi Filii tui, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Alia Oratio

Oremus.

Omnipotens Deus, manibus nostris opem tuae benedictionis infunde, ut per nostram bene + dictionem

hoc linteamen sanctificetur, et Corporis ac Sanguinis Redemptoris nostri, novum sudarium, Spiritus Sancti gratia efficiatur. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde aspergit ea aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE CRUCIS PECTORALIS

ectoralem, Pontifex potest uti forma assignata pro Benedictione Crucis profiscentium in subsidium Terrae sanctae, ut infra.

DE BENEDICTIONE ENSIS

Pontifex ensem benedicere volens, illo cui tradendus est coram eo genuflectente, quem unus ex ministris coram eo tenet, stans sine mitra, dicit:

- V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.
- R. Qui fecit coelum et terram.
- V. Dominus vobiscum.
- R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Bene + dicere digneris, quae sumus, Domine, ensem istum; et hunc famulum tuum, qui eum, te inspirante, suscipere desiderat, pietatis tuae custodia munias, et illa esum custodias. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde asperget ensem aqua benedicta. Tum sedens, accepta mitra, tradit eum illi, cui tradendus est, genuflexo coram eo permanente, dicens:

Accipe ensem istum, in nomine Pa+ tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti, et utaris eo ad defensionem tuam, ac sanctae Dei Ecclesiae, et ad confusione inimicorum crucis Christi, ac fidei christiana; et quantum humana fragilitas permiserit, cum eo neminem injuste laedas; quod ipse tibi praestare dignetur, qui cum Patre, et Spiritu Sancto vivit et regnat Deus in saecula saeculorum. **R.** Amen.

DE BENEDICTIONE ET CONSECRATIONE VIRGINUM

Benedictio, et consecratio Virginum fieri debet in Epiphania Domini, vel in Albis Paschalibus, aut in Natalitiis Apostolorum, seu in Dominicis diebus. Die vero praecedenti, hora vespertina, vel etiam mane, antequam Pontifex ad Missam se paret, in loco convenienti, praesentantur ei Virgines benedicenda; qui de earum aetate, et proposito singulariter singulas, videlicet, an annum vigesimum quintum compleverint, si voluntatem, et propositum servanda virginitatis habeant, diligenter inquirit; et insuper seorsum cum qualibet de vita, et conscientia, et carnis integritate. Quo facto, super altari in cornu Epistolae locantur pro Virginibus benedicendis vestes, vela, annuli, et torques, sive coronae, tempore suo Virginibus tradenda. Deputantur paronymphae matronae seniores, et propinquae earum, quae Virgines associant, et praecedunt, collocant, ac deducunt ad Pontificem, et reducunt. Ordinatur etiam in Ecclesia papilio, aut alias locus convenienti paratur, in quo Virgines ipsae convenient, et suo tempore se vestiunt benedictis vestibus. Post haec, hora congrua, Pontifex paratus omnibus Pontificalibus paramentis, procedit more consueto ad Missam, et in ea usque ad Alleluia, sive ultimum Versum Tractus, vel Sequentiae exclusive.

Missa dicitur de die, cum Collecta pro Virginibus, sub uno Per Dominum.

Oratio

Da, quae sumus, Domine, his famulabus tuis, quas virginitatis honore dignatus es decorare, inchoati operis consummatum effectum; et, ut perfectam tibi offerant plenitudinem, initia sua perducere mereantur ad finem. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in

Dicto Graduali, Tractu, vel Sequentia, usque ad ultimum Versum exclusive, Pontifex sedet cum mitra super faldistorium, ante medium altaris praeparatum. Virgines vero in vestibus, quibus in monasterio usae sunt, sine velis, sine mantellis, et sine cucullis e monasterio egressae, associatae singulae a duabus matronis senioribus, et propinquis, ac velis ante faciem demissis, Ecclesiam ingrediuntur; et Archipresbyter superpelliceo et pluviali indutus cantat competenti voce hanc Antiphonam:

Prudentes virgines, aptate vestras lampades, ecce sponsus venit, exite obviam ei.

Virgines vero audientes vocem Archipresbyteri, et accendentes cereos suos, progrediuntur binae, et binae, Archipresbyter vero praecedens statuit eas extra chorum, ut facies ad altare majus vertant, et Pontificem coram altari sedentem possint videre, et ipse eas. Tunc idem Archipresbyter in parte Virginum stans, dicit competenti voce, in tono lectionis, ad Pontificem, Virginibus genuflectentibus:

Reverendissime Pater, postulat sancta mater Ecclesia catholica, ut has praesentes Virgines dignemini benedicere, et consecrare, ac Domino nostro Jesu Christo, summi Dei Filio, despousare.

Pontifex interrogat, dicens: Scis illas dignas esse?

Respondet Archipresbyter: Quantum humana fragilitas nosse sinit, credo et testificor illas dignas esse.

Tunc Pontifex adhuc sedens cum mitra, dicit ad circumstantes:

Auxiliante Domino Deo, et Salvatore nostro Jesu Christo, eligimus has praesentes Virgines benedicere, et consecrare, ac Domino nostro Jesu Christo, summi Dei Filio, despousare.

Deinde Pontifex vocat Virgines in cantu, dicens: Venite.

Virgines respondent: Et nunc sequimur.

Surgentes mox seriatim veniunt usque ad introitum chori, exterius tamen genua flectentes.

Tunc Pontifex eas secundo altius vocat in cantu, dicens: Venite.

Virgines surgentes respondent, similiter in cantu, dicentes: Et nunc sequimur in toto corde.

Deinde useque ad medium chori procedunt, et ibi genua flectunt.

Tunc Pontifex tertio altius vocat eas, in cantu, dicens:

Venite, filiae, audite me, timorem Domini docebo vos.

Virgines vero surgentes respondent cantantes Antiphonam:

Et nunc sequimur in toto corde, timemus te, et quaerimus faciem tuam videre, Domine, ne confundas nos, sed fac nobis juxta mansuetudinem tuam, et secundum multitudinem misericordiae tuae.

Et praemissa cantantes Virgines, magis appropinquantes ascendunt in Presbyterium; ubi omnes coram Pontifice genuflectunt; et capita profunde, quasi usque ad terram, inclinant. Deinde singulae successive caput aliquantulum erigentes, cantant etiam hunc Versum:

Suscipe me, Domine, secundum eloquium tuum, ut non dominetur mei omnis injustitia.

Quo per singulas dicto, surgunt omnes, et a matronis predictis seriatim ordinantur, stantes ibidem in modum coronae coram Pontifice, congruo tamen spatio distantes ab eo. Tunc Pontifex hortatur illas publice ad amplectendum, et servandum sanctae virginitatis propositum: et mox interrogat eas palam, et communiter dicens:

Vultis in sanctae virginitatis proposito perseverare?

Et singulae respondent: Volumus.

Tunc unaquaeque sigillatim genuflectit coram eo; et immissis manibus junctis inter ambas manus Pontificis, Pontifex interrogat quamlibet dicens:

Promittis te virginitatem perpetuo servare?

Respondet illa: Promitto.

Et Pontifex dicit: Deo gratias.

Illa vero osculatur manus Pontificis, surgitque, et ad suum locum revertitur et genuflectit. Omnibus autem sic per ordinem expeditis, et ad sua loca reversis, et genuflexis, Pontifex communiter omnes interrogat, dicens:

Vultis benedici, et consecrari, ac Domino nostro Jesu Christo, summi Dei Filio, despousari?

Respondent omnes: Volumus.

Post haec Pontifex ante altare super faldistorium procumbit cum mitra; et ministri hinc, et inde

genuflectunt; Virgines vero post Pontificem super tapetia, in modum coronae, se prosternunt: et cantores incipiunt, et prosequuntur Litanias.

Kyrie, eleison.
Christe, eleison.
Kyrie, eleison.
Christe, audi nos.
Christe, exaudi nos.
Pater de coelis Deus, miserere nobis.
Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.
Spiritus Sancte Deus, miserere nobis.
Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis.
Sancta Maria, ora pro nobis.
Sancta Dei Genitrix, ora pro nobis.
Sancta Virgo virginum, ora pro nobis.
Sancte Michael, ora pro nobis.
Sancte Gabriel, ora pro nobis.
Sancte Raphael, ora pro nobis.
Omnes sancti Angeli, et Archangeli, orate pro nobis.
Omnes sancti beatorum Spirituum ordines, orate pro nobis.
Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.
Sancte Joseph, ora pro nobis.
Omnes sancti Patriarchae, et Prophetae, orate pro nobis.
Sancte Petre, ora pro nobis.
Sancte Paule, ora pro nobis.
Sancte Andrea, ora pro nobis.
Sancte Jacobe, ora pro nobis.
Sancte Joannes, ora pro nobis.
Sancte Thoma, ora pro nobis.
Sancte Jacobe, ora pro nobis.
Sancte Philippe, ora pro nobis.
Sancte Bartholomaee, ora pro nobis.
Sancte Matthaei, ora pro nobis.
Sancte Simon, ora pro nobis.
Sancte Thadaee, ora pro nobis.
Sancte Mathia, ora pro nobis.
Sancte Barnaba, ora pro nobis.
Sancte Luca, ora pro nobis.
Sancte Marce, ora pro nobis.
Omnes sancti Apostoli, et Evangelistae, orate pro nobis.
Omnes sancti Discipuli Domini, orate pro nobis.
Omnes sancti Innocentes, orate pro nobis.
Sancte Stephane, ora pro nobis.
Sancte Laurenti, ora pro nobis.
Sancte Vincenti, ora pro nobis.
Sancte Fabiane et Sebastiane, ora pro nobis.
Sancte Joannes et Paule, ora pro nobis.
Sancte Cosma et Damiane, ora pro nobis.
Sancte Gervasi et Protasi, ora pro nobis.
Omnes sancti Martyres, orate pro nobis.
Sancte Silvester, ora pro nobis.
Sancte Gregori, ora pro nobis.
Sancte Ambrosi, ora pro nobis.
Sancte Augustine, ora pro nobis.
Sancte Hieronyme, ora pro nobis.
Sancte Martine, ora pro nobis.
Sancte Nicolae, ora pro nobis.
Omnes sancti Pontifices, et Confessores, orate pro nobis.
Omnes sancti Doctores, orate pro nobis.
Sancte Antoni, ora pro nobis.
Sancte Benedicte, ora pro nobis.
Sancte Bernarde, ora pro nobis.
Sancte Dominice, ora pro nobis.
Sancte Francisce, ora pro nobis.

Omnes sancti Sacerdotes, et Levitae, orate pro nobis.

Omnes sancti Monachi, et Eremitae, orate pro nobis.

Sancta Maria Magdalena, ora pro nobis.

Sancta Agatha, ora pro nobis.

Sancta Lucia, ora pro nobis.

Sancta Agnes, ora pro nobis.

Sancta Caecilia, ora pro nobis.

Sancta Catharina, ora pro nobis.

Sancta Anastasia, ora pro nobis.

Omnes sanctae Virgines et Viduae, orate pro nobis.

Omnes Sancti et Sanctae Dei, intercedite pro nobis.

Propitius esto, parce nobis, Domine.

Propitius esto, exaudi nos, Domine.

Ab omni malo, libera nos, Domine.

Ab omni peccato, libera nos, Domine

Ab ira tua, libera nos, Domine.

A subitanea et improvisa morte, libera nos, Domine.

Ab insidiis diaboli, libera nos, Domine.

Ab ira, et odio, et omni mala voluntate, libera nos, Domine.

A spiritu fornicationis, libera nos, Domine.

A fulgure et tempestate, libera nos, Domine.

A flagello terraemotus, libera nos, Domine.

A peste, fame, et bello, libera nos, Domine.

A morte perpetua, libera nos, Domine.

Per mysterium sanctae incarnationis tuae, libera nos, Domine.

Per adventum tuum, libera nos, Domine.

Per nativitatem tuam, libera nos, Domine.

Per baptismum, et sanctum jejunium tuum, libera nos, Domine.

Per crucem, et passionem tuam, libera nos, Domine.

Per mortem, et sepulturam tuam, libera nos, Domine.

Per sanctam resurrectionem tuam, libera nos, Domine.

Per admirabilem ascensionem tuam, libera nos, Domine.

Per adventum Spiritus Sancti paracliti, libera nos, Domine.

In die judicii, libera nos, Domine.

Peccatores, te rogamus, audi nos.

Ut nobis parcas, te rogamus, audi nos.

Ut nobis indulgeas, te rogamus, audi nos.

Ut ad veram poenitentiam nos perducere digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Ecclesiam tuam sanctam regere, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Domnum apostolicum, et omnes ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut inimicos sanctae Ecclesiae humiliare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Regibus, et Principibus christianis pacem et veram concordiam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut cuncto populo christiano pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.

Ut omnes errantes ad unitatem Ecclesiae revocare, et infideles universos ad Evangelii lumen perducere digneris, te rogamus, audi nos.

Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut mentes nostras ad coelestia desideria erigas, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogamus, audi nos.

Ut animas nostras, fratrum, propinquorum et benefactorum nostrorum ab aeterna damnatione eripias, te rogamus, audi nos.

Ut fructus terrae dare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Et postquam dictum fuerit, Ut omnibus fidelibus, etc. et a choro responsum: R. Te rogamus, audi nos.

Pontifex surgit cum mitra, et vertens se ad Virgines prostratas, tenens baculum Pastoralem in sinistra, in pristino tono dicit, primo:

Ut praesentes ancillas tuas bene+ dicere digneris. **R. Te rogamus, audi nos.**

Ut praesentes ancillas tuas bene+ dicere, et sancti + ficare digneris. **R. Te rogamus, audi nos.**

Quibus dictis, Pontifex reddit ad accubitum, cantoribus Litanias, ubi dimiserant, reassumentibus, et perficientibus.

Ut nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos.
Fili Dei, te rogamus, audi nos.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.
Christe, audi nos.
Christe, exaudi nos.
Kyrie, eleison.
Christe, eleison.
Kyrie, eleison.

Quibus finitis, surgunt omnes, et dicitur Hymnus:

Veni Creator Spiritus,
Mentes tuorum visita,
Imple superna gratis,
Quae tu creasti, pectora.

Qui diceris Paraclitus,
Altissimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, charitas,
Et spiritualis unctio.

Tu septiformis munere,
Digitus paternae dexteræ,
Tu rite promissum Patris,
Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus,
Infirma nostri corporis
Virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius,
Pacemque dones protinus.
Ductore sic te praevio
Vitemus omne noxium.

Per te sciamus da Patrem,
Noscamus atque Filium,
Teque utriusque Spiritum
Credamus omni tempore.

Deo Patri sit gloria,
Et Filio qui a mortuis
Surrexit, ac Paraclito,
In saeculorum saecula.
Amen.

Pontifice, sine mitra ante altare genufexo, incipiente, et choro illum prosequente usque in finem: primo Versu dicto, Pontifice surgente et usque ad finem ejusdem Hymni sine mitra stante. Hymno dicto, Virgines ad papilionem, seu ad alium locum idoneum proximorem, ad hoc ordinatum, revertuntur. Pontifex vero coram altari stans, deposita mitra, benedicit Virginum vestes, dicens:

V. Dominus vobiscum.
R. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

Deus aeternorum bonorum fidelissime promissor, certissime persolutor, qui vestimentum salutis et indumentum aeternae jucunditatis tuis fidelibus promisisti, clementiam tuam suppliciter exoramus, ut haec indumenta, humilitatem cordis, et contemptum mundi significantia, quibus famulæ tuae sancto visibiliter sunt informandæ proposito, propitius bene + dicas; ut beatæ castitatis habitum, quem, te inspirante, suscipiant, te protegente, custodian; et quas venerandæ vestibus promissionis induis temporaliter, beata facias immortalitate vestiri. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

Oremus.

Domine Deus, bonarum virtutum dator, et omnium benedictionum largus infusor, te obnixis precibus deprecamur, ut has vestes bene + dicere, et sancti + ficare digneris, quas famulae tuae pro indicio cognoscendae religionis induere se volunt; ut inter reliquias feminas tibi cognoscantur dicatae. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Exaudi, omnipotens Deus, preces nostras; et has vestes, quas famulae tuae ad seipsas operiendas exposcunt, uberrimae benedictionis imbre perfunde, sicut perfudisti oram vestimentorum Aaron benedictione unguenti, profluentis a capite in barbam; et sicut benedixisti vestes omnium religiosorum tibi per omnia placentium, ita eas bene + dicere, et sancti + ficare digneris: ac praest, clementissime Pater, ut supradictis famulabus tuis sint hae vestes salutis protectio, hae cognitio religionis, hae initium sanctitatis, hae contra omnia tela inimici robusta defensio, ut centesimi muneris opulentia, perseverante continentia, ditentur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Et vestes aqua benedicta aspergit; quae portantur Virginibus ad locum, ad quem divertunt; ubi dimissis quotidianis vestibus, induunt benedictas.

Pontifex autem stans, ut supra, benedicit vela Virginum, dicens:

Oremus.

Suppliciter te, Domine, rogamus, ut super has vestes ancillarum tuarum capitibus imponendas, bene + dictio tua benigna descendat; et sint hae vestes benedictae, consecratae, immaculatae, et sanctae. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Caput omnium fidelium, Deus, et totius corporis salvator, haec oportenta velaminum, quae famulae tuae propter tuum, tuaeque Genitricis beatissimae Virginis Mariae amorem suis capitibus sunt impositurae, dextera tua sancti+ fica: et hoc, quod per illa mystice datur intelligi, tua semper custodia, corpore pariter, et animo incontaminato custodian; ut quando ad perpetuam Sanctorum remunerationem venerit, cum prudentibus et ipsae virginibus praeparatae, te perducente, ad sempiternae felicitatis nuptias introire mereantur. Qui vivis, et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Et vela ipsa aqua benedicta aspergit.

Post haec stans adhuc, ut supra, Pontifex benedicit annulos, dicens:

Oremus.

Creator, et conservator humani generis, dator gratiae spiritualis, et largitor humanae salutis; tu, Domine, emitte bene + dictionem tuam super hos annulos; ut, quae eos gestaverint, coelesti virtute munitae, fidem integrum, fidelitatemque sinceram teneant; sicut sponsae Christi virginitatis propositum custodian, et in castitate perpetua perseverent. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Et aqua benedicta eos aspergit.

Tum stans adhuc sine mitra Pontifex, benedicit torques, sive coronas, dicens:

Oremus.

Bene + dic, Domine, ornamenta ista, et praesta, per invocationem tui nominis, ut quaecumque ea portaverint, si tibi fideliter servierint, coronam, quam illa designat, in coelo percipere mereantur. Qui in Trinitate perfecta vivis, et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde eas aqua benedicta aspergit.

His expletis, Virgines, benedictis vestibus, exceptis velis, induitae, binae et binae, seriatim redeunt ad Pontificem, cantantes Responsorium:

Regnum mundi, et omnem ornatum saeculi contempsi propter amorem Domini nostri Iesu Christi: * Quem vidi, quem amavi, in quem credidi, quem dilexi. **V.** Eructavit cor meum verbum bonum, dico ego opera mea regi. * Quem vidi, quem amavi, in quem credidi, quem dilexi.

Tum disponuntur a paronymphis ante altare genuflexae coram Pontifice, in modum coronae, vultibus dimissis: Pontifex vero surgit, mitra deposita, et versus ad eas, dicit:

Oremus.

Respic, Domine, propitius super has famulas tuas, ut sanctae virginitatis propositum, quod, te inspirante, suscepereunt, te gubernante, custodian. Per Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus.

Deinde dicit competenti voce, extensis manibus ante pectus, Praefationem:

Per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.
V. Sursum corda.
R. Habemus ad Dominum.
V. Gratias agamus Domino Deo nostro.
R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, castrorum corporum benignus habitator, et incorruptarum Deus amator animarum. Qui humanam substantiam, in primis hominibus diabolica fraude vitiatam, ita in Verbo tuo, per quod omnia facta sunt, reparas, ut eam non solum ad primae originis innocentiam revokes, sed etiam ad experientiam aeternorum bonorum, quae novo in saeculo sunt habenda, perducas; et obstrictos adhuc conditione mortalium, jam ad similitudinem provehas Angelorum. Respice, Domine, super has famulas tuas, quae in manu tua continentiae suae propositum collocantes, tibi devotionem suam offerunt, a quo et ipsae vota assumpserunt. Quomodo enim animus mortali carne circumdatus, legem naturae, libertatem licentiae, vim consuetudinis, et stimulos aetatis evinceret, nisi tu, Deus, per liberum arbitrium hunc in eis amorem virginitatis clementer accenderes, tu hanc cupiditatem in earum cordibus benignus aleres, tu fortitudinem ministrares. Effusa namque in omnes gentes gratia tua, ex omni natione, quae sub coelo est, in stellarum innumerabilem numerum, novi Testamenti heredibus adoptatis, inter ceteras virtutes, quas filii suis non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, sed de Spiritu Sancto tuo genitis indidisti, etiam hoc donum in quas mentes de largitatis tuae fonte defluxit, ut cum honorem nuptiarum nulla interdicta minuisset, ac super sanctam conjugium nuptialis benedictio permaneret, exsisterent tamen sublimiores animae, quae in viri, ac mulieris copula fastidirent connubium, concupiscerent Sacramentum, nec imitarentur, quod nuptiis agitur, sed diligerent quod nuptiis praenotatur. Agnovit auctorem suum beata virginitas, et aemula integratatis angelicae, illius thalamo, illius cubiculo se devovit, qui sic perpetuae virginitatis est sponsus, quemadmodum perpetuae virginitatis est filius. Implorantibus ergo auxilium tuum, Domine, et confirari se benedi + ctionis tuae consecratione cupientibus, da protectionis tuae munimen, et regimen, ne hostis antiquus, qui excellentiora studia subtilioribus infestat insidiis, ad obscurandam perfectae continentiae palam, per aliquam mentis serpat incuriam, et rapiat de proposito virginum, quod etiam moribus decet inesse nupturam. Sit in eis, Domine, per donum Spiritus tui prudens modestia, sapiens benignitas, gravis lenitas, casta libertas. In charitate ferveant, et nihil extra te diligent. Laudabiliter vivant, laudarie non appetant. Te in sanctitate corporis, te in animae suae puritate glorificant. Amore te timeant, Amore tibi serviant. Tu eis sis honor, tu gaudium, tu voluntas; tu in moerore solatium; tu in ambiguitate consilium; tu in injurya defensio; in tribulatione patientia; in paupertate abundantia, in jejunio cibus; in infirmitate medicina.

In te habeant omnia, quem diligere appetant super omnia, per te, quod sunt professae, custodiant. Scrutatori pectorum non corpore placitiae, sed mente, transeant in numerum puellarum sapientum, ut coelestem Sponsum, virtutum accensis lampadibus, cum oleo praeparationis exspectent, nec turbatae improviso Regis adventu, sed securae, cum lumine, et praecedentium Virginum choro junctae, jucundanter occurrant: et ne excludantur cum stultis, se regalem januam cum sapientibus Virginibus, licenter introeant, et in Agni tui perpetuo comitatu probabiles mansura castitate permaneant. Quatenus centesimi fructus, dono virginitatis decorari, te donante, mereantur.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo; ita tamen quod a circumstantibus audiatur:

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, incipit, schola prosequente, Responsorium:

Veni, electa mea, et ponam in te thronum meum. * Quia concupivit rex speciem tuam. **V.** Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam. * Quia concupivit rex speciem tuam.

Incepto Responsorio, sedet Pontifex cum mitra, et eo finito, surgunt Virgines; et duae primae ex eis praesentantur a paronymphis Pontifici, coram quo humiliter genua flectunt, cantantes simul Antiphonam: Ancilla Christi sum, ideo me ostendo servilem habere personam.

Qua dicta, Pontifex interrogat illas palam, dicens:

Vultis persistere in sancta virginitate, quam professae estis?

Et illae simul respondent: Volumus.

Tum Pontifex imponit velum super caput cuiuslibet quod dependeat super scapulas, et super pectus, et usque ad oculos, singulis dictis:

Accipe velamen sacrum, quo cognoscaris mundum contempsisse, et te Christo Jesu veraciter humilianterque, toto cordis annisu, sponsam perpetualiter subdidisse, qui te ab omni malo defendat, et ad

Ambabus velatis, ambae simul genuflexae, ut erant, cantant hanc Antiphonam:
Posuit signum in faciem meam, ut nullum praeter eum amatorem admittam.

Quo facto, reducuntur a matronis praedictis ad loca ordinis sui, ubi prius erant; et aliae duae, quae post illas in ordine sequuntur, praesentantur Pontifici, coram quo simili modo genua flectunt, cantant, et velantur, ut primae. Omnibus autem sic velatis, deposita mitra, surgit Pontifex, et stans versus ad illas, dicit:

V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Famulas tuas, Domine, tuae custodia muniat pietatis, ut virginitatis sanctae propositum, quod, te inspirante, suscepereunt, te protegente, illaesum custodian. Qui vivis, et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, vocat Virgines, incipiens Antiphonam, schola prosequente:
Desponari, dilecta, veni, hiems transiit, turtur carnit, vineae florentes redolent.

Qua incepta, sedet Pontifex cum mitra, et ea finita, illae, quae primae venerant ad recipiendum velum, praesentantur Pontifici a matronis praedictis, eo modo, et ordine, sicut prius. Tunc Pontifex accipiens annulum cum dextera sua, et dexteram manum virginiscum sinistra manu sua, et mittens annulum ipsum digito annulari dexteræ manus Virginis, despontat illas Jesu Christo, dicens singulis:

Desponso te Jesu Christo, Filio summi Patris, qui te illaesam custodiat. Accipe ergo annulum fidei, signaculum Spiritus Sancti, ut sponsa Dei voceris, et si ei fideliter servieris, in perpetuum coroneris. In nomine Pa+ tris, et Fi + lli, et Spiritus + Sancti. R. Amen.

Quo facto, ambae simul genuflexae, decantant Antiphonam:
Ipsi sum despontata, cui Angeli serviunt, cujus pulchritudinem sol et luna mirantur.

Qua cantata, reducuntur a matronis praedictis ad loca sua, et aliae duae, quae illas sequuntur in ordine, praesentantur Pontifici, coram quo genuflectunt, cantant, et despontantur, modo praemisso. Omnibus ergo sic seriatim despontatis, et ad loca sua reductis, omnes genuflexae simul levant in altum, et ostendunt dexteræ manus cantantes hanc Antiphonam:

Annulo suo subarravit me Dominus meus Jesus Christus, et tamquam sponsam decoravit me corona.

Deinde Pontifex cum mitra surgit, et stans versus ad illas, dicit:

Bene + dicat vos Conditor coeli, et terrae, Deus Pater omnipotens, qui vos eligere dignatus est ad beatæ Mariae Matris Domini nostri Jesu Christi consortium; ut integrum, et immaculatam virginitatem, quam professae estis, coram Deo, et Angelis ejus conservetis; propositum teneatis; castitatem diligatis; patientiam custodiatis; ut coronam virginitatis accipere mereamini. Per eumdem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Post haec Pontifex cum mitra stans, iterum vocat illas in cantu inchoans, schola prosequente, hanc Antiphonam:

Veni, Sponsa Christi, accipe coronam, quam tibi Dominus praeparavit in aeternum.

Incepta Antiphona, sedet Pontifex cum mitra, et ea finita, praesentantur ei a paronymphis duae primae Virgines, ut prius, coram eo genuflexae. Ipse autem torquem, sive coronam accipiens, imponit capiti cujuslibet Virginis, seriatim singulis dicens:

Accipe coronam virginalis excellentiae, ut sicut per manus nostras coronaris in terris, ita a Christo gloria, et honore coronari merearis in coelis. Per eumdem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Et mox ambae simul decantant hanc Antiphonam:
Induit me Dominus cyclade auro texta, et immensis monilibus ornavit me.

Qua cantata, reducuntur a matronis praedictis ad loca sua; et aliae praesentantur, quae simili modo genuflectunt, cantant, et coronantur. Omnibus coronatis, et ad loca sua reductis, et stantibus, Pontifex deposita mitra surgit, et stans versus ad illas, dicit:

V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Da, quaesumus, omnipotens Deus, ut hae famulæ tuae, quae pro spe retributionis aeternae tibi Domino Deo desiderant consecrare, plena fide, animoque in sancto proposito permaneant. Tribue eis, Domine, humilitatem, castitatem, obedientiam, charitatem et omnium bonorum operum quantitatem: ut

ad meritum aeternae gloriae possint pervenire. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde omnibus simul genua flectentibus, Pontifex stans, ut prius, sine mitra, dicit hanc Orationem.

Oremus.

Te invocamus, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, super has famulas tuas, quae tibi voverunt pura mente, mundoque corde servire; ut eas sociare digneris inter illos centum quadraginta quatuor millia, qui virgines permanerunt, et se cum mulieribus non coquinaverunt; in quorum ore dolus non est inventus; ita et has famulas tuas facias permanere immaculatas usque in finem. Per Immaculatum Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Qua finita, Virgines surgentes, simul cantant Antiphonam:

Ecce, quod concupivit, jam video, quod speravi, jam teneo: illi sum juncta in coelis, quem in terris posita, tota devotione dilexi.

Post haec Pontifex, junctis ante pectus manibus, dicit super illas, stantes humiliter inclinatas, benedictionem.

Deus, plasmator corporum, afflator animarum, qui nullam spernis aetatem, nullum sexum reprobas, nullam conditionem gratia tua ducis indignam, sed omnium aequalis creator es, et redemptor, tu has famulas tuas, quas ex omni numero gregis, ut bonus pastor, ad conservandam coronam perpetuae virginitatis, et castimoniam animae eligere dignatus es, tuae protectionis scuto circumtege, et ad omne opus virtutis et gloriae, magistrante sapientia, praepara, ut vincentes carnis illecebras, et illicita connubia recusantes, insolubilem Filii tui Domini nostri Jesu Christi copulam mereantur. His petimus, Domine, arma suggeras, non carnalia, sed Spiritus virtute potentia, ut, te muniente, earum sensus et membra, in earum corporibus, et animabus non possit dominari peccatum; ac sub tua gratia vivere cupientibus, nihil sibi defensor malorum, et inimicus bonorum de his vasis nomini tuo consecratis praevaleat vindicare. Omnem etiam nocivum calorem imber gratiae tuae coelestis extinguat, lumen vero perpetuae castitatis accendat; facies pudica scandalis non pateat, neque incautis occasionem tribuat negligentia delinquendi. Sitque in eis casta virginitas; sint ornatae pariter, et armatae fide integra, spe certa, charitate sincera; ut, praeparato animo ad continentiam, virtus tanta praestetur, quae supereret diaboli universa figura; et contemnendo praesentia, futura sectentur; jejunia epulis carnalibus preeferant; lectiones sacras et orationes conviviis et potionibus anteponant; ut orationibus pastae, et eruditioibus expletæ, illuminatae vigiliis, opus gratiae virginalis exerceant. His igitur virtutum armis has tuas famulas interius exteriusque communiens, praesta, inoffensem cursum virginitatis implere. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, stans dicit sequentem benedictionem super illas genuflexas.

Benedicat vos Deus Pa+ ter, et Fi + lius, et Spiritus + Sanctus omni benedictione spirituali; ut manentes semper incorruptae, inviolatae, et immaculatae, sub vestimento sanctae Mariae, Matris Domini nostri Jesu Christi, requiescat suer vos spiritus septiformis gratiae, spiritus sapientiae et intellectus, spiritus consilii et fortitudinis, spiritus scientiae, et pietatis: et repleat vos spiritus timoris Domini, fragiles solidet, invalidasque confirmet, pietate allevet, et mentes regat, vias dirigat, cogitationes sanctas instituat, actus probet, opere perficiat, charitate aedificet, sapientia illuminet, castitate munit, scientia instruat, fide firmet, in virtute multiplicet, in sanctitate sublimet, ad patientiam praeparet, ad obedientiam subdat, sobrias protegat, et pudicas: in infirmitate visitet, in dolore relevet, in tentatione custodiat, in prosperitate temperet, in iracundia mitiget, in iniquitate emindet, infundat gratiam, remittat offensam, tribuat disciplinam. Ut his, et similibus virtutibus fultae, et sanctis operibus illustratae, illa semper studeatis agere, quae digna fiant remuneratione. Illum habeatis testem, quem habituae estis judicem; et vos aptetis, ut praefulgenter gestetis in manu lampadem, intraturae sponsi thalamum, occurritis cum gaudio, et nihil in vobis reperiatur foetidum, nihil sordidum, nihil occultum, nihil corruptum, nihil dishonestum, sed niveas, et candidas animas, corporaque lucida, atque splendida; ut, cum ille dies tremendus remunerationis justorum, retributionisque malorum advenerit, non inveniat in vobis ultrix flamma, quod urat, sed divina pietas, quod coronet; quas jam in hoc saeculo conversatio religiosa mundavit, ut ad tribunal aeterni Regis ascensurae, celsaque palatia, cum iisdem mereamini habere protectionem, qui sequuntur Agnum, et cantant canticum novum sine cessatione, illic percepturæ praemium post laborem, semperque maneat in viventium regione. Atque ipse benedicat vos de coelis, qui per crucis passionem humanum genus es dignatus venire in terris redimere, Jesus Christus Dominus noster, qui cum aeterno Patre, et Spiritu Sancto in unitate perfecta vivit, et regnat Deus, in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde Pontifex sedens cum mitra, publica voce anathema ponit, ne quis eas a divino servitio, quae vexillo castitatis subjectae sunt, abducat; nullus earum bona surripiat, sed ea cum quiete possideant, in hanc formam:

Auctoritate omnipotentis Dei, et beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus, firmiter, et sub interminatione

anathematis inhibemus, ne quis praesentes virgines, seu sanctimoniales a divino servitio, cui sub vexillo castitatis subjectae sunt, abducat, nullus earum bona surripiat, sed ea cum quiete possideant. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, maledictus sit in domo, et extra domum; maledictus in civitate, et in agro; maledictus vigilando, et dormiendo; maledictus manducando, et bibendo; maledictus ambulando, et sedendo; maledicta sint caro ejus, et ossa, et a planta pedis usque ad verticem non habeat sanitatem. Veniat super illum maledictio hominis, quam per Moysen in lege filiis iniquitatis Dominus permisit. Deleantur nomen ejus de libro viventium, et cum justis non scribatur. Fiat pars et hereditas ejus cum Cain fraticida, cum Dathan, et Abiron, cum Anania, et Saphira, cum Simone mago, et Juda proditore, et cum eis, qui dixerunt Deo: Recede a nobis, semitam viarum tuarum nolumus. Pereat in die judicii; devoret eum ignis perpetuus cum diabolo, et angelis ejus, nisi restituerit, et ad emendationem venerit. Fiat, fiat.

Tum dicitur Alleluia, sive ultimus Versus Tractus, vel Sequentiae, et cetera usque ad Offertorium inclusive, Virginibus in ordine suo manentibus.

Offertorio dicto, singulae Virgines consecratae, velatis capitibus, ad manus Pontificis in faldistorio ante medium altaris cum mitra sedentis, offerunt, coram eo genuflexae, quaelibet candelam accensam.

Interim parantur pro eis tot hostiae consecrandae, quot sunt ipsae numero. Facta oblatione, Pontifex cum mitra sedens lavat manus; deinde, deposita mitra, surgit, et prosequitur Missam, more consueto.

Secreta.

Oblatis hostiis, quaesumus, Domine, praesentibus famulabus tuis perseverantiam perpetuae virginitatis accommoda; ut apertis januis, summi Regis adventu, regnum coeleste cum laetitia mereantur intrare. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

Postquam Pontifex se de Corpore, et Sanguine communicaverit, tum accedunt ad supremum gradum altaris Virgines ipsae binae et binae, et ibidem genuflectunt; Pontifex vero singulas communicat, et omnibus communicatis, ipsae Virgines ante altare, ut in Missa fuerunt genuflexae, simul cantant

Antiphonam:

Mel et lac ex ejus ore suscepi, et sanguis ejus ornavit genas meas.

Interim Pontifex ablutionem sumit; tum accepta mitra, stans lavat manus, deinde perficit Missam.

Postcommunio.

Deus, qui habitaculum tuum in corde pudico fundasti, respice super has famulas tuae, et quae castigationibus assiduis postulant, tua consolatione percipient. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

Missa finita, Pontifex dat benedictionem solemnem.

Et quia in nonnullis monasteriis est consudetudo, quod loco Diaconissatus Virginibus consecratis datur facultas incipiendi horas canonicas, et legendi Officium in Ecclesia, Pontifex stans ante altare sine mitra, Virginibus consecratis coram eo genuflexis, dicit:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Exaudi, Domine, preces nostras, et super has famulas tuas spiritum tuum bene+ dictionis emitte; ut coelesti munere ditatae, et tuae majestatis gratiam possint acquirere, et bene vivendi aliis exemplum praebere. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Tum sedet Pontifex, accepta mitra, et tradit Breviarium illis, ambabus manibus ipsum tangentibus, dicens:

Accipite librum, ut incipiatis horas canonicas, et legatis Officium in Ecclesia. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus+ Sancti. R. Amen.

Surgit Pontifex, mitra deposita, et conversus ad altare incipit Hymnum Te Deum laudamus, quem chorus prosequitur usque ad finem.

Te Deum laudamus.

Te Dominum confitemur.

Te aeternum Patrem * omnis terra veneratur.

Tibi omnes Angeli, * tibi coeli et universae potestates.

Tibi Cherubim et Seraphim * incessabili voce proclamat:

Sanctus,

Sanctus,
Sanctus * Dominus Deus Sabaoth.
Pleni sunt coeli et terra * majestatis gloriae tuae.
Te gloriosus * Apostolorum chorus,
Te Prophetarum * laudabilis numerus,
Te Martyrum candidatus * laudat exercitus.
Te per orbem terrarum * sancta confitetur Ecclesia.
Patrem * immensae majestatis.
Venerandum tuum verum * et unicum Filium.
Sanctum quoque * paraclitum Spiritum.
Tu Rex gloriae * Christe.
Tu Patris * sempiternus es Filius.
Tu ad liberandum suscepturus hominem, * non horruisti Virginis uterum.
Tu, devicto mortis aculeo, * aperuisti credentibus regna coelorum.
Tu ad dexteram Dei sedes * in gloria Patris.
Iudex crederis * esse venturus.
Te ergo, quae sumus, tuis famulis subveni, * quos pretioso sanguine redemisti.
Aeterna fac cum Sanctis tuis * in gloria numerari.
Salvum fac populum tuum, Domine, * et benedic haereditati tuae.
Et rege eos, * et extolle illos usque in aeternum.
Per singulos dies * benedicimus te.
Et laudamus nomen tuum in saeculum, * et in saeculum saeculi.
Dignare, Domine, die isto * sine peccato nos custodire.
Miserere nostri, Domine, * miserere nostri.
Fiat misericordia tua, Domine, super nos; * quemadmodum speravimus in te.
In te, Domine, speravi; * non confundar in aeternum.

Et eo finito, duae ex choro dicunt:

V. Confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis.

Respondet chorus:

R. A templo sancto tuo, quod est in Jerusalem.

Et Pontifex stans in cornu Epistolae altaris, conversus ad altare, ex libro ibidem super altari posito, dicit:

Actiones nostras, quae sumus, Domine, aspirando praeveni, et adjuvando prosequere; ut cuncta nostra oratio, et operatio a te semper incipiat, et per te coepita finiatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Post haec Virgines consecratae revertuntur ad portam monasterii, ubi Pontifex eas coram se genuflexas praesentat Abbatissae similiter genuflexae dicens:

Vide, quomodo istas consecratas Deo serves, et repraesentes immaculatas; redditura pro eis rationem, ante tribunal sponsi earum, venturi judicis.

Tum Pontifex reddit ad Ecclesiam, dicens:

Dominus vobiscum.

Initium sancti Evangelii secundum Joannem.

In principio, etc.

Et sacris vestibus depositis, vadit in pace.

DE BENEDICTIONE ET CORONATIONE REGIS IN CONSORTEM ELECTI

Cum autem Regina jam pridem, ut regni domina, benedicta et coronata, deinde consortem sibi elegerit, quem postea statuerit coronari, ad diem ordinatam vocantur omnes Praefati regni; parantur duo thalami, atque omnia alia ordinantur, prout supra in coronatione Regis posita sunt. Die autem statuto, Metropolitano, et Praefatis in Ecclesia constitutis, et se vestientibus, Regina reginalibus vestibus induita cum corona in capite, et sceptro in manu, a suis associata, venit ad Ecclesiam, et ascendit thalamum suum. Illis autem paratis, et suo ordine sedentibus, ut supra in coronatione Regis ordinatum est, Regina de thalamo suo descendens cum corona in capite, et sceptro in manu venit coram Metropolitano, a quo, facta ei reverentia, petit Regem consortem suum benedici, et coronari, sub his verbis:

Reverendissime Pater, postulamus ut Consortem nostrum a Deo nobis conjunctum benedicere, et corona regali decorare dignemini, ad laudem, et gloriam Salvatoris nostri Iesu Christi.

Deinde ad thalamus suum revertitur. Interim Rex vestibus militaribus induitus venit ad Ecclesiam, a suis Praelatis domesticis non paratis, et Comitibus, Magnatibus regni, et aliis associatus. Qui cum venerit prope presbyterium, duo priores Episcopi ex paratis ei obviam veniunt, et cum mitris capita illi aliquantulum inclinantes, ipsum, bireto deposito, usque ante Metropolitanum deducunt; coram quo Rex caput inclinans humilem ei reverentiam exhibet. Qua facta, prior Episcoporum deducentium stans, detecto capite, versus ad Metropolitanum, voce intelligibili dicit:

Reverendissime Pater, postulat sancta mater Ecclesia catholica, ut praesentem egregium militem ad dignitatem regiam sublevetis.

Et omnia alia suo ordine fiunt, prout habetur supra sub prima rubrica de benedictione, et coronatione Regis, usque ad rubricam, de coronatione Reginae, quae hic omittitur, cum sit prius coronata.

DE BENEDICTIONE ET CORONATIONE REGINAE UT REGNI DOMINAE

Si vero Regina coronanda est, ut regni Domina, et absque Rege, tunc paratur thalamus unus in Ecclesia; vocanti Praelati regni et omnia omnia similiter fiunt, quae supra pro coronatione Regis ordinata sunt. Die statuto, convenient in Ecclesia, in qua coronatio fieri debet; ubi Metropolitanus, aut aliis, ad quem spectat, cum Episcopis aliis parat se, et sedent ante altare, ut supra dictum est. Interim Regina consuetus vestibus induita, cum suis Praelatis, Baronibus, et Matronis, et aliis domesticis venit ad Ecclesiam; et cum fuerit prope presbyterium, duo priores Episcopi parati veniunt ei obviam, et cum mitris capita illi aliquantulum inclinantes, ipsum inter se medium usque ad Metropolitanum deducunt, cui Regina caput inclinans, humilem reverentiam exhibet; qua facta, prior ipsorum deducentium, detecto capite versus ad Metropolitanum, dicit:

Reverendissime Pater, postulat sancta mater Ecclesia catholica, ut praesentem circumspectam mulierem ad dignitatem reginalam sublevetis.

Interrogat Metropolitanus:

Scitis illam esse dignam, et utilem ad hanc dignitatem?

Ille respondeat:

Et novimus, et credimus eam esse dignam, et utilem Ecclesiae Dei; et ad regimen hujus regni.

Metropolitanus dicit: Deo gratias.

Tunc sedet Regina media inter ipsos Episcopos deducentes, congruenti spatio a Metropolitanano, ita ut illi faciem vertat; ipsi etiam deducentes Episcopi, senior ad dexteram, aliis ad sinistram Reginae se collocant, ita ut et ipsi ad alterutrum facies vertant. Ipsi sic sedentibus, postquam aliquantulum quieverint, Metropolitanus coronandam Reginam admonet, dicens:

Cum hodie per manus nostras, circumspecta mulier, qui Christi Salvatoris nostri vice in hac re fungimur (quamvis indigni) sacram unctionem, et Regni insignia sis susceptura; bene est, ut te prius de onere, ad quod destinaris, moneamus. Regiam hodie suscipis dignitatem, et regendi fideles populos tibi commissos curam sumis. Praeclarum sane inter mortales locum, sed discriminis, laboris, atque anxietatis plenum. Verum, si consideraveris, quod omnis potestas a Domino Deo est, per quem Reges regnant, et legum conditores justa decernunt; tu quoque de grege tibi commisso ipsi Deo rationem es redditura. Primum, pietatem servabis, Dominum Deum tuum tota mente ac puro corde coles; Christianum religionem ac fidem Catholicam, quam ab incunabulis professa es, ad finem usque inviolatam retinebis, eamque contra omnes adversantes pro viribus defendes. Ecclesiarum Praelatis, ac reliquis Sacerdotibus condignam reverentiam exhibebis. Ecclesiasticam libertatem non conculcabis. Justitiam, sine qua nulla societas diu consistere potest, erga omnes inconcusse administrabis, bonis praemia, noxiis debitas poenas retribuendo. Viduas, pupillos, pauperes, ac debiles ab omni oppressione defendes. Omnibus te adeuntibus benignam, mansuetam, atque affabilem, pro regia tua dignitate te praebebis. Et ita te geres, ut non ad tuam, sed totius populi utilitatem regnare praemiumque benefactorum tuorum, non in terris, sed in caelo exspectare videaris. Quod ipse praestare dignetur, qui vivit et regnat Deus, in saecula saeculorum.

R. Amen.

Regina electa accedit ad Metropolitanum, et genuflexa facit hanc professionem, dicens:

Ego N. Deo annuente, futura Regina N. profiteor, et promitto coram Deo et Angelis ejus, deinceps legem, justitiam et pacem Ecclesiae Dei, populoque mihi subiecto pro posse et nosse, facere ac servare; salvo condigno misericordiae Dei respectu, sicut in consilio fidelium meorum melius potero invenire. Pontificibus quoque Ecclesiarum Dei, condignum et canonicum honorem exhibere; atque ea, quae ab Imperatoribus, et Regibus Ecclesiis collata, et redditam sunt, inviolabiliter observare. Abbatibus, Comitibus et Vasaliis meis congruum honorem, secundum consilium fidelium meorum praestare.

Deinde ambabus manibus tangit librum Evangeliorum, quem Metropolitanus coram ea super genibus apertum tenet, inferiori parte libri Reginae versa, dicens:

Sic me Deus adjuvet, et haec sancta Dei Evangelia.

Et postea Regina electa Metropolitani manum reverenter osculatur. Quo facto, Metropolitanus surgit, et cum mitra procumbit in faldistorio. Regina vero ad ejus sinstram in terram se prosternit.

Et cantores incipiunt, schola prosequente, Litanias.

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Pater de coelis Deus, miserere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.

Spiritus Sancti Deus, miserere nobis.

Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis.

Sancta Maria, ora pro nobis.

Sancta Dei Genitrix, ora pro nobis.

Sancta Virgo virginum, ora pro nobis.

Sancte Michael, ora pro nobis.

Sancte Gabriel, ora pro nobis.

Sancte Raphael, ora pro nobis.

Omnes sancti Angeli, et Archangeli, orate pro nobis.

Omnes sancti beatorum Spirituum ordines, orate pro nobis.

Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.

Sancte Joseph, ora pro nobis.

Omnes sancti Patriarchae, et Prophetae, orate pro nobis.

Sancte Petre, ora pro nobis.

Sancte Paule, ora pro nobis.

Sancte Andrea, ora pro nobis.

Sancte Jacobe, ora pro nobis.

Sancte Joannes, ora pro nobis.

Sancte Thoma, ora pro nobis.

Sancte Jacobe, ora pro nobis.

Sancte Philippe, ora pro nobis.

Sancte Bartholomee, ora pro nobis.

Sancte Matthaei, ora pro nobis.

Sancte Simon, ora pro nobis.

Sancte Thadaei, ora pro nobis.

Sancte Mathiae, ora pro nobis.

Sancte Barnaba, ora pro nobis.

Sancte Luca, ora pro nobis.

Sancte Marce, ora pro nobis.

Omnes sancti Apostoli, et Evangelistae, orate pro nobis.

Omnes sancti Discipuli Domini, orate pro nobis.

Omnes sancti Innocentes, orate pro nobis.

Sancte Stephane, ora pro nobis.

Sancte Laurenti, ora pro nobis.

Sancte Vincenti, ora pro nobis.

Sancte Fabiane et Sebastine, ora pro nobis.

Sancte Joannes et Paule, ora pro nobis.

Sancte Cosma et Damiane, ora pro nobis.

Sancte Gervasi et Protasi, ora pro nobis.

Omnes sancti Martyres, orate pro nobis.

Sancte Silvester, ora pro nobis.

Sancte Gregori, ora pro nobis.

Sancte Ambrosi, ora pro nobis.
Sancte Augustine, ora pro nobis.
Sancte Hieronyme, ora pro nobis.
Sancte Martine, ora pro nobis.
Sancte Nicolae, ora pro nobis.
Omnes sancti Pontifices, et Confessores, orate pro nobis.
Omnes sancti Doctores, orate pro nobis.
Sancte Antoni, ora pro nobis.
Sancte Benedicte, ora pro nobis.
Sancte Bernarde, ora pro nobis.
Sancte Dominice, ora pro nobis.
Sancte Francisce, ora pro nobis.
Omnes sancti Sacerdotes, et Levitae, orate pro nobis.
Omnes sancti Monachi, et Levitae, orate pro nobis.
Santa Maria Magdalena, ora pro nobis.
Santa Agatha, ora pro nobis.
Santa Lucia, ora pro nobis.
Santa Agnes, ora pro nobis.
Santa Caecilia, ora pro nobis.
Santa Catharina, ora pro nobis.
Santa Anastasia, ora pro nobis.
Omnes sanctae Virgines et Viduae, orate pro nobis.
Omnes Sancti et Sanctae Dei, intercedite pro nobis.
Propitius esto, parce nobis, Domine.
Propitius esto, exaudi nos, Domine.
Ab omni malo, libera nos, Domine.
Ab omni peccato, libera nos, Domine.
Ab ira tua, libera nos, Domine.
A subitanea et improvisa morte, libera nos, Domine.
Ab insidiis diaboli, libera nos, Domine.
Ab ira, et odio, et omni mala voluntate, libera nos, Domine.
A spiritu fornicationis, libera nos, Domine.
A fulgure et tempestate, libera nos, Domine.
A flagello terraemotus, libera nos, Domine.
A peste, fame, et bello, libera nos, Domine.
A morte perpetua, libera nos, Domine.
Per mysterium sanctae incarnationis tuae, libera nos, Domine.
Per adventum tuum, libera nos, Domine.
Per nativitatem tuam, libera nos, Domine.
Per baptismum, et sanctum jejunium tuum, libera nos, Domine.
Per crucem, et passionem tuam, libera nos, Domine.
Per mortem, et sepulturam tuam, libera nos, Domine.
Per sanctam resurrectionem tuam, libera nos, Domine.
Per admirabilem ascensionem tuam, libera nos, Domine.
Per adventum Spiritus Sancti paracliti, libera nos, Domine.
In die judicii, libera nos, Domine.
Peccatores , te rogamus, audi nos.
Ut nobis parcas, te rogamus, audi nos.
Ut nobis indulgeas, te rogamus, audi nos.
Ut ad veram poenitentiam nos perducere digneris, te rogamus, audi nos.
Ut Ecclesiam tuam sanctam regere, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut Domnum apostolicum, et omnes ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut inimicos sanctae Ecclesiae humiliare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut Regibus, et Principibus christianis pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.
Ut cuncto populo christiano pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.
Ut omnes errantes ad unitetem Ecclesiae revocare, et infideles universos ad Evangelii lumen perducere digneris, te rogamus, audi nos.
Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut mentes nostras ad coelestia desideria erigas, te rogamus, audi nos.
Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogamus, audi nos.
Ut animas nostras, fratrum, propinquorum et benefactorum nostrorum ab aeterna damnatione eripias, te rogamus, audi nos.
Ut fructus terrae dare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Metropolitanus surgit, et accepto baculo Pastorali in sinistra, super illam dicit:

Ut hanc electam in Reginam coronandam bene + dicere digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Secundo dicit:

Ut hanc electam in Reginam coronandam bene + dicere, et conse + crare digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Producendo semper super eum signum crucis. Idem dicunt, et faciunt Episcopi parati, genuflexi tamen permanentes. Quo dicto, Metropolitanus redit ad accubitum, cantoribus resumentibus et perficientibus Litanias.

Producendo semper super Reginam signum crucis. Idem dicunt, et faciunt Episcopi parati, genuflexi tamen permanentes. Quo dicto, Metropolitanus redit ad accubitum, cantoribus Litanias resumentibus, et perficientibus.

Ut nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos.

Fili Dei, te rogamus, audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Quibus finitis, Metropolitanus, deposita mitra surgit, Regina prostrata manente, et dicit super eam intelligibili voce Orationem sequentem, quam adstantes Episcopi, etiam sine mitris in locis suis stantes, submissa voce pronuntiant.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, hanc famulam tuam coelesti bene+ dictione sanctifica, quam in gubernationem regni Reginam eligimus; tua ubique sapientia eam doceat et confortet, atque Ecclesia tua fidelem famulam semper agnoscat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus.

Tum surgit Regina, et coram Pontifice genuflectit. Deinde Pontifex mediocri voce, extensis manibus ante pectus, dicit Praefationem:

Per omnia saecula saeculorum

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, honorum cunctorum auctor, ac distributor, benedictionumque omnium largus infusor, tribue super hanc famulam tuam Reginam bene + dictionis tuae copiam; et quam humana electio sibi praeesse gaudet, tua supernae electionis et benedictionis infusio accumulet. Concede ei, Domine, auctoritatem regiminis, consilii magnitudinem, sapientiae, prudentiae, et intellectus abundantiam, religionis ac pietatis custodiam; quatenus mereatur benedici et augmentari in nomine, ut Sara; visitari et foecundari, ut Rebecca; contra omnium muniri vitiorum monstra, ut Judith; in regimine regni eligi, ut Esther, ut, quam humana nititur fragilitas benedicere, coelestis potius initimi roris repleas infusio. Et quae a nobis eligitur, et bene + dicitur in Reginam, a te mereatur obtinere praemium aeternitatis perpetuae. Et sicut ab hominibus sublimatur in nomine, ita a te sublimetur fide et operatione. Illo etiam sapientiae tuae eam rore perfunde, quem beatus David in repromotione, et filius ejus Salomon percepit in locupletatione. Sis ei, Domine, contra cunctorum ictus inimicorum lorica, in adversis galea; in prosperis sapientia; in protectione clypeus sempiternus. Sequatur pacem, diligat charitatem, abstineat se ab omni impietate; loquatur justitiam, custodiat veritatem, sit cultrix justitiae et pietatis, amatrix religionis. Vigeatque praesenti bene + dictione in hoc aevo annis plurimis, et sempiterno sine fine aeternis.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod a circumstantibus audiatur.

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

Quae Praefatione cum sua conclusione expleta, sedet Metropolitanus, et accepta mitra, intingit pollicem dexteræ manus in oleum Catechumenorum; et inungit in modum crucis illius brachium dexterum Regiae, inter juncturam manus, et juncturam cubiti, atque inter scapulas, dicens:

Deus Pater aeternæ gloriae sit tibi adjutor; et Omnipotens benedicat tibi: preces tuas exaudiat; vitam tuam longitudine dierum adimpleat: benedictionem tuam jugiter confirmet: te cum omni populo in aeternum conservet: inimicos tuos confusione induat: et super te Christi sanctificatio, atque hujus olei infusio floreat; ut, qui tibi in terris tribuit benedictionem, ipse in caelis conferat meritum Angelorum; ac benedicat te, et custodiat in vitam aeternam Jesus Christus Dominus noster, qui vivit et regnat Deus, in saecula saeculorum.

R. Amen.

Quo facto, surgit Regina, et ad partem suam retrahit, ubi Praelati sui domestici ei assistunt.

Metropolitanus vero mica panis abstergit pollicem, et lavat manus, deinde accedit ante altare, et deposita mitra, cum suis ministris, facit Confessionem. Idem faciunt Episcopi parati juxta sedes suas sine mitris stantes. Facta Confessione, Metropolitanus ascendit ad altare, osculatur, incensat, et procedit in Missa usque ad Alleluia exclusive, sive ultimum Versum Tractus, vel Sequentiae, si dicitur, more consueto. Regina vero ducitur a suis ad sacristiam, vel papilionem, ubi accepit vestes regiales. Deinde redit cum illis ad thalamum, ubi manet usque ad dictam Graduale: non tamen sedet in solio, sed super aliquod scabellum sibi paratum genuflexa procumbit audiens Missam. Missa dicitur de die, et cum Oratione diei, dicitur pro ipsa electa Rege, sub uno Per Dominum, haec Oratio:

Quaesumus, omnipotens Deus, ut famula tua N. Regina nostra, quae tua miseratione suscepit regni gubernacula, virtutum etiam omnium percipiat incrementa, quibus decenter ornata, et vitorum monstra devitare, et ad te, qui via, veritas et vita es, gratiosa valeat pervenire. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per Omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Graduali cantato, Metropolitanus sedet ante altare in faldistorio cum mitra, et Regina a suis associata, media inter priores duos Praelatos paratos ad Metropolitanum reducitur; cui facta reverentia, ut prius, genuflectit coram eo. Tunc imponitur ei corona, quam omnes Episcopi parati, qui adsunt, de altari per Metropolitanum sumptam manibus tenent, ipso Metropolitanō illam regente, et capiti illius imponente, ac dicente:

Accipe coronam regni, quae, licet ab indignis, Episcoporum tamen manibus capiti tuo imponitur. In nomine Pa + tris, et Fi+ lli, et Spiritus + Sancti, quam sanctitatis gloriam, et honorem, et opus fortitudinis, significare intelligas, et per hanc te participem ministerii nostri non ignores. Ita ut sicut nos in interioribus pastores, rectoresque animarum intelligimus, ita et tu in exterioribus vera Dei cultrix, strenuaque contra omnes adversitates Ecclesiae Christi defensatrix assistas, regnique tibi a Deo dati, et per officium nostrae benedictionis in vice Apostolorum, omniumque Sanctorum, regimini tuo commissi utilis executrix, proficuaque regnatrix semper appareas; ut inter gloriosos athletas, virtutum gemmis ornata, et praemio sempiternae felicitatis coronata, cum Redemptore, ac Salvatore nostro Jesu Christo, cuius nomen, vicemque gestare crederis, sine fine glorieris. Qui vivit, et imperat Deus cum Patre, et Spiritu Sancto in saecula saeculorum.

R. Amen.

Et mox dat ei sceptrum in manum, dicens:

Accipe virgam virtutis, ac veritatis, et esto pauperibus misericors, et affabilis; viduis, pupillis, et orphanis, diligentissimam curam exhibeas; ut omnipotens Deus augeat tibi gratiam suam, qui vivit et regnat in saecula saeculorum.

R. Amen.

Tunc surgunt omnes, et Metropolitanus cum omnibus Episcopis paratis deducit Reginam, coronam in capite et sceptrum in manu ferentem, medium inter se et dignorem Episcopum paratum, supra solium, ubi stans cum mitra, una cum eodem dignore Episcopo intronizat eam in solio, dicens:

Sta, et retine amodo locum tibi a Deo delegatum, per auctoritatem omnipotentis Dei, et per praesentem traditionem nostram, omnium scilicet Episcoporum, ceterorumque Dei servorum; et quanto clerum sacris altaribus propinquiores perspicis, tanto ei potiorem in locis congruis honorem impendere memineris; quatenus mediator Dei et hominum, te mediaticem cleri et plebis permanere faciat.

Deinde Metropolitanus, deposita mitra, stans versus ad altare inchoat, schola prosequente, Hymnum

Te Deum laudamus.

Te Dominum confitemur.

Te aeternum Patrem * omnis terra veneratur.

Tibi omnes Angeli, * tibi coeli et universae potestates.

Tibi Cherubim et Seraphim * incessabili voce proclamat:

Sanctus,

Sanctus,

Sanctus * Dominus Deus Sabaoth.

Pleni sunt coeli et terra * majestatis gloriae tuae.

Te gloriosus * Apostolorum chorus,

Te Prophetarum * laudabilis numerus,

Te Martyrum candidatus * laudat exercitus.

Te per orbem terrarum * sancta confitetur Ecclesia.

Patrem * immensae majestatis.

Venerandum tuum verum * et unicum Filium.

Sanctum quoque * paraclitum Spiritum.

Tu Rex gloriae * Christe.

Tu Patris * sempiternus es Filius.

Tu ad liberandum suscepturus hominem, * non horruisti Virginis uterum.

Tu, devicto mortis aculeo, * aperuisti credentibus regna coelorum.

Tu ad dexteram Dei sedes * in gloria Patris.

Judex crederis * esse venturus.

Te ergo, quae sumus, tuis famulis subveni, * quos pretioso sanguine redemisti.

Aeterna fac cum Sanctis tuis * in gloria numerari.

Salvum fac populum tuum, Domine, * et benedic haereditati tuae.

Et rege eos, * et extolle illos usque in aeternum.

Per singulos dies * benedicimus te.

Et laudamus nomen tuum in saeculum, * et in saeculum saeculi.

Dignare, Domine, die isto * sine peccato nos custodire.

Miserere nostri, Domine, * miserere nostri.

Fiat misericordia tua, Domine, super nos; * quemadmodum speravimus in te.

In te, Domine, speravi; * non confundar in aeternum.

Qui totus dicitur. Quo incepto, Metropolitanus accedit ad dexteram Reginae, ibi continue manens usque ad finem Hymni. Finito hymno, Metropolitanus stans, ut prius, juxta Reginam sine mitra, dicit super illam:

V. Firmiter manus tua, et exaltetur dextera tua.

R. Justitia, et judicium praeparatio sedis tuae.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui victrices Moysi manus in oratione firmasti, qui quamvis aetate languesceret, infatigabili sanctitate pugnabat: ut dum Amalech iniquus vincitur, dum profanus nationum populus subjugatur, exterminatis alienigenis, hereditati tuae possessio copiosa serviret, opus manuum tuarum pia nostrae orationis exauditione confirma; habemus et nos apud te, sancte Pater, Dominum salvatorem, qui pro nobis manus suas extendit in cruce, per quem etiam precamur, Altissime, ut tua potentia suffragante, universorum hostium frangatur impietas, populusque tuus, cessante formidine, te solum timere condiscat. Per eumdem Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Quibus finitis, Metropolitanus cum Episcopis paratis revertitur ad sedem suam, vel ad faldistorium prope altare, et dicitur Alleluia, sive ultimus Versus Tractus, vel Sequentiae, Evangelium, et alia usque ad Offertorium inclusive. Quo dicto, Metropolitanus sedet in faldistorio ante medium altaris cum mitra, et Regina a suis Praelatis, Magnatibus, et aliis associata venit ante Metropolitanum, coram quo genuflexua, offert ei aurum, quantum sibi placet, et manum Metropolitani recipientis osculatur. Deinde ad solium suum revertitur. Metropolitanus lavat manus, surgit et accedit ad altare, et prosequitur Missam usque ad Communione.

Cum Secreta diei, dicitur Secreta pro Regina, sub una conclusione Per eumdem Dominum nostrum.

Secreta.

Munera, Domine, quae sumus, oblata sanctifica, ut et nobis Unigeniti tui Corpus et Sanguis fiant; et Reginae nostrae ad obtainendam animae corporisque salutem, et ad peragendum injunctum officium, te largiente, usqueque proficiant. Per eumdem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Pax datur Reginae per primum ex Praelatis paratis, cum instrumento ad hoc ordinato. Postquam

Metropolitanus se communicaverit de Corpore et Sanguine, Regina sine corona, et sine sceptra, de thalamo suo accedit ad altare; genuflectit in supremo gradu altaris, et Metropolitanus conversus ad Reginam, eam communicat. Regina, antequam sumat Sacramentum, osculatur manum dexteram Metropolitaniani, et sumpta communione, ex calice de manu Metropolitanani se purificat, et purificata ad thalamum suum revertitur cum suis, ut venit. Metropolitanus vero ablutionem sumit, et accepta mitra, lavat manus, et perficit Missam.

Cum Postcommunio diei, dicitur Postcommunio pro Regina, sub uno Per Dominum.

Postcommunio.

Haec, Domine, oblatio salutaris, famulam tuam **N.** Reginam nostram ab omnibus tueatur adversis; quatenus et ecclesiasticae pacis obtineat tranquillitatem; et post hujus temporis decursum ad aeternam perveniat haereditatem. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spinitus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

In fine Metropolitanus dat benedictionem solemnem; qua data, omnes vadunt in pace.

DE BENEDICTIONE ET CORONATIONE REGINAE

Si vero tunc Regina benedicenda sit, coronanda, quam primum, ipso Rege inthronizato, et orationibus expletis, Metropolitanus cum praelatis paratis ad altare reversus in faldistorio sedet. Rex de solio suo surgens, cum conitiva sua, coronam in capite, et sceptrum in manu gestans, ante altare ad Metropolitanum proficiscitur, et facta ei reverentia, stans, detecto capite, petit Reginam benedici, et coronari, sub his verbis:

Reverendissime Pater, postulamus, ut Consortem nostram nobis a Deo conjunctam benedicere, et corona Reginali decorare dignemini, ad laudem, et gloriam Salvatoris nostri Iesu Christi.

Deinde ad solium suum revertitur.

Tunc Regina, quae in aliquo loco ad partem in Ecclesia a principio steterat, a duobus Episcopis paratis, non his, qui Regem deduxerunt, sed primis post eos, crine soluto, et capite velato, in vestibus suis communibus ad Metropolitanum ante altare deducitur; et facta Metropolitanano reverentia, coram illo genuflectit, et ejus manum osculatur.

Tunc surgit Metropolitanus cum mitra, et in faldistorio procubuit. Regina vero ad ejus sinistram in terram se prosternit; et inchoantur, ac perficiuntur Litaniae.

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Pater de coelis Deus, miserere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.

Spiritus Sancti Deus, miserere nobis.

Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis.

Sancta Maria, ora pro nobis.

Sancta Dei Genitrix, ora pro nobis.

Sancta Virgo virginum, ora pro nobis.

Sancte Michael, ora pro nobis.

Sancte Gabriel, ora pro nobis.

Sancte Raphael, ora pro nobis.

Omnes sancti Angeli, et Archangeli, orate pro nobis.

Omnes sancti beatorum Spirituum ordines, orate pro nobis.

Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.

Sancte Joseph, ora pro nobis.

Omnes sancti Patriarchae, et Prophetae, orate pro nobis.

Sancte Petre, ora pro nobis.

Sancte Paule, ora pro nobis.

Sancte Andrea, ora pro nobis.

Sancte Jacobe, ora pro nobis.

Sancte Joannes, ora pro nobis.
Sancte Thoma, ora pro nobis.
Sancte Jacobe, ora pro nobis.
Sancte Philippe, ora pro nobis.
Sancte Bartholomaee, ora pro nobis.
Sancte Matthaei, ora pro nobis.
Sancte Simon, ora pro nobis.
Sancte Thadaee, ora pro nobis.
Sancte Mathia, ora pro nobis.
Sancte Barnaba, ora pro nobis.
Sancte Luca, ora pro nobis.
Sancte Marce, ora pro nobis.
Omnes sancti Apostoli, et Evangelistae, orate pro nobis.
Omnes sancti Discipuli Domini, orate pro nobis.
Omnes sancti Innocentes, orate pro nobis.
Sancte Stephane, ora pro nobis.
Sancte Laurenti, ora pro nobis.
Sancte Vincenti, ora pro nobis.
Sancte Fabiane et Sebastine, ora pro nobis.
Sancte Joannes et Paule, ora pro nobis.
Sancte Cosma et Damiane, ora pro nobis.
Sancte Gervasi et Protasi, ora pro nobis.
Omnes sancti Martyres, orate pro nobis.
Sancte Silvester, ora pro nobis.
Sancte Gregori, ora pro nobis.
Sancte Ambrosi, ora pro nobis.
Sancte Augustine, ora pro nobis.
Sancte Hieronyme, ora pro nobis.
Sancte Martine, ora pro nobis.
Sancte Nicolae, ora pro nobis.
Omnes sancti Pontifices, et Confessores, orate pro nobis.
Omnes sancti Doctores, orate pro nobis.
Sancte Antoni, ora pro nobis.
Sancte Benedicte, ora pro nobis.
Sancte Bernarde, ora pro nobis.
Sancte Dominice, ora pro nobis.
Sancte Francisce, ora pro nobis.
Omnes sancti Sacerdotes, et Levitae, orate pro nobis.
Omnes sancti Monachi, et Levitae, orate pro nobis.
Sancta Maria Magdalena, ora pro nobis.
Sancta Agatha, ora pro nobis.
Sancta Lucia, ora pro nobis.
Sancta Agnes, ora pro nobis.
Sancta Caecilia, ora pro nobis.
Sancta Catharina, ora pro nobis.
Sancta Anastasia, ora pro nobis.
Omnes sanctae Virgines et Viduae, orate pro nobis.
Omnes Sancti et Sanctae Dei, intercedite pro nobis.
Propitius esto, parce nobis, Domine.
Propitius esto, exaudi nos, Domine.
Ab omni malo, libera nos, Domine.
Ab omni peccato, libera nos, Domine.
Ab ira tua, libera nos, Domine.
A subitanee et improvisa morte, libera nos, Domine.
Ab insidiis diaboli, libera nos, Domine.
Ab ira, et odio, et omni mala voluntate, libera nos, Domine.
A spiritu fornicationis, libera nos, Domine.
A fulgure et tempestate, libera nos, Domine.
A flagello terraemotus, libera nos, Domine.
A peste, fame, et bello, libera nos, Domine.
A morte perpetua, libera nos, Domine.
Per mysterium sanctae incarnationis tuae, libera nos, Domine.
Per adventum tuum, libera nos, Domine.
Per nativitatem tuam, libera nos, Domine.

Per baptismum, et sanctum jejunium tuum, libera nos, Domine.
Per crucem, et passionem tuam, libera nos, Domine.
Per mortem, et sepulturam tuam, libera nos, Domine.
Per sanctam resurrectionem tuam, libera nos, Domine.
Per admirabilem ascensionem tuam, libera nos, Domine.
Per adventum Spiritus Sancti paracliti, libera nos, Domine.
In die judicii, libera nos, Domine.
Peccatores, te rogamus, audi nos.
Ut nobis parcas, te rogamus, audi nos.
Ut nobis indulgeas, te rogamus, audi nos.
Ut ad veram poenitentiam nos perducere digneris, te rogamus, audi nos.
Ut Ecclesiam tuam sanctam regere, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut Domnum apostolicum, et omnes ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut inimicos sanctae Ecclesiae humiliare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut Regibus, et Principibus christianis pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.
Ut cuncto populo christiano pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.
Ut omnes errantes ad unitetum Ecclesiae revocare, et infideles universos ad Evangelii lumen perducere digneris, te rogamus, audi nos.
Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut mentes nostras ad coelestia desideria erigas, te rogamus, audi nos.
Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogamus, audi nos.
Ut animas nostras, fratrum, propinquorum et benefactorum nostrorum ab aeterna damnatione eripias, te rogamus, audi nos.
Ut fructus terrae dare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos.
Fili Dei, te rogamus, audi nos.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.
Christe, audi nos.
Christe, exaudi nos.
Kyrie, eleison.
Christe, eleison.
Kyrie, eleison.

Quibus finitis, Metropolitanus, deposita mitra, surgit, et stans versus ad illam ante se genuflexam, dicit sequentem Orationem intelligibili voce; quam etiam, et alia sequentia adstantes Praelati parati submissa voce dicunt:

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, hanc famulam tuam **N.** coelesti bene + dictione sanctifica, quam in gubernationem regni Reginam eligimus; tua ubique sapientia eam doceat et confortet, atque Ecclesia tua fidelem famulam semper agnoscat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus.

Deinde, extensis manibus ante pectus, dicit:

Per omnia saecula saeculorum

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, honorum cunctorum auctor, ac distributor, benedictionumque omnium largus infusor, tribue super hanc famulam tuam Reginam bene + dictionis tuae copiam; et quam humana electio sibi praeesse gaudet, tua supernae electionis et benedictionis infusio accumulet.

Concede ei, Domine, auctoritatem regiminis, consilii magnitudinem, sapientiae, prudentiae, et intellectus abundantiam, religionis ac pietatis custodiam; quatenus mereatur benedici et augmentari in nomine, ut Sara; visitari et foecundari, ut Rebecca; contra omnium muniri vitiorum monstra, ut Judith; in regimine regni eligi, ut Esther, ut, quam humana nititur fragilitas benedicere, coelestis potius initimi roris repleas infusio. Et quae a nobis eligitur, et bene + dicitur in Reginam, a te mereatur obtainere praemium

aeternitatis perpetuae. Et sicut ab hominibus sublimatur in nomine, ita a te sublimetur fide et operatione. Illo etiam sapientiae tuae eam rore perfunde, quem beatus David in reprobatione, et filius ejus Salomon percepit in locupletatione. Sis ei, Domine, contra cunctorum ictus inimicorum lorica, in adversis galea; in prosperis sapientia; in protectione clypeus sempiternus. Sequatur pacem, diligit charitatem, abstineat se ab omni impietate; loquatur justitiam, custodiat veritatem, sit cultrix justitiae et pietatis, amatrix religionis. Vigeatque praesenti bene + dictione in hoc aevo annis plurimis, et sempiterno sine fine aeternis.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod a circumstantibus audiatur.

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Qua praefatione expleta, sedet Metropolitanus, et accepta mitra, inungit in modum crucis cum oleo Catechumenorum illius brachium dexterum, inter juncturam manus, et juncturam cubiti, atque inter scapulas, dicens:

Deus Pater aeternae gloriae sit tibi adjutor; et Omnipotens benedicit tibi: preces tuas exaudiat; vitam tuam longitudine dierum adimpleat: benedictionem tuam jugiter confirmet: te cum omni populo in aeternum conservet: inimicos tuos confusione induat: et super te Christi sanctificatio, atque hujus olei infusio floreat; ut, qui tibi in terris tribuit benedictionem, ipse in caelis conferat meritum Angelorum; ac benedicit te, et custodiat in vitam aeternam Jesus Christus Dominus noster, qui vivit et regnat Deus, in saecula saeculorum.

R. Amen.

Quo facto, surgit Regina, et a suis dicit ad sacristiam, seu papilionem, ubi Rex regales vestes induit, ibi et ipsa induitur vestibus reginalibus, quibus induita reducitur ad Metropolitanum adhuc cum mitra in faldistorio sedentem, qui imponit illi ante se genuflexae coronam, dicens:

Accipe coronam gloriae, ut scias te esse consortem Regni, populoque Dei semper prospere consulas; et quanto plus exaltaris, tanto amplius humilitatem diligis, et custodias, in Christo Iesu Domino nostro.

Et mox dat ei sceptrum, dicens:

Accipe virgam virtutis, ac veritatis, et esto pauperibus misericors, et affabilis; viduis, pupillis, et orphanis, diligentissimam curam exhibeas; ut omnipotens Deus augeat tibi gratiam suam, qui vivit et regnat in saecula saeculorum.

R. Amen.

Quo facto surgit Regina, et Episcopi parati qui ipsam ad altare deduxerunt, eam associant usque ad suum thalamum, ubi sedet in solio suo, matronis ejus ipsam comitantibus; deinde dicit Alleluia, sive ultimus Versus Tractus, vel Sequentiae, Evangelium, et Offertorium. Quo dicto, Regina cum Rege a suis tantum associati, vadunt ad offerendum Metropolitanum, in faldistorio ante medium altaris sedenti, de auro quantum volunt, et manum altaris sedenti, de auro quantum volunt, et manum Metropolitanum recipientis osculantur; deinde revertuntur ambo ad thalamum suum, et proceditur in Missa usque ad communionem.

Data pace Regi et Reginae, per primum ex Praelatis paratis, cum instrumento ad hoc ordinato, Rex et Regina a suis tantum associati descendunt de thalamis, et veniunt ad altare, ubi in supremo gradu genuflectunt; et percepta communione, Metropolitanus ponit ambas hostias consecratas super patenam, et conversus ad Regem et Reginam, eos communicat.

Rex, priusquam communionem sumat, osculatur manum dexteram Metropolitanum, tum simili modo communicat Reginam, quae similiter ejus manum osculatur, et successive ambos ex calice suo purificat, qui purificata ad thalamos suos revertuntur, eo ordine, quo venerunt. Metropolitanus vero ablutionem sumit; et accepta mitra, lavat manus, perficitque Missam, et in fine dat benedictionem solemnem. Qua data, Rex et Regina vadunt ad palatium suum, et Metropolitanus, atque alii Praelati omnes deponunt, vestes sacras, et ad propria quisque revertitur.

**DE BENEDICTIONE ET IMPOSITIONE CRUCIS
PROFICISCENTIBUS IN SUBSIDIUM, ET DEFENSIONEM FIDEI
CHRISTIANAE,
SEU RECUPERATIONEM TERRAE SANCTAE**

Profecturus in subsidium, et defensionem fidei Christianae, seu recuperationem Terrae sanctae, genuflectit ante Pontificem, coram quo unus ministrorum tenet crucem benedicendam illi imponendam.

- V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.
R. Qui fecit coelum et terram.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens Deus, qui crucis signum pretioso Filii tui Sanguine dedicasti, quique per eamdem crucem Filii tui Domini nostri Jesu Christi mundum redimere voluisti, et per virtutem ejusdem venerabilis crucis humanum genus ab antiqui hostis chirographo liberasti; te suppliciter exoramus, ut digneris hanc crucem paterna pietate bene + dicere, et coelestem ei virtutem, et gratiam impertire, ut quicumque eam in passionis et crucis Unigeniti tui signum ad tutelam corporis, et animae super se gestaverit, coelestis gratiae plenitudinem in ea, et munimen valeat tuae benedictionis accipere. Quemadmodum virgam Aaron ad rebellium perfidiam repellendam benedixisti, ita et hoc signum tua dextera bene + dic; et contra omnes diabolicas fraudes virtutem ei tuae defensionis impendas: ut portantibus illud animae pariter, et corporis prosperitatem conferat salutarem, et spiritualia in eis dona multiplicet. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde Pontifex aspergit Crucem ipsam aqua benedicta, et super recepturum ipsam dicit:

Oremus.

Domine Jesu Christe, Fili Dei vivi, qui es verus et omnipotens Deus, splendor, et imago Patris, et vita aeterna; qui tuis discipulis asseruisti, ut quicumque vult post te venire, semetipsum abneget, et suam crucem tollens te sequatur, quae sumus immensam clementiam tuam, ut hunc famulum tuum, qui juxta verbum tuum se ipsum abnegare, suamque crucem tollere, et te sequi, ac contra inimicos nostros pro salute populi tui electi properare, et pugnare desiderat, semper, et ubique protegas, ac a periculis omnibus eruas, et a vinculo peccatorum absolvias, acceptumque votum ad effectum deducas optatum. Tu, Domine, qui es via, veritas, et vita, et in te sperantium fortitudo, ejus iter bene disponas, et prospera cuncta concedas; ut inter praesentis saeculi angustias, tuo semper auxilio gubernetur. Mitte ei, Domine, Angelum tuum Raphaalem, qui Tobiae comes fuit in itinere suo, ejusque patrem a corporis caecitate liberavit, in eundo et redeundo sit ei defensor contra omnes visibles et invisibles hostis insidias, et omnem mentis et corporis ab eo caecitatem repellat. Qui cum Deo Patre, et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

Tum Pontifex sedens, accepta mitra, imponet illi Crucem dicens:

Accipe signum crucis. In nomine Pa+ tris, et Fi + lii et Spiritus + Sancti, in figuram crucis, passionis, et mortis Christi, ad tui corporis, et animae defensionem: ut divinae bonitatis gratia post iter expletum, salvus et emendatus ad tuos valeas remeare. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Demum Pontifex aspergit cruce signatum aqua benedicta, qui genuflexus osculatur manum Pontificis, et discedit.

DE BENEDICTIONE ET TRADITIONE VEXILLI BELLCI

Pontifex Vexillum bellicum, quod unus ex ministris coram eo tenet, benedicere volens, stans sine mitra, dicit:

- V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.
R. Qui fecit coelum et terram.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui es cunctorum benedictio, et triumphantium fortitudo; respice propitius ad preces humilitatis nostrarae, et hoc Vexillum, quod bellico usui praeparatum est, coelesti bene + dictione sanctifica; ut contra adversarias, et rebelles nationes sit validum, tuoque munimine circumseptum, sitque inimicis christiani populi terrible, atque in te confidentibus solidamentum, et certa fiducia victoriae. Tu enim es Deus, qui conteris bella, et coelestis praesidii sperantibus in te praestas auxilium. Per unicum Filium tuum, Christum Dominum nostrum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

Deinde aspergit Vexillum aqua benedicta. Tum sedens, accepta mitra, genuflexo coram eo, illo, cui

Accipe Vexillum coelesti benedictione sanctificatum, sitque inimicis populi Christiani terribile, et det tibi Dominus gratiam, ut ad ipsius nomen et honorem, cum illo hostium cuneos potenter penetres incolumis et securis.

Deinde det ei osculum pacis, dicens: Pax tibi. *Qui, accepto Vexillo, osculatur manus Pontificis, surgit et discedit.*

DE BENEDICTIONE MAPPARUM SEU LINTEAMINUM SACRI ALTARIS

Pontifex mappas seu linteamina sacri altaris benedicturus, stans sine mitra, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.
R. Qui fecit coelum et terram.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Exaudi, Domine, preces nostras, et haec linteamina sacri altaris usui praeparata bene + dicere, et sancti + ficare digneris. Per Christum Dominum nostrum. *R. Amen.*

Oremus

Domine, Deus omnipotens, qui Moysen famulum tuum ornamenta et linteamina facere per quadraginta dies docuisti, quae etiam Maria textuit, et fecit in usum ministerii tabernaculi foederis, bene + dicere, sancti + ficare, et conse + crare digneris haec linteamina ad tegendum involvendumque altare gloriosissimi Filii tui Domini nostri Iesu Christi, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. *R. Amen.*

Deinde aspergit ea aqua benedicta.

DE CREATIONE MILITIS REGULARIS

Cum Summus Pontifex committit aliquem creari in Militem ordinis Militaris, Pontifex, cui creatio hujusmodi commissa est, in primis imponit ei habitum illum, quo Milites illius ordinis, quem intendit profiteri, uti consueverunt. Deinde recipit ab eo adhuc genuflexo professionem, per tales emitte solitam, votorum, secundo illius ordinis instituta.

DE BENEDICTIONE NOVI MILITIS

Miles creari, et benedici potest quacumque die, loco et hora; sed si inter Missarum solemnia creandus est, Pontifex in eo habitu, in quo Missam celebravit, aut illi interfuit, in faldistorio ante medium altaris stans, vel sedens, prout convenit, finita Missa, id peragit. Si autem extra divina, in stola supra rochettum, vel si sit regularis, supra superpelliceum id faciat. Et primo ensem, quem aliquis coram eo genuflexus evaginatum tenet, stans, detecto capite, benedicit, si non sit benedictus, dicens:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.
R. Qui fecit coelum et terram.
V. Domine, exaudi orationem meam.
R. Et clamor meus ad te veniat.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Exaudi, quae sumus, Domine, preces nostras, et hunc ensem, quo hic famulus tuus circumcingi desiderat, majestatis tuae dextera dignare bene + dicere, quatenus esse possit defensor Ecclesiarum, viduarum, orphanorum, omniumque Deo servientium, contra saevitiam paganorum, atque haereticorum; aliisque sibi insidiantibus sit terror, et formido. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Bene + dic, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, per invocationem sancti nominis tui, et per adventum Jesu Christi Filii tui Domini nostri, et per donum Sancti Spiritus Paracliti, hunc ensem, ut hic famulus tuus, qui hodierna die eo tua pietate praecinctus, visibiles inimicos conculcat, victoriaque per omnia potitus, semper maneat illaesus. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde dicit, stans ut prius:

Benedictus Dominus Deus meus, qui docet manus meas ad praelium: * et digitos meos ad bellum.
Misericordia mea, et refugium meum: * susceptor meus, et liberator meus.
Protector meus, et in ipso speravi: * qui subdit populum meum sub me.
Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

V. Salvum fac servum tuum, Domine.
R. Deus meus, sperantem in te.
V. Esto ei, Domine, turris fortitudinis.
R. A facie inimici.
V. Domine, exaudi orationem meam.
R. Et clamor meus ad te veniat.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, qui cuncta solus ordinas et recte disponis, qui ad coercendam malitiam reproborum, et tuendam justitiam, usum gladii in terris hominibus tua salubri dispositione permisisti, et militarem ordinem ad populi protectionem institui voluisti, qui per beatum Joannem militibus ad se in deserto venientibus, ut neminem concuterent, sed propriis contenti essent stipendiis, dici fecisti; clementiam tuam, suppliciter exoramus, ut sicut David puer tuo Goliam superandi largitus es facultatem, et Judam Machabaeum de feritate gentium nomen tuum non invocantium triumphare fecisti; ita et huic famulo tuo, qui noviter jugo militiae colla supponit, pietate coelesti vires et audaciam ad fidei et justitiae defensionem tribuas, et praestes ei fidei, spei, et charitatis augmentum: et da tui timorem pariter et amorem, humilitatem, perseverantiam, obedientiam, et patientiam bonam, et cuncta in eo recte disponas, ut neminem cum gladio isto, vel alio, injuste laedat: et omnia cum eo justa et recta defendat: et sicut ipse de minori gradu ad novum militiae promovetur honorem, ita veterem hominem deponens cum actibus suis, novum induat hominem: ut te timeat et recte colat, perfidorum consortia vitet, et suam in proximum charitatem extendat, praeposito suo in omnibus recte obediat, et suum in cunctis juste officium exsequatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum ensem aqua benedicta aspergit.

Si autem ensis sit prius benedictus, omnia praedicta ornuntur. Post haec Pontifex sedens, accepta mitra, ensem nudum novo Militi ante se genuflexo, in manum dexteram dicens:

Accipe gladium istum in nomine Pa+ tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti, et utaris eo ad defensionem tuam, ac sanctae Dei Ecclesiae, et ad confusionem inimicorum crucis Christi, ac fidei christianaee; et quantum humana fragilitas permiserit, cum eo neminem injuste laedas: quod ipse praestare dignetur, qui cum Patre et Spiritu Sancto vivit et regnat Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde ensis in vaginam reponitur, et Pontifex cingit Militem novum ense, dicens:

Accingere gladio tuo super femur tuum, potentissime; et attende, quod Sancti non in gladio, sed per fidem vicerunt regna.

Ense igitur accinctus Miles novus surgit, et ensem de vagina educit, et evaginatum ter viriliter vibrat, et super brachium sinistrum tergit, et in vaginam reponit.

Tunc Pontifex dat novo Militi osculum pacis, dicens: Pax tecum.

Et iterum ensem evaginatum in dexteram accipiens, Militem novum ante se genuflexum cum ipso ense evaginato ter super scapulas leviter percutit, interim semel tantum dicens:

Esto miles pacificus, strenuus, fidelis, et Deo devotus.

Deinde reposito ense in vaginam, Pontifex manu dextera dat novo Militi leviter alapam, dicens:

Exciteris a somno malitiae, et vigila in fide Christi, et fama laudabili.

Et Milites adstantes imponunt novo Militi calcaria; et Pontifex sedens cum mitra, dicit Antiphonam:

Speciosus forma prae filiis hominum, accingere gladio tuo super femur tuum, potentissime.

Surgit Pontifex, et versus ad novum Militem stans, et detecto capite, dicit:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, super famulum tuum, qui hoc eminenti mucrone circumcingi desiderat, gratiam tuae bene+ dictionis infunde, et eum dexteræ tuae virtute fretum, fac contra cuncta adversantia coelestibus amari praesidiis, quo nullis in hoc saeculo tempestatibus bellorum turbetur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

His dictis, novus Miles osculatur manum Pontificis; et depositis ense, et calcaribus, vadit in pace.

DE BENEDICTIONE SACERDOTALIUM INDUMENTORUM IN GENERE

Pontifex sacerdotalia indumenta benedicere volens, stans sine mitra, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui per Moysen famulum tuum, pontificalia et sacerdotalia, seu levitica vestimenta ad explendum in conspectu tuo ministerium eorum, ad honorem et decorem nominis tui fieri decrevisti; adesto propitius invocationibus nostris, ut haec indumenta sacerdotalia, desuper irrigante gratia tua, ingenti benedictione per nostrae humilitatis servitium puri + ficare, bene+ dicere, et conse + crare digneris, ut divinis cultibus et sacris mysteriis apta et benedicta exstant; his quoque sacris vestibus Pontifices et Sacerdotes seu Levitae tui induti, ab omnibus impulsionibus seu tentationibus malignorum spirituum muniti et defensi esse mereantur, tuisque mysteriis apte et condigne servire, et inhaerere, atque in his tibi placide et devote perseverare tribue. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Alia Oratio.

Oremus.

Deus invictae virtutis triumphator, et omnium rerum creator ac sanctificator, intende preces nostras, et haec indumenta leviticae, sacerdotalis, et pontificalis gloriae ministris tuis fruenda tuo ore proprio bene + dicere, sancti + ficare, et conse + crare digneris, omnesque eis utentes tuis mysteriis aptos, et tibi in eis devote ac laudabiliter servientes, gratos efficere digneris. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde aspergit ipsa indumenta aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE SACRORUM VASORUM ET ALIORUM ORNAMENTORUM IN GENERE

Pontifex sacra vasa, vel alia ornamenta benedicere volens, stans sine mitra, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.
R. Qui fecit coelum et terram.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Exaudi, Domine, Pater clementissime, preces nostras, et haec purificanda vasa et ornamenti, sacri altaris atque Ecclesiae tuae sacri ministerii usui praeparata, bene + dicere et sancti + facere digneris. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, a quo omnia immunda purgantur, et in quo omnia purgata clarescant, supplices omnipotentiam tuam invocamus ut ab his vasis et ornamenti, qui tibi offerunt famuli tui, omnis spiritus immundus confusus longe discedat, et per tuam bene + dictionem ad usum et ministerium sancti altaris, et Ecclesiae tuae sanctificata permaneant. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde aspergit ea aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE TABERNACULI SIVE VASCULI PRO SACROSANCTA EUCHARISTIA CONSERVANDA

Pontifex tabernaculum sive vasculum pro conservanda sacrosancta Eucharistia benedicere volens, stans sine mitra, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.
R. Qui fecit coelum et terram.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, majestatem tuam supplices deprecamur, ut vasculum hoc pro corpore Filii tui Domini nostri Iesu Christi in eo condendo fabricatum, bene + dictionis tuae gratia dicare digneris. Per eumdem Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

Tum aspergit illud aqua benedicta.

PONTIFICALIS ROMANI PARS I DE CLERICO FACIENDO PRO UNO TANTUM

Pro Clerico ordinando parentur forfices ad incidendos capillos, bacile pro illis imponendis, et gremiale lineum album super gremium Pontificis tempore tonsurae tenendum.

Si extra Missarum solemnia, quocumque scilicet die, hora et loco minus solemniter Tonsura conferatur, Pontifex supra rochettum, vel, si sit Regularis, supra superpelliceum, amictu, cruce pectorali, stola alba, et mitra simplici indutus, accedens ad faldistorium ante medium altaris, si sit in Capella seu in alio loco convenienti sibi paratum, sedet.

Vel is immediate ante, vel post Missam privatim celebratam conferatur, Pontifex, deposito manipulo, casula tamen retenta, vel ea pariter exutus, accipit mitram simplicem, et accedens ad faldistorium ante medium altaris positum, sedens.

Vel denique si Tonsuram tantum in privatae Missae celebratione, cum mitra simplici; aut etiam cum aliquo ex majoribus Ordinibus intra Missarum solemnia pontificaliter paratus conferat Episcopus: In Missa de Sabbato ante Dominicam Passionis, et in aliis Missis, in quibus non dicitur Gloria in excelsis, post Introitum, Tonsura conferri debet. In Missis vero de Quatuor Temporibus, de Sabbato Sancto, et in aliis Missis in quibus dicitur Gloria in excelsis, dicto, Kyrie, eleison, ad Tonsuram proceditur.

Pontifice igitur sedente in faldistorio, vocatur Tonsurandus nominatim, qui respondens Adsum, accedit;

et, facta profunda reverentia Pontifici, genuflectit coram illo, habens suum superpelliceum super brachium sinistrum, et candelam in manu dextera.

Mox surgit Pontifex cum mitra, et dicit:

Sit nomen Domini benedictum.

Ex hoc nunc, et usque in saeculum.

Adjutorium nostrum in nomine Domini.

Qui fecit caelum et terram.

Oremus, fratres charissimi, Dominum nostrum Jesum Christum, pro hoc famulo suo, qui ad deponendum comas capit is pro ejus amore festinat, ut donet eis Spiritum sanctum, qui habitum religionis in eo in perpetuum conservet, et a mundi impedimento ac saeculari desiderio corda eorum defendat: ut sicut immutatur in vultu, ita dextera manus ejus virtutis ei tribuat incrementa, et ab omni caecitate spirituali, et humana oculos eius aperiat, et lumen ei aeternae gratiae concedat. Qui vivit et regnat cum Deo Patre in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

Post haec, sedente Pontifice, schola seu ministri inchoant et proseguuntur Antiphonam (cum cantu) , et Psalmum sequentes.

Tu es, Domine, qui restitues haereditatem meam mihi.

Psalmus 15.

Conserua me, Domine, quoniam speravi in te: * dixi Domino: Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificavit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatae sunt infirmitates eorum: * postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus: * nec memor ero nominum eorum per labia mea.

Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Repetitur Antiphona Tu es, Domine.

Incepto Psalmo, extenditur supra gremium Pontificis mantile album, et Pontifex cum forcibus incidit Tonsurando extremitates capillorum in quatuor locis videlicet: in fronte, in occipito, et ad utramque aurem, deinde in medio capitis aliquot crines capillorum, et in bacile deponit, ducende eo qui tondetur: Dominus pars haereditatis meae, et calicis mei: tu es qui restitues haereditatem meam mihi.

Tonso Clerico, Pontifex, depositis gremiali et mitra, surgit , et stans versus ad illum, dicit:

Oremus.

Praesta, quae sumus, omnipotens Deus, ut hic famulus tuus, cuius hodie comas capit is pro amore divino deposuimus, in tua dilectione perpetuo maneat, et eum sine macula in sempiternum custodias. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Tunc schola seu ministri inchoant et proseguuntur Antiphonam et Psalmum sequentes (cum cantu) ; qua incepta, Pontifex sedet cum mitra:

Hic accipiet benedictionem a Domino, et misericordiam a Deo salutari suo: quia haec est generatio quaerentium Dominum.

Psalmus 23.

Domini est terra, et plenitudo ejus: * orbis terrarum, et universi qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit eum: * et super flumina praeparavit eum.

Quis acendet in mentem Domini: * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens manibus et mundo corde: * qui non accepit in vanum animam suam, nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem a Domino, * et misericordiam a Deo salutari suo.

Haec est generatio quaerentium eum, * quaerentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas, principes, vestras, et elevamini portae aeternales: * et introibit Rex gloriae.

Quis est iste Rex gloriae? * Dominus fortis et potens, Dominus potens in proelio.

Attollite portas, principes, vestras, et elevamini portae aeternales: * et introibit Rex gloriae.

Quis est iste Rex gloriae? * Dominus virtutum ipse est Rex gloriae.

Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Repetitur Antiphona, Hi accipiet, etc.

Qua finita, Pontifex, deposita mitra, surgit, et conversus ad altare, dicit: Oremus.

Et Ministri dicunt: Flectamus genua. Levate.

Et Pontifex versus ad Tonsum, adhuc genuflexum, dicit:

Adesto, Domine, supplicationibus nostris, et hunc famulum tuum bene dicere dignare, cui in tuo sancto nomine habitum sacrae religionis imponimus: ut, te largiente, et devotus in Ecclesia tua persistere, et vitam percipere mereatur aeternam. Per Christum Dominum nostrum.

Amen.

Tunc Pontifex sedet cum mitra, et accipiens in manu superpelliceum, Tonsum totaliter induit, dicens:
Induat te Dominus novum hominem, qui secundum Deum creatus est, in justitia et sanctitate veritatis.

Quo expedito, Pontifex, deposita mitra, surgit, et, versus ad illum dicit:

Oremus.

Omnipotens, sempiterne Deus, propitiare peccatis nostris, et ab omni servitute saecularis habitus hunc famulum tuum emunda: ut, dum ignominiam saecularis habitus deponit, tua semper in aevum gratia perfruatur: ut sicut similitudinem coronae tuae eum gestare facimus in capite, sic tua virtute haereditatem subsequi mereatur aeternam in corde: Qui cum Patre, et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum.

Amen.

Deinde Pontifex, accepta mitra, sedet et Clericum sic alloquitur:

Fili charissime, animadvertere debes, quod hodie de foro Ecclesiae factus sis, et privilegia clericalia sis sortitus. Cave igitur, ne propter culpam tuam illa perdas; et habitu honesto, bonisque moribus, atque operibus Deo placere studeas: Quod ipse tibi concedat per Spiritum Sanctum suum.

Amen.

Et si nullus alias ordo conferatur, subdit:

Dic semel septem Psalmos poenitentiales cum Litanias, Versiculis, et Orationibus, et omnipotentem Deum etiam pro me ora.

PONTIFICALIS ROMANI PARS I **DE CLERICO FACIENDO**

Clericus fieri potest etiam extra Missarum solemnia quocumque die, hora, et loco.

Pro Clericis ordinandis, parentur forceps pro incidendis capillis, et bacile pro illis imponendis. Et quilibet ordinandorum habere debet suum superpelliceum super brachium sinistrum, et candelam in manu dextra. Et vocantur omnes tonsurandi nominatim, et sigillatim per notarium, et quilibet respondeat, Adsum.

Quibus ante altare coram Pontifice in faldistorio cum mitra sedente genuflexis, Pontifex surgit cum mitra, et dicit:

Sit nomen Domini benedictum.

Ex hoc nunc, et usque in saeculum.

Adjutorium nostrum in nomine Domini.

Qui fecit caelum et terram.

Oremus, fratres charissimi, Dominum nostrum Jesum Christum, pro his famulis suis, qui ad deponendum comas capitum suorum pro ejus amore festinant, ut donet eis Spiritum Sanctum, qui habitum religionis in eis in perpetuum conservet, et a mundi impedimento, ac saeculari desiderio corda eorum defendat; ut sicut immutantur in vultibus, ita dextra manus ejus virtutis tribuat eis incrementa, et ab omni caecitate spirituali et humana oculos eorum aperiat, et lumen eis aeternae gratiae concedat. Qui vivit et regnat cum Deo Patre in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

Post haec, sedente Pontifice, schola inchoat et prosequitur Antiphonam, et Psalmum.

Psalmus 15.

Conserva me, Domine, quoniam speravi in te: * dixi Domino: Deus meus es tu, quoniam bonorum

meorum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus: * mirificavit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatae sunt infirmitates eorum: * postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus: * nec memor ero nominum eorum per labia mea.

Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Repetitur tota Antiphona Tu es, Domine.

Incepto Psalmo, Pontifex cum forcibus incidit unicuique extremitates capillorum in quatuor locis, videlicet, in fronte, in occipito, et ad utramque aurem, deinde in medio capitinis aliquot crines capillorum, et in bacile deponit; et quilibet, cum tondetur, dicit:

Dominus pars haereditatis meae, et calicis mei: tu es, qui restitues haereditatem meam mihi.

Omnibus tonsis, mitra deposita, surgit Pontifex, et stans versus ad illos, dicit:

Oremus.

Praesta, quae sumus, omnipotens Deus, ut hi famuli tui, quorum hodie comas capitum pro amore divino deposuimus, in tua dilectione perpetuo maneant; et eos sine macula in sempiternum custodias. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Tunc schola inchoat, et prosequitur Antiphonam sequentem. Qua incepta, Pontifex sedet cum mitra:

Psalmus 23.

Domini est terra, et plenitudo ejus: * orbis terrarum, et universi qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit eum: * et super flumina praeparavit eum.

Quis acendet in montem Domini: * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens manibus, et mundo corde: * qui non accepit in vano animam suam, nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem a Domino, * et misericordiam a Deo salutari suo.

Haec est generatio quaerentium eum: * quaerentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas, principes, vestras, et elevamini portae aeternales: * et introibit rex gloriae.

Quis est iste rex gloriae? * Dominus fortis et potens, Dominus potens in proelio.

Attollite portas, principes, vestras, et elevamini portae aeternales: * et introibit rex gloriae.

Quis est iste rex gloriae? * Dominus virtutum ipse est rex gloriae.

Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Deinde repetitur tota Antiphona, Hi accipient, etc.

Qua finita, surgit sine mitra Pontifex, et ad altare conversus, dicit: Oremus.

Et Ministri dicunt: Flectamus genua. Levate.

Et mox ad tonsos genuflexos versus Pontifex, dicit:

Adesto, Domine, supplicationibus nostris, et hos famulos tuos bene dicere dignare, quibus in tuo sancto nomine habitum sacrae religionis imponimus: ut, te largiente, et devoti in Ecclesia tua persistere, et vitam percipere mereantur aeternam. Per Christum Dominum nostrum.

Amen.

Tunc Pontifex sedet cum mitra, et accipiens in manu superpelliceum, dicit singulis:

Induat te Dominus novum hominem, qui secundum Deum creatus est, in justitia et sanctitate veritatis.

Et mox imponit illud cuilibet, repetendo, Induat te, etc. immittens usque ad scapulas; et immediate trahens, si unum tantum sit superpelliceum; sicque facit usque ad ultimum, qui eo totaliter induitur; si vero quisque suum superpelliceum habeat, singuli totaliter induuntur.

Quo expedito, sine mitra surgit Pontifex, et versus ad illos dicit:

Oremus.

Omnipotens semperne Deus, propitiare peccatis nostris, et ab omni servitute saecularis habitus hos famulos tuos emunda: ut dum ignominiam saecularis habitus deponunt, tua semper in aevum gratia perfruantur: ut sicut similitudinem coronae tuae eos gestare facimus in capitibus, sic tua virtute haereditatem subsequi mereantur aeternam in cordibus: Qui cum Patre, et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum. Amen.

Deinde sedet cum mitra Pontifex, et alloquitur eos sub his verbis:

Filii charissimi, animadvertere debetis, quod hodie de foro Ecclesiae facti estis, et privilegia clericalia sortiti estis; cavete igitur, ne propter culpas vestras illa perdatis; et habitu honesto, bonisque moribus atque operibus Deo placere studeatis. Quod ipse vobis concedat per Spiritum Sanctum suum. Amen.

Tunc, suggerente Archidiacono, Ordinati redeunt ad loca sua.

PONTIFICALIS ROMANI PARS I DE CONFIRMANDIS

Pontifex infantes, pueros, vel alios sacri baptismatis unda perfusos, confirmare volens, paratus supra rochettum, vel, si sit Regularis, supra superpelliceum, amictu, stola, pluviali albi coloris, et mitra, accedit ad faldistorium ante medium altaris, aut in alio convenienti loco sibi paratum; et in eo sedens, renibus altari, et facie populo versis, baculum Pastoralem in sinistra tenens, populum coram se stantem admonet, quod nullus aliis, nisi solus Episcopus, Confirmationis ordinarius minister est.

Nullus confirmatus debet reconfirmari.

Nullus, qui non sit confirmatus, potest esse in confirmatione patrinus, nec pater, aut mater, maritus, aut uxori.
Nullus excommunicatus, interdictus, vel gravioribus facinoribus alligatus, aut christiana fidei rudimentis non edocitus, ingerat se ad percipiendum hoc Sacramentum, vel ad tenendum confirmandum.

Adulti deberent prius peccata confiteri, et postea confirmari, vel saltem de mortalibus, si in ea inciderint, conterantur.

Hoc Sacramento contrahitur spiritualis cognatio, impediens matrimonium contrahendum, et dirimens jam contractum ; quae cognatio confirmantem, et confirmatum, illiusque patrem, et matrem, ac tenentem non egreditur.

Nullus praesentet nisi unum, aut duos, non plures, nisi aliter necessitas suadeat, arbitrio Episcopi.

Confirmandi deberent esse jejuni.

Confirmato debet ligari frons, et sic manere quounque Chrisma desiccatetur, vel extergatur.

Proinde, unusquisque confirmandus portet lineam vittam mundam, cum qua ligetur caput.

Nullus confirmatus discedat, nisi benedictione accepta, quam Pontifex post omnium confirmationem dabit.

Infantes per patrinos ante Pontificem confirmare volentem teneantur in brachiis dextris. Adulti vero, seu alii majores ponant pedem suum super pedem dextrum patrini sui. Et ideo, neque masculi feminis patrini, neque feminae masculis matrinae esse deberent.

Quibus per ordinem ante Pontificem dispositis, Pontifex sedens lavat manus, deinde deposita mitra surgit, et stans versa facie ad confirmandos, junctis ante pectus manibus, confirmandis genua flectentibus, et manus ante pectus juntas tenentibus, dicit:

Spiritus Sanctus superveniat in vos, et virtus Altissimi custodiat vos a peccatis. Amen.

Deinde signans se manu dextra a fronte ad pectus signo crucis, dicit:

Adjutorium nostrum in nomine Domini.

Qui fecit caelum et terram.

Domine, exaudi orationem meam.

Et clamor meus ad te veniat.

Dominus vobiscum.

Et cum spiritu tuo.

Tunc extensis versus confirmandos manibus, dicit:

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui regenerare dignatus es hos famulos tuos (*vel* has famulas tuas) ex aqua, et Spiritu Sancto; quique dedisti eis remissionem omnium peccatorum; emitte in eos (*vel* in eas) septiformem Spiritum tuum Sanctum Paraclitum de coelis. Amen.

Spiritu sapientiae, et intellectus. Amen.

Spiritu consilii, et fortitudinis. Amen.

Spiritu scientiae, et pietatis. Amen.

Adimple eos (*veleas*) Spiritu timoris tui, et consigna eos (*vel* eas) signo Crucis Christi, in vitam propitiatus aeternam. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et

regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. Amen.

Pontifex sedens super faldistorium praedictum, vel etiam, si multitudo confirmandorum id exegerit, dispositis illis per ordinem super gradus presbyterii, vel alibi, Pontifex stans cum mitra, illos confirmat per ordinem genuflexos, et uno ordine confirmato, illi surgunt, et alii genuflectunt, et confirmantur, et sic usque in finem. Et Pontifex inquirit sigillatim de nomine cuiuslibet confirmandi, sibi per patrinum, vel matrinam flexis genibus praesentati, et summitate pollicis dextrae manus Chrismate intincta, dicit:

N. Signo te signo Crucis: quod dum dicit, product pollice signum crucis in frontem illius: deinde prosequitur:
Et confirmo te Chrismate salutis: In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

Deinde leviter eum in maxilla caedit, dicens: Pax tecum.

Omnibus confirmatis, Pontifex tergit cum mica panis, et lavat pollicem, et manus super pelvem.

Deinde aqua lotionis cum pane fundatur in piscinam sacrarii. Iterum dum lavat manus, cantatur sequens Antiphona, vel legitur a ministris, quod etiam in similibus servari debet.

Deinde repetitur Antiphona Confirma hoc, Deus.

Qua repetita, Pontifex deposita mitra surgit, et stans versus ad altare, junctis ante pectus manibus, dicit:

Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.

Et salutare tuum da nobis.

Domine, exaudi orationem meam.

Et clamor meus ad te veniat.

Dominus vobiscum.

Et cum spiritu tuo.

Deinde junctis adhuc ante pectus manibus, et omnibus confirmatis devote genua flectentibus, dicit:

Oremus.

Deus, qui Apostolis tuis Sanctum dedisti Spiritum et per eos, eorumque successores, ceteris fidelibus tradendum esse voluisti; respice propitius ad humilitatis nostrae famulatum, et praesta; ut eorum (*vel* eorum) corda, quorum (*vel* quarum) frontes sacro Chrismate delinivimus, et signo sanctae Crucis signavimus, idem Spiritus Sanctus in eis superveniens, templum gloriae suae dignanter inhabitando perficiat. Qui cum Patre, et Spiritu Sancto vivis, et regnas Deus, in saecula saeculorum. Amen.

Deinde dicit:

Ecce sic benedicetur omnis homo, qui timet Dominum.

Et vertens se ad confirmatos, faciens super eos signum crucis, dicit:

Bene dicat vos Dominus ex Sion, ut videatis bona Jerusalem omnibus diebus vitae vestrae, et habeatis vitam aeternam. Amen.

Expedita itaque Confirmatione, Pontifex sedens, accepta mitra, patrinis et matrinis annuntiat, quod instruant filios suos bonis moribus, quod fugiant mala, et faciant bona, et doceant eos Credo in Deum, et Pater Noster, et Ave, Maria, quoniam ad hoc sunt obligati.

Hoc Sacramentum potest conferri minus solemniter quocumque die, hora, et loco, ex causa ad arbitrium Episcopi.

DE CONSECRATIONE ELECTI IN EPISCOPUM

Nemo consecrari debet, nisi prius constet Consecratori de commissione consecrandi, sive per litteras Apostolicas, si sit extra curiam, sive per commissionem vivae vocis oraculo, a Summo Pontifice Consecratori factam, si Consecrator ipse sit Cardinalis.

Statuta die consecrationis, quae debet esse Dominica, vel Natalitium Apostolorum, vel etiam festiva, si Summus Pontifex hoc specialiter indulserit: et tam Consecrator, quam Electus conveniens est, ut praecedenti die jejunent.

Consecratio, si extra curiam Romanam fiat, in Ecclesia, ad quam promoti fuerint, aut in provincia, si commode fieri poterit, celebretur.

In Ecclesia, ubi fiet consecratio, ornantur duae capellae, major pro Consecrante, et minor pro Electo. Et

in majori quidem, super altari parato, ut est moris, erit crux in medio, et ad minus quatuor candelabra. In terra ad gradus altaris erunt tapetia strata, super quibus procumbit Electus, sed Consecrator, et alii genuflectent.

Paratur etiam in loco propinquo et congruo credentia pro Consecratore, super quam erit mappa munda, duo candelabra; vasa ad abluendum manus cum suis mantilibus; vas cum aqua benedicta, et aspersorio; thuribulum cum navicella, cochleari, et incenso, si Officium fit in cantu, alias non; ampullae cum vino, et aqua pro sacrificio; Calix, hostiaria cum hostiis; medulla panis pro abstergendis manibus; sanctum Chrisma.

Item paramenta omnia Pontificalia, coloris temporis et officio Missae convenientis, videlicet, sandalia, amictus, alba, cingulum, crux pectoralis, stola, tunica, dalmatica, chirothecae, planeta, mitra auriphrygiata, annulus Pontificalis, baculus Pastoralis, manipulus, et gremiale.

Item paratur faldistorium ornatum pro Consecratore; et tres sedes pro Electo, et duobus Episcopis assistantibus; Missale et Pontificale. Consecrator habeat tres Capellanos ad minus, cum superpelliceis, et duos scutiferos ad credentiam.

In capella vero minore pro Electo, quae a majore debet esse distincta, paratur altare cum cruce, et duos candelabris, et super illud Missale, et Pontificale; ac paramenta omnia Pontificalia albi coloris, ut supra pro Consecratore numerata sunt; et ultra illa, pluviale album, et prope altare credentia minor cum mappa munda, et vasis ad abluendum manus, et medulla panis ad extergendum manus, et caput.

Ponuntur etiam octo mappulae ex duabus kannis panni linei subtilis, per medium scissis in longitudinem, quarum duae sint longitudinis sex palmorum quaelibet, aliae vero sex aequalis sint quantitatis. Et candelae saltem octo, unius librae quaelibet, quarum quatuor super altare Consecrantis, duae super ejus credentiam, et duae super altare Electi ponuntur.

Annulus cum gemma benedicendus, et Electo tradendus, pecten eburneus. Et pro Offertorio intortitia duo, quatuor librarum quodlibet, duo panes magni, et duo barilia vini; panes et barilia ornentur, duo, videlicet, videantur argentea, et duo aurea, hinc et inde insignia Consecratoris, et Electi habentia, cum capello, vel cruce, vel mitra pro cuiusque gradu et dignitate.

Adsint duo ad minus Episcopi assistentes, qui induuntur rochetto, et si sint Regulares, superpelliceo, amictu, stola pluviali, quae cum reliquis paramentis sint coloris temporis et officio Missae congruentis, et mitra simplici alba, et quisque habeat suum Pontificale.

Hora igitur competenti Consecrator, Electus, assistentes Episcopi, et alii, qui consecrationi interesse debent, ad Ecclesiam convenienti, et Consecrator, facta oratione ante altare, ascendit ad sedem, si sit in Ecclesia sua, vel accedit ad faldistorium in capella sua, juxta cornu Epistolae praeparatum, et ibi de more paratur. Electus vero cum assistantibus Episcopis vadit ad capellam suam, et ibi capit paramenta opportuna, videlicet, si Missa cantatur, amictum, albam, cingulum, stolam in modum Sacerdotis, et pluviale. Si vero Officium legitur, poterit, antequam dicta paramenta accipiat, capere sandalia et legere Psalm. Quam dilecta, etc. Assistantes etiam Episcopi interim sua paramenta praedicta capiunt. Omnibus itaque paratis, Consecrator accedit ante altare, et ibi in medio sedet super faldistorium, vertens renes altari. Electus vero cum suo bireto ducitur sic paratus, medius inter assistentes sibi Episcopos paratos, et mitratos, et cum ante Consecratorem pervenerit, nudato capite, illud profunde inclinando, ei reverentiam facit, assistentes vero Episcopi eidem cum mitra caput aliquantulum inclinant.

Tum sedent in sedibus suis, ante Consecratorem, hoc modo: Electus contra faciem Consecratoris, ita ut inter eos sit competens distantia. Antiquior Episcopus assistens ad dexteram Electi, junior ad sinistram; ita tamen, quod ipsi Assistantes ad alterutrum facies vertant. Cum sic locati fuerint, et aliquantulum quieverint, surgunt, Electus sine bireto, et assistentes Episcopi sine mitris, et senior Assistantium versus ad Consecratorem dicit:

Reverendissime pater, postulat sancta mater Ecclesia Catholica, ut hunc praesentem Presbyterum ad onus Episcopatus sublevetis.

Consecrator dicit: Habetis mandatum Apostolicum?

Respondet Episcopus senior Assistantium: Habemus.

Consecrator dicit: Legatur.

Tum notarius Consecratoris accipiens mandatum de manu Episcopi assistentis, legit a principio ad finem. Interim sedent omnes, tectis capitibus. Mandato per notarium perfecto, Consecrator dicit: Deo gratias.

Vel, si consecratio fit vigore litterarum Apostolicarum, per quas etiam juramenti per Electum praestandi receptio Consecratori committitur, litteris ipsis lectis, antequam Consecrator aliud dicat, Electus de sede

sua veniens coram Consecratore genuflectit; et legit juramentum de verbo ad verbum, juxta tenorem commissionis praedictae praestandum, in hunc modum, videlicet:

FORMA JURAMENTI.

Ego N. Electus Ecclesiae N. ab hac hora in antea fidelis, et obediens ero beato Petro Apostolo, sanctaeque Romanae Ecclesiae et Domino nostro, Domino N. Papae N. suisque Successoribus canonice intrantibus. Non ero in consilio, aut consensu, vel facto, ut vitam perdant, aut membrum, seu capiantur mala captione, aut in eos violenter manus quomodolibet ingerantur, vel injuriae aliquae inferantur, quovis quaesito colore. Consilium vero, quod mihi credituri sunt, per se, aut Nuntios suos, seu litteras, ad eorum damnum, me sciente, nemini pandam. Papatum Romunum, et Regalia sancti Petri, adjutor eis ero ad retinendum, et defendendum, salvo meo ordine, contra omnem hominem. Legatum Apostolicae Sedis ineundo et redeundo honorifice tractabo, et in suis necessitatibus adjuvabo. Jura, honores, privilegia, et auctoritatem sanctae Romanae Ecclesiae, Domini nostri Papae, et Successorum praedictorum, conservare, defendere, augere, et promovere curabo. Neque ero in consilio, vel facto, seu tractatu, in quibus contra ipsum Dominum nostrum, vel eamdem Romanam Ecclesiam, aliqua sinistra, vel praejudicialia personarum, juris, honoris, status, et potestatis eorum machinentur. Et si talia a quibuscumque tractari, vel procurari novero, impediam hoc pro posse: et quanto citius potero, significabo eidem Domino nostro vel alteri, per quem possit ad ipsius notitiam pervenire. Regulas sanctorum Patrum, decreta, ordinationes seu dispositiones, reservations, provisiones, et mandata Apostolica, totis viribus observabo, et faciam ab aliis observari. Haereticos, schismaticos, et rebelles eidem Domino nostro, vel Successoribus praedictis, pro posse persequar, et impugnabo. Vocatus ad synodum, veniam, nisi praepeditus fuero Canonica praepeditio. Apostolorum limina singulis trienniis personaliter per me ipsum visitabo; et Domino nostro, ac Successoribus praefatis, rationem reddam de toto meo pastorali officio, ac de rebus omnibus ad meae Ecclesiae statum, ad cleri et populi disciplinam, animarum denique, quae meae fidei traditae sunt, salutem, quovis modo pertinentibus: et vicissim mandata Apostolica humiliter recipiam, et quam diligentissime exequar. Quod si legitimo impedimento detentus fuero, praefata omnia adimplebo per certum Nuntium ad hoc speciale mandatum habentem, de gremio mei Capituli, aut alium in dignitate ecclesiastica constitutum, seu alias personatum habentem: aut, his mihi deficientibus, per dioecesanum Sacerdotem; et clero deficiente omnino, per aliquem alium Presbyterum saecularem, vel regularem, spectatae probitatis, et religionis, de supradictis omnibus plene instructum. De hujusmodi autem impedimento docebo per legitimas probationes ad sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalem proponentem in Congregatione sacri Concilii, per supradictum Nuntium transmittendas.

Possessiones vero ad mensam meam pertinentes non vendam, nec donabo, neque impignorabo, nec de novo infeudabo, vel aliquo modo alienabo, etiam cum consensu Capituli Ecclesiae meae, inconsulto Romano Pontifice. Et si ad aliquam alienationem devenero, poenas in quadam super hoc edita constitutione contentas, eo ipso incurrere volo.

Consecrator in gremio suo librum Evangeliorum ambabus manibus apertum tenens, inferiore parte libri Electo versa, ab eo praestationem hujusmodi juramenti recipit, Electo adhuc coram eo genuflexo dicente: Sic me Deus adjuvet, et haec sancta Dei Evangelia.

Et ipsum textum Evangeliorum ambabus manibus tangente, tum, non prius, dicit Consecrator: Deo gratias.

Ad hoc tempus singulorum trienniorum tenentur omnes Patriarchae, Primates, Archiepiscopi, atque Episcopi Itali, videlicet, vel ex Italicis insulis, unde in Italiam commodius trajici potest: veluti Siculi, Sardi, Corsi, et alii adjacentium provinciarum Italiae, atque etiam Dalmatiae et Graecarum, quae e regione ipsius Italiae, et Siciliae oris sunt.

Ad tempus singulorum quadrienniorum Germani, Galli, Hispani, Belgae, Bohemi, Hungari, Poloni, Angli, Scotti, Iberni, et ceteri omnes, qui in Europa sunt citra mare Germanicum, et Balticum, atque omnium Insularum maris Mediterranei.

Ad tempus singulorum quinquenniorum, qui intra Europae fines sunt his provinciis remotiores, atque etiam Africani littoribus nostris adversi, atque insularum maris Oceani, Septentrionalis, et Occidentalis Europae, atque Africae, citra continentem novi orbis, tam qui nunc sunt, quam qui ad Catholicam fidem per misericordiam Dei aliquando redierint.

Ad tempus singulorum decenniorum Asiatici, et qui extra Asiam, et in aliis novis terris Orientalibus, Meridionalibus, Occidentalibus, et Septentrionalibus, tam in Insulis, quam in Continentibus, et denique in quibuslibet mundi partibus existentes.

Deinde Electo, et Assistantibus in locis suis (ut dictum est) sedentibus, Consecrator intelligibili voce legit sequentem examinationem, quae legi debet semper, sicut jacet, in singulari, etiam si plures simul examinentur. Assistentes vero Episcopi submissa voce dicunt quaecumque dixerit Consecrator, et

EXAMEN.

Antiqua sanctorum Patrum institutio docet, et praecipit, ut is qui ad Episcopatus ordinem eligitur, antea diligentissime examinetur cum omni charitate, de fide sanctae Trinitatis: et interrogetur de diversis causis, et moribus, quae huic regimini congruunt, ac necessaria sunt retineri secundum Apostoli dictum: Manus nemini cito imposueris. Et ut etiam is, qui ordinandus est, erudiatur, qualiter sub hoc regime constitutum oporteat conversari in Ecclesia Dei; et ut irreprehensibiles sint, qui ei manus ordinationis imponunt. Eadem itaque auctoritate et preecepto, interrogamus te, dilectissime frater, charitate sincera, si omnem prudentiam tuam, quantum tua capax est natura, divinae Scripturae sensibus accommodare volueris.

Tum Electus aliquantulum assurgens, detecto capite, respondet: Ita ex toto corde volo in omnibus consentire, et obedire.

Et hoc servabit ad omnes alias responsiones sequentes. Et si plures Electi fuerint, successive quisque sic respondet.

Interrogat Consecrator.

Vis ea, quae ex divinis Scripturis intelligis, plebem, cui ordinandus es, et verbis docere, et exemplis? **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis traditiones orthodoxorum Patrum, ac Decretales sanctae et Apostolicae Sedis constitutiones veneranter suscipere, docere, ac servare? **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis beato Petro Apostolo, cui a Deo data est potestas ligandi, ac solvendi; ejusque Vicario Domino nostro, Domino **N.** Papae **N.** suisque Successoribus, Romanis Pontificibus, fidem, subjectionem, et obedientiam, secundum canonicam auctoritatem, per omnia exhibere? **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis mores tuos ab omni malo temperare, et quantum poteris, Domino adjuvante, ad omne bonum commutare? **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis castitatem, et sobrietatem cum Dei auxilio custodire, et docere? **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis semper in divinis esse negotiis mancipatus, et a terrenis negotiis, vel lucris **turpibus alienus quantum te humana fragilitas consenserit posse?** **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis humilitatem, et patientiam in teipso custodire et alios similiter docere? **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis pauperibus, et peregrinis, omnibusque indigentibus esse propter nomen Domini affabilis, et misericors? **R.** Volo.

Tunc dicit ei Consecrator:

Haec omnia, et caetera bona tribuat tibi Dominus, et custodiat te, atque corroboret in omni bonitate.

Et respondent omnes: Amen.

Interrogatio.

Credis, secundum intellegentiam, et capacitatem sensus tui, sanctam Trinitatem, Patrem, et Filium et Spiritum Sanctum, unum Deum omnipotentem, totamque in sancta Trinitate Deitatem, coessentialm, consubstantiale, coaeternam, et coomnipotentem, unius voluntatis, potestatis, et majestatis, creatorem omnium creaturarum, a quo omnia, per quem omnia, et in quo omnia, quae sunt in coelo, et in terra, visibilia, et invisibilia, corporalia, et spiritualia?

R. Assentio, et ita credo.

Interrogatio.

Credis singulam quamque in sancta Trinitate personam unum Deum, verum, plenum, et perfectum? **R.** Credo.

Interrogatio.

Credis ipsum Filium Dei, Verbum Dei aeternaliter natum de Patre, consubstantiale, coomnipotentem et coaequalem per omnia Patri in divinitate, temporaliter natum de Spiritu Sancto ex Maria semper Virgine, cum anima rationali, duas habentem nativitates, unam ex Patre aeternam, alteram ex Matre temporalem, Deum verum, et hominem verum, proprium in utraque natura, atque perfectum, non

adoptivum, nec phantasmaticum, sed unicum, et unum Filium Dei in duabus, et ex duabus naturis, sed in unius personae singularitate, impassibilem, et immortalem divinitatem, sed in humanitate pro nobis, et pro salute nostra passum vera carnis passione, et sepultum, ac tertia die resurgentem a mortuis vera carnis resurrectione; die quadragesimo post resurrectionem cum carne, qua resurrexit, et anima ascendisse ad coelum, et sedere ad dexteram Patris; inde venturum judicare vivos, et mortuos; et redditum unicuique secundum opera sua, sive bona fuerint, sive mala? **R.** Assentio, et ita per omnia credo.

Interrogatio.

Credis etiam Spiritum Sanctum, plenum, et perfectum, verumque Deum, a Patre et Filio procedentem, coaequalem, et coessentialm, coomnipotentem, et coaeternum per omnia Patri, et Filio? **R.** Credo.

Interrogatio.

Credis hanc sanctam Trinitatem, non tres Deos, sed unum Deum omnipotentem, aeternum, invisibilem, et incommutabilem? **R.** Credo.

Interrogatio.

Credis sanctam, catholicam, et apostolicam, unam esse veram Ecclesiam, in qua unum datur verum baptismus, et vera omnium remissio peccatorum? **R.** Credo.

Interrogatio.

Anathematizas etiam omnem haeresim, extollentem se adversus hanc sanctam Ecclesiam catholicam? **R.** Anathematizo.

Interrogatio.

Credis etiam veram resurrectionem ejusdem carnis, quam nunc gestas, et vitam aeternam? **R.** Credo.

Interrogatio.

Credis etiam novi, et veteris Testamenti, legis, et Prophetarum, et Apostolorum, unum esse auctorem Deum, ac Dominum omnipotentem?

R. Credo.

Postea Consecrator dicit:

Haec tibi fides ageatur a Domino, ad veram, et aeternam beatitudinem, dilectissime frater in Christo.

Et respondent omnes:Amen.

Expleto itaque examine, praefati assistentes Episcopi ducunt Electum ad Consecratorem, coram quo genuflexus, ejus manum reverenter osculatur. Tunc Consecrator, deposita mitra, cum ministris ad altare conversus, facit, solito more, Confessionem, Electo a sinistris ejus manente: et omnes Episcopi ante sedes suas stantes faciunt similiter Confessionem cum Capellani suis.

Facta itaque Confessione, Consecrator ascendit ad altare, et osculatur illud, et Evangelium in Missa dicendum; et incensat altare, more solito. Deinde vadit ad sedem suam, vel faldistorium, procedit in Missa usque ad Alleluia, **sive ultimum Versum Tractus, vel Sequentiae exclusive.**

Si vero Missa legitur, osculato altari, et Evangelio omissa incensatione, omnia praedicta legit in altari, et illis dictis, sive Missa legatur, sive cantetur, redit cum mitra ad sedendum in faldistorio, quod ante medium altaris sibi reponitur.

Episcopi vero assistentes ducunt Electum ad capellam suam, et ibi deposito pluviali, Acolythi induunt illum sandalia, ipso Psalmos, et Orationes consuetas legente, prius illa non acceperit. Tum accipit crucem pectoralem, et stola ei aptatur, ut ab humeris dependeat. Deinde tunicella, dalmatica, casula, et manipulo induitur; quibus indutus accedit ad suum altare, ubi stans in medio medius inter Episcopos assistentes, detecto capite legit totum Officium Missae, usque ad Alleluia, **sive ultimum Versum Tractus vel Sequentiae exclusive;** nec vertit se ad populum cum dicit, Dominus vobiscum, ut in aliis Missis fieri solet.

Propter Ordinationes Episcoporum numquam mutatur Officium diei; dicitur tamen post Collectam diei pro Officio Consecrationis, Collecta pro Electo, sub uno Per Dominum nostrum,etc.

Oratio.

Adesto supplicationibus nostris, omnipotens Deus, ut quod humilitatis nostrarae gerendum est ministerio, tuae virtutis impleatur effectu. Per Dominum nostrum Jesum, Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Finito Graduali, si Alleluia dicitur, alioquin dicto Tractu vel Sequentia, usque ad ultimum Versum exclusive, Consecrator accedit ad faldistorium ante medium altaris, et ibi sedet cum mitra; assistentes vero Episcopi iterum ducunt Electum ad Consecratorem, cui Electus, deposito bireto, caput profunde inclinans humilem reverentiam facit: Assistentes vero cum mitris se aliquantulum inclinantes, etiam

Consecratorem venerantur. Tum sedent omnes, ut prius; et Consecrator sedens cum mitra, versus ad illum, dicit:

Episcopum oportet judicare, interpretari, consecrare, ordinare, offerre, baptizare, et confirmare.

Deinde omnibus surgentibus, Consecrator stans cum mitra, dicit ad circumstantes:

Oremus, fratres charissimi, ut huic Electo utilitati Ecclesiae providens benignitas omnipotentis Dei gratiae suaे tribuat largitatem. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Et mox Consecrator ante faldistorium suum, et assistentes Episcopi ante sedes suas cum mitris procumbunt; Electus vero prosternit se a sinistris Consecratoris; ministri etiam, atque alii omnes genuflectunt.

Tum cantor, vel, si officium fit legendo, Consecrator incipit Litanias:

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Pater de coelis Deus, miserere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.

Spiritus Sancte Deus, miserere nobis.

Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis.

Sancta Maria, ora pro nobis.

Sancta Dei Genitrix, ora pro nobis.

Sancta Virgo virginum, ora pro nobis.

Sancte Michael, ora pro nobis.

Sancte Gabriel, ora pro nobis.

Sancte Raphael, ora pro nobis.

Omnes sancti Angeli, et Archangeli, orate pro nobis.

Omnes sancti beatorum Spirituum ordines, orate pro nobis.

Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.

Sancte Joseph, ora pro nobis.

Omnes sancti Patriarchae, et Prophetae, orate pro nobis.

Sancte Petre, ora pro nobis.

Sancte Paule, ora pro nobis.

Sancte Andrea, ora pro nobis.

Sancte Jacobe, ora pro nobis.

Sancte Joannes, ora pro nobis.

Sancte Thoma, ora pro nobis.

Sancte Jacobe, ora pro nobis.

Sancte Philippe, ora pro nobis.

Sancte Bartholomee, ora pro nobis.

Sancte Matthaei, ora pro nobis.

Sancte Simon, ora pro nobis.

Sancte Thadaee, ora pro nobis.

Sancte Mathia, ora pro nobis.

Sancte Barnaba, ora pro nobis.

Sancte Luca, ora pro nobis.

Sancte Marce, ora pro nobis.

Omnes sancti Apostoli, et Evangelistae, orate pro nobis.

Omnes sancti Discipuli Domini, orate pro nobis.

Omnes sancti Innocentes, orate pro nobis.

Sancte Stephane, ora pro nobis.

Sancte Laurenti, ora pro nobis.

Sancte Vincenti, ora pro nobis.

Sancte Fabiane et Sebastiane, ora pro nobis.

Sancte Joannes et Paule, ora pro nobis.

Sancte Cosma et Damiane, ora pro nobis.

Sancte Gervasi et Protasi, ora pro nobis.

Omnes sancti Martyres, orate pro nobis.

Sancte Silvester, ora pro nobis.

Sancte Gregori, ora pro nobis.

Sancte Ambrosi, ora pro nobis.

Sancte Augustine, ora pro nobis.

Sancte Hieronyme, ora pro nobis.
Sancte Martine, ora pro nobis.
Sancte Nicolae, ora pro nobis.
Omnes sancti Pontifices, et Confessores, orate pro nobis.
Omnes sancti Doctores, orate pro nobis.
Sancte Antoni, ora pro nobis.
Sancte Benedicte, ora pro nobis.
Sancte Bernarde, ora pro nobis.
Sancte Dominice, ora pro nobis.
Sancte Francisce, ora pro nobis.
Omnes sancti Sacerdotes, et Levitae, orate pro nobis.
Omnes sancti Monachi, et Eremitae, orate pro nobis.
Sancta Maria Magdalena, ora pro nobis.
Sancta Agatha, ora pro nobis.
Sancta Lucia, ora pro nobis.
Sancta Agnes, ora pro nobis.
Sancta Caecilia, ora pro nobis.
Sancta Catharina, ora pro nobis.
Sancta Anastasia, ora pro nobis.
Omnes sanctae Virgines et Viduae, orate pro nobis.
Omnes Sancti et Sanctae Dei, intercedite pro nobis.
Propitius esto, parce nobis, Domine.
Propitius esto, exaudi nos, Domine.
Ab omni malo, libera nos, Domine.
Ab omni peccato, libera nos, Domine.
Ab ira tua, libera nos, Domine.
A subitanea et improvisa morte, libera nos, Domine.
Ab insidiis diaboli, libera nos, Domine.
Ab ira, et odio, et omni mala voluntate, libera nos, Domine.
A spiritu fornicationis, libera nos, Domine.
A fulgure et tempestate, libera nos, Domine.
A flagello terraemotus, libera nos, Domine.
A peste, fame, et bello, libera nos, Domine.
A morte perpetua, libera nos, Domine.
Per mysterium sanctae incarnationis tuae, libera nos, Domine.
Per adventum tuum, libera nos, Domine.
Per nativitatem tuam, libera nos, Domine.
Per baptismum, et sanctum jejunium tuum, libera nos, Domine.
Per crucem, et passionem tuam, libera nos, Domine.
Per mortem, et sepulturam tuam, libera nos, Domine.
Per sanctam resurrectionem tuam, libera nos, Domine.
Per admirabilem ascensionem tuam, libera nos, Domine.
Per adventum Spiritus Sancti paracliti, libera nos, Domine.
In die judicii, libera nos, Domine.
Peccatores, te rogamus, audi nos.
Ut nobis parcas, te rogamus, audi nos.
Ut nobis indulgeas, te rogamus, audi nos.
Ut ad veram poenitentiam nos perducere digneris, te rogamus, audi nos.
Ut Ecclesiam tuam sanctam regere, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut Domnum apostolicum, et omnes ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut inimicos sanctae Ecclesiae humiliare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut Regibus, et Principibus christianis pacem et veram concordiam donare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut cuncto populo christiano pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.
Ut omnes errantes ad unitatem Ecclesiae revocare, et infideles universos ad Evangelii lumen perducere digneris, te rogamus, audi nos.
Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut mentes nostras ad coelestia desideria erigas, te rogamus, audi nos.
Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogamus, audi nos.
Ut animas nostras, fratrum, propinquorum et benefactorum nostrorum ab aeterna damnatione eripias, te rogamus, audi nos.
Ut fructus terrae dare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Postquam autem dictum fuerit Ut omnibus fidelibus, defunctis, etc. R. Te rogamus, audi nos.
Consecrator ab accubitu surgens, ad Electum conversus, baculum Pastoralem cum sinistra tenens, dicit sub voce Litaniarum, primo:

Ut hunc praesentem Electum bene + dicere digneris. R. Te rogamus, audi nos.

Secundo dicit:

Ut hunc praesentem Electum bene + dicere, et sancti + ficare digneris. R. Te rogamus, audi nos.

Tertio dicit:

Ut hunc praesentem Electum bene + dicere, et sancti + ficare, et conse + crare digneris. R. Te rogamus, audi nos.

Producendo semper signum crucis super illum; idemque faciunt, et dicunt assistentes Episcopi, genuflexi tamen permanentes.

Deinde iterum procumbit Consecrator; et cantor, seu ipse, qui prius dixit, eas prosequitur usque ad finem.

Ut nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos.

Fili Dei, te rogamus, audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Quibus finitis, surgunt omnes, et Consecratore ante faldistorium suum cum mitra stante, Electus coram eo genuflectit.

Tum Consecrator, accepto libro Evangeliorum, illum apertum, adjuvantibus Episcopis assistantibus, nihil dicens, imponit super cervicem, et scapulas Electi, ita quod inferior pars libri cervicem capitum Electi tangat, littera ex parte inferiori manente, quem unus ex Capellanis Electi, post ipsum genuflexus, quoque liber ipse eidem Electo in manus tradendus sit, continue sustinet.

**Deinde Consecrator et assistentes Episcopi ambabus manibus caput consecrandi tangunt dicentes:
Accipe Spiritum Sanctum.**

Quo facto, Consecrator stans, deposita mitra dicit:

Propitiare, Domine, supplicationibus nostris, et inclinato super hunc famulum tuum cornu gratiae sacerdotalis, bene + dictionis tuae in eum effunde virtutem. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus:

Deinde, extensis manibus ante pectus, dicit:

Per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, honor omnium dignitatum, quae gloriae tuae sacris famulantur ordinibus. Deus, qui Moysen famulum tuum secreti familiaris affatu, inter caetera coelestis documenta culturae, de habitu quoque indumenti sacerdotalis instituens, electum Aaron mystico amictu vestiri inter sacra jussisti, ut intelligentiae sensum de exemplis priorum caperet secutura posteritas, ne eruditio doctriniae tuae ulli deesset aetati. Cum et apud veteres reverentiam ipsa significationum species obtineret, et apud nos certiora essent experimenta rerum, quam aenigmata figurarum. Illius namque Sacerdotii anterioris habitus, nostrae mentis ornatus est, et Pontificalem gloriam non jam nobis honor commendat vestium, sed splendor animarum. Quia et illa, quae tunc carnalibus blandiebantur obtutibus, ea potius, quae in ipsis erant, intelligenda poscebant. Et idcirco huic famulo tuo, quem ad Sacerdotii ministerum elegisti, hanc, quaesumus, Domine, gratiam largiaris, ut quidquid illa velamina in fulgore auri, in nitore gemmarum, et in multimodi operis varietate signabant, hoc in ejus moribus actibusque clarescat. Comple in Sacerdote tuo ministerii tui summam, et ornamentis totius glorificationis instructum,

Si in Romana curia fit Consecratio, Subdiaconus Apostolicus, vel unus ex Capellaniis Pontificis ligat caput Electi cum una ex longioribus mappulis, de octo superius dictis, et Consecrator, flexis genibus, versus ad altare incipit, caeteris prosequentibus, Hymnum:

Veni Creator Spiritus,
Mentes tuorum visita,
Imple superna gratis,
Quae tu creasti, pectora.

Qui diceris Paraclitus,
Altissimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, charitas,
Et spiritualis unctio.

Tu septiformis munere,
Digitus paternae dexteræ,
Tu rite promissum Patris,
Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus,
Infirma nostri corporis
Virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius,
Pacemque dones protinus.
Ductore sic te prævio
Vitemus omne noxium.

Per te sciamus da Patrem,
Noscamus atque Filium,
Teque utriusque Spiritum
Credamus omni tempore.

Deo Patri sit gloria,
Et Filio qui a mortuis
Surrexit, ac Paraclito,
In saeculorum saecula.
Amen.

Finito primo Versu, surgit Pontifex; et sedet in faldistorio ante medium altaris; capit mitram; deponit annulum et chirotecas; resumit annulum, et imponitur ei gremiale a ministris. Tum pollicem suum dextrum intingit in sanctum Chrisma, et caput Electi coram se genuflexi inungit, formans primo signum crucis per totam coronam, deinde reliquum coronæ liniendo, interim dicens:

Ungatur, et consecratur caput tuum coelesti benedictione, in ordine Pontificali.

Et producens manu dextera tertio signum crucis super caput Electi, dicit:

In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R. Amen.**

V. Pax tibi.

R. Et cum spiritu tuo.

Et si plures sint consecrandi, hoc in persona cujuslibet singulariter repetit.

Expleta unctione Pontifex pollicem cum medulla panis paululum abstergit; et finito Hymno praedicto,
deposita mitra, surgit, et in pristina voce prosequitur, dicens:

Hoc, Domine, copiose in caput ejus influat, hoc in oris subjecta decurrat; hoc in totius corporis extrema descendat, ut tui Spiritus virtus et interiora ejus replete, et exteriora circumtegat. Abundet in eo constantia fidei, puritas dilectionis, sinceritas pacis. Sint speciosi munere tuo pedes ejus ad evangelizandum pacem, ad evangelizandum bona tua. Da ei, Domine, ministerium reconciliationis in verbo, et in factis, in virtute signorum et prodigiorum. Sit sermo ejus, et praedicatio, non in persuasilibus humanae sapientiae verbis, sed in ostensione spiritus et virtutis. Da ei, Domine, claves regni coelorum ut utatur, non glorietur potestate, quam tribuis in aedificationem, non in destructionem. Quodcumque ligaverit super terram, sit ligatum et in coelis, et quodcumque solverit super terram, sit solutum et in coelis. Quorum retinuerit peccata, retenta sint, et quorum remiserit, tu remittas. Qui maledixerit ei, sit ille maledictus, et qui benedixerit ei, benedictionibus repleatur. Sit fidelis servus, et prudens, quem constitutas tu, Domine, super familiam tuam, ut det illis cibum in tempore opportuno, et

exhibeat omnem hominem perfectum. Sit sollicitudine impiger, sit spiritu fervens, oderit superbiam, humilitatem ac veritatem diligat, neque eam umquam deserat, aut laudibus aut timore superatus. Non ponat lucem tenebras, nec tenebras lucem: non dicat malum bonum, nec bonum malum. Sit sapientibus et insipientibus debitor; ut fructum de profectu omnium consequatur. Tribus ei, Domine, cathedram Episcopalem, ad regendum Ecclesiam tuam, et plebem sibi commissam. Sis ei auctoritas, sis ei potestas, sis ei firmitas. Multiplica super eum bene + dictionem et gratiam tuam: ut ad exorandam semper misericordiam tuam tuo munere idoneus et tua gratia possit esse devotus.

Deinde submissa voce dicit legendo, ita quod a circumstantibus audiri possit:

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R. Amen**

Post haec Consecrator inchoat, schola prosequente Antiphonam:

Unguentum in capite, quod descendit in barbam, barbam Aaron, quod descendit in oram vestimenti ejus: mandavit Dominus benedictionem in saeculum.

Psalmus 132.

Ecce quam bonum, et quam jucundum: * **habitare fratres in unum.**

Sicut unguentum in capite: * quod descendit in barbam, barbam Aaron.

Quod descendit in oram vestimenti ejus: * sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion.

Quoniam illic mandavit Dominus benedictionem: * et vitam usque in saeculum.

Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen..

Deinde repetitur tota Antiphona Unguentum, etc.

Incepta Antiphona ante Psalmum, imponitur ad collum Electi alia ex longioribus mappullis, de octo supradictis. Consecrator sedet; **accipit mitram; et Electo ante ipsum genuflexo inungit ambas manus simul juntas cum Chrismate in modum Crucis, producendo cum pollice suo dextero intincto duas lineas; videlicet a pollice dexteræ manus usque ad indicem sinistram, et a pollice sinistram usque ad indicem dexteræ; et mox inungat totaliter palmas Electi, dicens:**

Ungantur manus istae de oleo sanctificato, et Chrismate sanctificationis, sicut unxit Samuel David Regem, et Prophetam, ita ungantur, et consecrentur.

Et producens manu dextera ter signum crucis super manus Electi, dicit:

In nomine Dei Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti, facientes imaginem sanctae crucis Salvatoris nostri Iesu Christi, qui nos a morte redemit, et ad regna coelorum perduxit. Exaudi nos, pie Pater omnipotens, aeterne Deus; et praesta, ut, quod te rogamus, exoremus. Per eumdem Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Et prosequitur sedens:

Deus, et Pater Domini nostri Iesu Christi, qui te ad Pontificatus sublimari voluit dignitatem, ipse te Chrismate, et mysticae delibutionis liquore perfundat, et spiritualis bene+ dictionis ubertate foecundet; quidquid bene + dixeris, benedicatur; et quidquid sanctificaveris, sanctificetur; et consecratae manus istius, vel pollicis impositio cunctis proficiat ad salutem. **R. Amen.**

Praemissis itaque expeditis, Consecratus jungit ambas manus, et dexteram super sinistram tenet, et eas imponit mappulae a collo dependenti. Consecrator vero abstergit paululum cum medulla panis pollicem; et, deposita mitra, surgit: et benedicit baculum Pastoralem, si non sit benedictus, dicens:

Oremus.

Sustentator imbecillitatis humanae, Deus, bene + dic baculum istum; et quod in eo exterius designatur, interius in moribus hujus famuli tui, tuae propitiationis clementia, operetur. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Deinde illum aspergit aqua benedicta.

Tum sedens, accepta mitra, solus tradit illum Consecrato coram eo geuflexo, capienti ipsum inter indices, et medios digitos, manibus non disjunctis, Consecratore dicente:

Accipe baculum Pastoralis officii; ut sis in corrigendis vitiis pie saeviens, judicium sine ira tenens, in fovendis virtutibus auditorum animos demulcens, in tranquillitate severitatis censuram non deserens. **R. Amen.**

Quo facto, deposita mitra, surgit Consecrator, et benedicit annulum, si non sit prius benedictus, dicens:

Oremus.

Creator, et conservator humani generis, dator gratiae spiritualis, largitor aeternae salutis, tu, Domine, emite bene + dictionem tuam super hunc annulum; ut quicumque hoc sacrosanctae fidei signo insignitus incesserit, in virtute coelestis defensionis ad aeternam vitam sibi proficiat. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum aspergit ipsum annulum aqua benedicta, sedet cum mitra et solus annulum in digitum annularem dexteræ manus Consecrati immittit, dicens:

Accipe annulum fidei scilicet signaculum: quatenus sponsam Dei, sanctam videlicet Ecclesiam, intemerata fide ornatus, illibate custodias. **R.** Amen.

Tum Consecrator accipit librum Evangeliorum de scapulis Consecrati; et, adjuvantibus ipsum Episcopis assistentibus, tradit eum clausum Consecrato, tangenti illum sine apertione manuum, dicens:

Accipe Evangelium, et vade, praedica populo tibi commisso; potens est enim Deus, ut augeat tibi gratiam suam, qui vivit et regnat in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Demum Consecrator recipit Consecratum ad osculum pacis; similiter et assistentes Episcopi singuli, dicentes ipsi Consecrato: Pax tibi.

Et ipse respondet singulis: Et cum spiritu tuo.

Tunc Consecratus, medius inter assistentes Episcopos, redit ad capellam suam, ubi abstergitur **ei** sedenti caput cum medulla panis, et cum panno mundo; deinde cum pectine mundantur, et complanantur capilli; postea lavat manus. Consecrator vero in faldistorio manus lavat. Deinde procedit in Missa usque ad Offertorium inclusive. Idem facit Consecratus in capella sua.

Dicto Offertorio, Consecrator sedet cum mitra in faldistorio, ante medium altaris. Et Consecratus veniens ex sua capella, inter assistentes Episcopos medius, coram Consecratore genuflectit, et illi offert duo intortitia accensa, duos panes, et duo burilia vino plena, et Consecratoris praedicta recipientis manum reverente osculatur.

Deinde Consecrator lavat manus, et accedit ad altare; Consecratus etiam ad posterius cornu Epistolae altaris ejusdem accedit: et ibi stans medius inter Episcopos assistentes ante se habens Missale suum, simul cum Consecratore dicit, et facit omnia, prout in Missali.

Et ponatur una Hostia consecranda pro Consecrante, et Consecrato, et vinum consecrandum, in Calice, sufficiens pro utroque.

Secreta sequens dicitur cum Secreta Missae diei sub uno Per Dominum.

Secreta.

Consecrator dicit:

Consecratus dicit:

Suscipe, Domine, munera, quae tibi offerimus pro hoc famulo tuo: et propitius in eo tua dona custodias. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Suscipe, Domine, munera, quae tibi offerimus pro me famulo tuo; et propitius in me tua dona custodias. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Infra actionem.

Consecrator dicit:

Consecratus dicit:

Hanc igitur oblationem servitutis nostrae, sed et cunctae familiae tuae, quam tibi offerimus, etiam pro hoc famulo tuo, quem ad Episcopatus ordinem promovere dignatus es, quaesumus, Domine, ut placatus accipias, et propitius in eo tua dona custodias; ut, quod divino munere consecutus est divinis effectibus exsequatur: diesque nostros in tua pace disponas: atque ab aeterna damnatione nos eripi, et in electorum tuorum jubeas grege numerari. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Hanc igitur oblationem servitutis nostrae, sed et cunctae familiae tuae, quam tibi offerimus, etiam pro me famulo tuo, quem ad Episcopatus ordinem promovere dignatus es,quaesumus, Domine, ut placatus accipias, et propitius in me tua dona custodias; ut, quod divino munere consecutus sum, divinis effectibus exsequar; diesque nostros in tua pace disponas; atque ab aeterna damnatione nos eripi, et in electorum tuorum jubeas grege numerari. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Dicta Oratione Domine Jesu Christe, qui, etc. per Consecratorem et Consecratum, Consecratus accedit ad dexteram Consecratoris, et ambo osculantur altare; tum Consecrator dat pacem

Cui respondet Consecratus: Et cum spiritu tuo.

Et dat eam Assistentibus suis, seniori primo, tum *alteri, singulis dicens: Pax tibi.*

Et illi sibi respondent: Et cum spiritu tuo.

Deinde postquam Consecrator corpus Domini sumpserit, non totum sanguinem sumit, sed solum partem ejus cum particula hostiae in Calicem missa. Et priusquam se purificet, communicat Consecratum ante se in eodem cornu capite inclinato stantem, et non genuflectentem, prius de corpore, tum de sanguine, deinde purificat se, postea Consecratum. Tum abluit digitos super Calicem, et sumit etiam ablutionem; et, assumpta mitra, lavat manus.

Interim Consecratus cum assistentibus accedit ad posteriorem partem alterius cornu altaris, videlicet Evangelii, et ibi prosequitur Missam, Consecrator in cornu Epistolae.

Postcommunio, quae dici debet cum Postcommunione diei, sub uno Per Dominum.

Plenum, quaesumus, Domine, in nobis remedium tuae miserationis operare: ac tales nos esse perfice propitius et sic fove, ut tibi in omnibus placere valeamus. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

Deinde dicto, Ite, Missa est, *vel* Benedicamus Domino, *prout tempus requirit, Consecrator dicto in medio altaris Placeat, etc. accepta ibidem mitra, si non sit Archiepiscopus, et in sua provincia, stans versus ad altare, populo solemniter benedicit, dicens:*

Sit nomen Domini benedictum, etc.

Data benedictione, reponitur faldistorium ante medium altaris, et Consecrator cum mitra in eo sedet: Consecratus vero parvum biretum in capite tenens coram eo genuflectit. Tum Consecrator, deposita mitra, surgit et benedit mitram, si non sit benedicta, dicens:

Oremus.

Domine Deus, Pater omnipotens, cuius praeclara bonitas est, et virtus immensa, a qua omne datum optimum et omne donum perfectum, totiusque decoris ornamentum, bene + dicere, et sancti + ficare dignare hanc mitram hujus famuli tui Antistitis capitii imponendam. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Et mox eam aspergit aqua benedicta; deinde sedens cum mitra, adjuvantibus ipsum assistentibus Episcopis, imponit eam capitii Consecrati, dicens:

Imponimus, Domine, capitii hujus Antistitis et agonistae tui galeam munitionis et salutis, quatenus decorata facie, et armato capite, cornibus utriusque Testamenti terribilis appareat adversariis veritatis; et, te ei largiente gratiam, impugnator eorum robustus exsistat, qui Moysi famuli tui faciem ex tui sermonis consortio decoratam, lucidissimis tuae claritatis ac veritatis cornibus insignisti: et capitii Aaron Pontificis tui tiaram imponi jussisti. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde, si chirothecae non sint benedictae, surgit Consecrator mitra deposita, et eas benedit, dicens:

Oremus.

Omnipotens Creator, qui homini ad imaginem tuam condito manus discretionis insignitas, tamquam organum intelligentiae, ad recte operandum dedisti: quas servari mundas praecepisti, ut in eis anima digne portaretur, et tua in eis digne consecrarentur mysteria, bene + dicere, et sancti + **ficare dignare manuum haec tegumenta; ut quicumque ministrorum tuorum sacrorum Pontificum his velare manus suas cum humilitate voluerit, tam cordis, quam operis ei munditiam tua misericordia subministret.** Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Et aspergit eas aqua benedicta. Tunc extrahitur Consecrato annulus Pontificalis; deinde sedet Consecrator, et accepta mitra, adjuvantibus assistentibus Episcopis, imponit illas manibus Consecrati, dicens:

Circumda, Domine, manus hujus ministri tui munditia novi hominis, qui de coelo descendit, ut quemadmodum Jacob dilectus tuus, pelliculis hoedorum opertis manibus, paternam benedictionem, oblato patri cibo, potuque gratissimo, impetravit, sic et iste, oblata per manus suas hostia salutari, gratiae tuae benedictionem impetrare mereatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui in similitudinem carnis peccati tibi pro nobis obtulit semetipsum. R. Amen.

Et statim imponit ei annulum Pontificalem. Tum surgit Consecrator, et accipit Consecratum per manum dexteram, et primus ex assistentibus Episcopis per sinistram, et intronizat eum, ponendo ipsum ad sedendum in faldistorio, de quo surrexit Consecrator; vel, si id fiat in Ecclesia propria Consecrati, intronizat eum in sede Episcopali consueta; et Consecrator tradit ei baculum Pastoralem in sinistra.

Deinde versus ad altare Consecrator, deposita mitra, stans incipit, caeteris usque ad finem prosequentibus, Hymnum:

Te Deum laudamus.
 Te Dominum confitemur.
 Te aeternum Patrem * omnis terra veneratur.
 Tibi omnes Angeli, * tibi coeli et universae potestates.
 Tibi Cherubim et Seraphim * incessabili voce proclamant:
 Sanctus,
 Sanctus,
 Sanctus * Dominus Deus Sabaoth.
 Pleni sunt coeli et terra * majestatis gloriae tuae.
 Te gloriosus * Apostolorum chorus,
 Te Prophetarum * laudabilis numerus,
 Te Martyrum candidatus * laudat exercitus.
 Te per orbem terrarum * sancta confitetur Ecclesia.
 Patrem * immensae majestatis.
 Venerandum tuum verum * et unicum Filium.
 Sanctum quoque * paraclitum Spiritum.
 Tu Rex gloriae * Christe.
 Tu Patris * sempiternus es Filius.
 Tu ad liberandum suscepturus hominem, * non horruisti Virginis uterum.
 Tu, devicto mortis aculeo, * aperuisti credentibus regna coelorum.
 Tu ad dexteram Dei sedes * in gloria Patris.
 Judex crederis * esse venturus.
 Te ergo, quae sumus, tuis famulis subveni, * quos pretioso sanguine redemisti.
 Aeterna fac cum Sanctis tuis * in gloria numerari.
 Salvum fac populum tuum, Domine, * et benedic haereditati tuae.
 Et rege eos, * et extolle illos usque in aeternum.
 Per singulos dies * benedicimus te.
 Et laudamus nomen tuum in saeculum, * et in saeculum saeculi.
 Dignare, Domine, die isto * sine peccato nos custodire.
 Miserere nostri, Domine, * miserere nostri.
 Fiat misericordia tua, Domine, super nos; * quemadmodum speravimus in te.
 In te, Domine, speravi; * non confundar in aeternum.

Incepto Hymno, Consecratus ducitur ab assistentibus Episcopis cum mitris per Ecclesiam; et omnibus benedicit, Consecratore interim apud altare sine mitra stante in eodem loco. Cum vero Consecratus reversus fuerit ad sedem suam, seu faldistorium, iterum sedet, quounque finiatur Hymnus praedictus; *Assistentes deponunt mitras, et stant apud Consecratorem.*

Finito Hymno, Consecrator stans sine mitra apud sedem, seu faldistorium a parte dextera Consecrati dicit: vel si Officium cantatur, incipit, schola prosequente, Antiphonam:

Firmetur manus tua, et exaltetur dextera tua: justitia et judicium praeparatio sedis tuae.
 Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto: Sicut erat in principio, et nunc et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

Et repetitur tota Antiphona; qua finita, Consecrator dicit

V. Domine, exaudi orationem meam.
 R. Et clamor meus ad te veniat.
 V. Dominus vobiscum.
 R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, omnium fidelium pastor, et rector, hunc famulum tuum, quem Ecclesiae tuae praeesse voluisti, propitius respice: da ei, quae sumus, verbo et exemplo, quibus praeest proficere; ut ad vitam, una cum grege sibi credito, perveniat sempiternam. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

His dictis, Consecrator, detecto capite, manet ad cornu Evangelii altaris, apud quem Assistentes stant sine mitris.

Consecratus vero surgit, et accedens cum mitro, et baculo Pastorali ante medium altaris, versus ad illud, signans se cum pollice dexterae manus ante pectus, dicit:

V. Sit nomen Domini benedictum.
 R. Ex hoc nunc et usque in saecula.

Deinde faciens signum crucis a fronte ad pectus, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

Tum elevans, ac jungens manus, et caput inclinans, dicit:
Benedicat vos omnipotens Deus.

Et cum dixerit Deus, **vertit se ad populum et tertio super eum signans benedicit, dicens:**
Pa + ter, et Fi+ lius, et Spiritus+ Sanctus. R. Amen.

Tum Consecrator accipit mitram, stans, in cornu Evangelii, versa facie ad cornu Epistolae: apud quem etiam stant Assistentes cum mitris; Consecratus vero accedit ad cornu Epistolae altaris; et ibidem cum mitra, et baculo genuflexus, versus ad Consecratorem, dicit cantando:
Ad multos annos.

Deinde accedens ante medium altaris, ubi iterum, ut prius genuflexus, dicit altius cantando:
Ad multos annos.

Postea accedit ad pedes Consecratoris, ubi tertio genuflexus, ut supra, iterum altius cantando dicit:
Ad multos annos.

Tum Consecrator recipit eum surgentem ad osculum pacis; et similiter faciunt assistentes Episcopi, qui Consecratum cum mitra, et baculo Pastorali incidentem, et Evangelium sancti Joannis, In principio erat Verbum, etc. dicentem, post reverentiam cruci super altare factam, inter se medium ducentes, ad suam capellam revertuntur, ad se exuendum sacris vestibus, et interim dicit Antiphonam Trium puerorum, et Canticum Benedicite, etc. Consecrator vero, pacis osculo, ut praemittitur, Consecrato dato, dicit submissa voce:

Dominus vobiscum.

Initium sancti Evangelii secundum Joannem.

In principio erat Verbum, etc.

Signat altare, et se; et facta similiter cruci reverentia, apud sedem vel faldistorium deponit sacras vestes, interim etiam dicens Antiphonam Trium puerorum, et Canticum Benedicite, etc. quibus depositis, Consecratus Consecratori, et Assistentibus suis pro more gratias agit; et vadunt in pace omnes.

Quando Electus in Patriarcham, vel Archiepiscopum consecratur, forma praemissa in omnibus observatur: sed per hujusmodi consecrationem non assumit sibi nomen Patriarchae, vel Archiepiscopi, quod per traditionem Pallii dumtaxat sibi attribuitur, usque ad quam dicitur Electus, etiam post consecrationem praedictam, prout infra dicetur. Electus vero in Episcopum, cum primum consecratus est, Episcopus vocatur, non Electus.

In anniversario consecrationis Episcopi dicitur Missa ut in Missali Romano.

DE CONSECRATIONE PLURIUM ELECTORUM IN EPISCOPOS

Episcopi non debent consecrari, nisi prius constet Consecratori de commissione ejus consecrandi, sive per litteras Apostolicas, si sit extra curiam, sive per commissionem vivae vocis oraculo, a Summo Pontifice Consecratori factam, si Consecrator ipse sit Cardinalis.

Dies habendae consecrationis debet esse Dominica, vel Natalitium sanctorum Apostolorum, vel etiam festiva, si Summus Pontifex hoc specialiter indulserit: et tam Consecrator, quam Electi conveniens est, ut praecedenti die jejunent.

Consecratio, si extra curiam Romanam fiat, in Ecclesia, ad quam dignior ex Electis consecrandis promotus fuerit, aut in illius provincia, si commode fieri poterit, celebretur.

In Ecclesia, ubi fiet consecratio, ornantur duae capellae, major pro Consecrante, et minor pro Electis. Et in majori quidem, super altari parato, ut est moris, erit crux in medio, sex candelabra, aut ad minus quatuor. In terra ad gradus altaris erunt tapetia strata, super quibus procumbunt Electi; sed Consecrator, et alii genuflectent.

Paratur etiam in loco propinquo, et congruo credentia pro Consecratore, super quam erit mappa munda; duo candelabra; vasa ad ablwendum manus, cum suis mantilibus; vas cum aqua benedicta, et aspersorio; thuribulum cum navicella, cochleari, et incenso, si Officium fit in cantu, alias non; ampullae

cum vino, et aqua pro sacrificio; Calix, hostiaria cum hostiis; medulla panis pro abstergendis manibus; sanctum Chrisma.

Item paramenta omnia Pontificalia, coloris temporis et officio Missae convenientis, videlicet, sandalia, amictus, alba, cingulum, crux pectoralis, stola, tunicella, dalmatica, chirothecae, planeta, mitra auriphrygiata, annulus Pontificalis, baculus Pastoralis, manipulus, et gremiale.

Item paratur non unum tantum faldistorium ornatum pro Consecratore, sed et alia, quae opus fuerint, pro inthronizandis Electis in fine. Parantur etia sedes pro ipsis Electis, et duobus Episcopis assistantibus: libri Missales, et Pontificales.

Consecrator habeat tres Capellanos ad minus cum superpelliceis, et duos scutiferos ad credentiam.

In capella vero minore pro Electis, quae a majore debet esse distincta, paratur altare cum cruce, et quatuor, aut saltem duobus candelabris; et super illud disponantur pro unoquoque Electo, ut singuli propias habeant, infrascriptae res.

Missale, et Pontificale, ac paramenta omnia Pontificalia albi coloris, ut supra pro Consecratore numerata sunt; et ultra illa, pluviale album pro quolibet: et prope altare alia credentia cum mappa munda, vasis ad abluendum manus, et medulla panis ad extergendum manus, et caput.

Ponuntur etiam pro unoquoque ex Electis octo mappulae ex duabus kannis panni linei subtilis, per medium scissis in longitudinem, quarum due sint longitudinis sex palmorum quaelibet, aliae vero sex, aequalis sint quantitatis. Et duodecim candelae, aut saltem octo, unius librae quaelibet, quarum sex aut quatuor super altare Consecrantis, due super ejus credentiam, et quatuor, aut due super altare Electorum ponuntur.

Parentur etiam Annuli cum gemma benedicendi, et Electis tradendi; ac pectines eburnei. Et quilibet Electus pro Offertorio habere debet intortitia duo, quatuor librarum quodlibet, duos panes magnos, et duo barilia vini; panes et barilia ornentur: duo, videlicet, videantur argentea, et duo aurea, hinc et inde insignibus Consecratoris, suisque propriis ornata, cum capello vel cruce, vel mitra pro cuiusque gradu, et dignitate.

Ad sint duo ad minus Episcopi assistentes, qui induuntur rochetto, et si sint Regulares, superpelliceo, amictu, stola pluviali, (quae cum reliquis paramentis sint coloris temporis et officio Missae congruentis), et mitra simplici alba, et quisque habeat suum Pontificale, et duos Capellanos superpelliceis indutos.

Hora igitur competenti Consecrator, Electi, assistentes Episcopi, et alii, qui consecrationi interesse debent, ad Ecclesiam convenienti, et Consecrator, facta oratione ante altare, ascendit ad sedem, si sit in Ecclesia sua, vel accedit ad faldistorium in capella sua, juxta cornu Epistolae praeparatum, et ibi de more paratur. Electi vero cum assistantibus Episcopis vadunt ad proprium capellam, et ibi capiunt paramenta opportuna, videlicet: si Missa cantatur, amictum, albam, cingulum, stolam in modum Sacerdotis, et pluviale. Si vero Officium legitur, poterunt, antequam dicta paramenta accipiat, capere sandalia et legere Psalm. Quam dilecta, etc. Assistentes etiam Episcopi interim sua paramenta praedicta capiunt.

Omnibus itaque paratis, Consecrator accedit ante altare, et ibi in medio sedet super faldistorium vertens renes altari. Consecrandi autem, bireti tecti, ducuntur sic parati, medii inter assistentes sibi Episcopos paratos, et mitratos; et cum ante Consecratorem pervenerint, nudato capite, illud profunde inclinando, ei reverentiam faciunt, assistentes vero Episcopi eidem cum mitra caput aliquantulum inclinant.

Tum sedent in sedibus suis ante Consecratorem, hoc modo: Electi contra faciem Consecratoris, ita ut inter eos, et Consecrator ipsum sit competens distantia. Antiquior Episcopus assistens ad dexteram Electorum, junior ad sinistram; ita tamen, quod ipsi Assistentes ad alterutrum facies vertant. Cum sic locati fuerint, et aliquantulum quieverint, surgunt, Electi sine bireto, et assistentes Episcopi sine mitris, et senior Assistantium versus ad Consecratorem dicit:

Reverendissime pater, postulat sancta mater Ecclesia Catholica, ut hos praesentes Presbyteros ad onus Episcopatus sublevetis.

Consecrator dicit: Habetis mandatum Apostolicum?

Respondet Episcopus senior Assistantium: Habemus.

Consecrator dicit: Legatur.

Tum notarius Consecratoris accipiens mandatum de manu senioris Episcopi assistentis legit a principio ad finem. Interim sedent omnes, tectis capitibus. Mandato per notarium perfecto, Consecrator dicit: Deo gratias.

Vel, si consecratio fit vigore litterarum Apostolicarum, per quas etiam juramenti per Electos praestandi receptio Consecratori committitur, litteris ipsis lectis, antequam Consecrator aliud dicat; omnes Electi de

sedibus suis venientes coram Consecratore genuflectunt; et legit juramentum de verbo ad verbum, juxta tenorem commissionis praedictae praestandum, in hunc modum, videlicet:

FORMA JURAMENTI

Ego N. Electus Ecclesiae N. ab hac hora in antea fidelis, et obediens ero beato Petro Apostolo, sanctaeque Romanae Ecclesiae et Domino nostro, Domino N. Papae N. suisque Successoribus canonice intrantibus. Non ero in consilio, aut consensu, vel facto, ut vitam perdant, aut membrum, seu capiantur mala captione, aut in eos violenter manus quomodolibet ingerantur, vel injuriae aliquae inferantur, quovis quaesito colore. Consilium vero, quod mihi credituri sunt, per se, aut Nuntios suos, seu litteras, ad eorum damnum, me sciente, nemini pandam. Papatum Romunum, et Regalia sancti Petri, adjutor eis ero ad retinendum, et defendendum, salvo meo ordine, contra omnem hominem. Legatum Apostolicae Sedis ineundo et redeundo honorifice tractabo, et in suis necessitatibus adjuvabo. Jura, honores, privilegia, et auctoritatem sanctae Romanae Ecclesiae, Domini nostri Papae, et Successorum praedictorum, conservare, defendere, augere, et promovere curabo. Neque ero in consilio, vel facto, seu tractatu, in quibus contra ipsum Dominum nostrum, vel eamdem Romanam Ecclesiam, aliqua sinistra, vel praejudicialia personarum, juris, honoris, status, et potestatis eorum machinentur. Et si talia a quibuscumque tractari, vel procurari novero, impediam hoc pro posse: et quanto citius potero, significabo eidem Domino nostro vel alteri, per quem possit ad ipsius notitiam pervenire. Regulas sanctorum Patrum, decreta, ordinationes seu dispositiones, reservations, provisiones, et mandata Apostolica, totis viribus observabo, et faciam ab aliis observari. Haereticos, schismaticos, et rebelles eidem Domino nostro, vel Successoribus praedictis, pro posse persequar, et impugnabo. Vocatus ad synodus, veniam, nisi praepeditus fuero Canonica praepeatione. Apostolorum limina singulis(trienniis*, vel quadrienniis*, vel quinquenniis*, vel decenniis*) personaliter per me ipsum visitabo; et Domino nostro, ac Successoribus praefatis, rationem reddam de toto meo pastorali officio, ac de rebus omnibus ad meae Ecclesiae statum, ad cleri et populi disciplinam, animarum denique, quae meae fidei traditae sunt, salutem, quovis modo pertinentibus: et vicissim mandata Apostolica humiliter recipiam, et quam diligentissime exsequar. Quod si legitimo impedimento detentus fuero, praefata omnia adimplebo per certum Nuntium ad hoc speciale mandatum habentem, de gremio mei Capituli, aut alium in dignitate ecclesiastica constitutum, seu alias personatum habentem: aut, his mihi deficientibus, per dioecesanum Sacerdotem; et clero deficiente omnino, per aliquem alium Presbyterum saecularem, vel regularem, spectatae probitatis, et religionis, de supradictis omnibus plene instructum. De hujusmodi autem impedimento docebo per legitimas probationes ad sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalem proponentem in Congregatione sacri Concilii, per supradictum Nuntium transmittendas.

Possessiones vero ad mensam meam pertinentes non vendam, nec donabo, neque impignorabo, nec de novo infeudabo, vel aliquo modo alienabo, etiam cum consensu Capituli Ecclesiae meae, inconsulto Romano Pontifice. Et si ad aliquam alienationem devenero, poenas in quadam super hoc edita constitutione contentas, eo ipso incurrere volo.

Consecrator in gremio suo librum Evangeliorum ambabus manibus apertum tenens, inferiore parte libri Electis versa, ab eis praestationem hujusmodi juramenti recipit. Et primus omnis is, qui legit illud, adhuc genuflexus, et ipsum textum Evangeliorum ambabus manibus tangere, dicit: Sic me Deus adjuvet, et haec sancta Dei Evangelia.

Mox successive alii omnes Electi unus post alium similiter genuflexi, et librum, ut supra tangentes jurant.

Et ego N. Electus Ecclesiae N. juro in omnibus, et per omnia, ut supra, in forma juramenti jam lecta, facere, et observare pro Ecclesia N. mihi commissa.

Sic me Deus adjuvet, et haec sancta Dei Evangelia.

Tum et non prius, Consecrator dicit: Deo gratias.

* Ad tempus singulorum trienniorum tenentur omnes Patriarchae, Primates, Archiepiscopi, atque Episcopi Itali, videlicet, vel ex Italicis insulis, unde in Italiam commodius trajici potest: veluti Siculi, Sardi, Corsi, et alii adjacentium provinciarum Italiae, atque etiam Dalmatiae et Graecarum, quae e regione ipsius Italiae, et Siciliae oris sunt.

* Ad tempus singulorum quadrienniorum Germani, Galli, Hispani, Belgae, Bohemi, Hungari, Poloni, Angli, Scotti, Iberni, et ceteri omnes, qui in Europa sunt citra mare Germanicum, et Balticum, atque omnium Insularum maris Mediterranei.

* Ad tempus singulorum quinquenniorum, qui intra Europae fines sunt his provinciis remotiores, atque etiam Africani littoribus nostris adversi, atque insularum maris Oceani, Septentrionalis, et Occidentalis Europae, atque Africae, citra continentem novi orbis, tam qui nunc sunt, quam qui ad Catholicam fidem per misericordiam Dei aliquando redierint.

* Ad tempus singulorum decenniorum Asiatici, et qui extra Asiam, et in aliis novis terris Orientalibus,

Meridionalibus, Occidentalibus, et Septentrionalibus, tam in Insulis, quam in Continentibus, et denique in quibuslibet mundi partibus existentes.

Deinde surgunt Electi, et cum Assistantibus in locis suis (ut dictum est) sedent tectis capitibus. Consecrator vero intelligibili voce legit sequentem examinationem, quae legi debet semper, sicut jacet, in singulari. Assistantes autem Episcopi submissa voce dicunt quaecumque dixerit Consecrator, et omnes debent tunc mitras tenere, et sedere.

EXAMEN

Antiqua sanctorum Patrum institutio docet, et praecipit, ut is qui ad Episcopatus ordinem eligitur, antea diligentissime examinetur cum omni charitate, de fide sanctae Trinitatis: et interrogetur de diversis causis, et moribus, quae huic regimini congruunt, ac necessaria sunt retineri secundum Apostoli dictum: Manus nemini cito imposueris. Et ut etiam is, qui ordinandus est, erudiatur, qualiter sub hoc regime constitutum oporteat conversari in Ecclesia Dei; et ut irreprehensibiles sint, qui ei manus ordinationis imponunt. Eadem itaque auctoritate et praecepto, interrogamus te, dilectissime frater, charitate sincera, si omnem prudentiam tuam, quantum tua capax est natura, divinae Scripturae sensibus accommodare volueris.

Tum Electus aliquantulum assurgent nudatis capitibus: et unusquisque separatim ab altero successive respondet:
Ita ex toto corde volo in omnibus consentire, et obedire.

Et hoc idem servabitur ad omnes alias responsiones sequentes.

Interrogat Consecrator.

Vis ea, quae ex divinis Scripturis intelligis, plebem, cui ordinandus es, et verbis docere, et exemplis? **R.**
Volo.

Interrogatio.

Vis traditiones orthodoxorum Patrum, ac Decretales sanctae et Apostolicae Sedis constitutiones veneranter suscipere, docere, ac servare? **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis beato Petro Apostolo, cui a Deo data est potestas ligandi, ac solvendi; ejusque Vicario Domino nostro, Domino **N.** Papae **N.** suisque Successoribus, Romanis Pontificibus, fidem, subjectionem, et obedientiam, secundum canonicam auctoritatem, per omnia exhibere? **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis mores tuos ab omni malo temperare, et quantum poteris, Domino adjuvante, ad omne bonum commutare? **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis castitatem, et sobrietatem cum Dei auxilio custodire, et docere? **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis semper in divinis esse negotiis mancipatus, et a terrenis negotiis, vel lucris **turpibus alienus** **quantum te humana fragilitas consenserit posse?** **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis humilitatem, et patientiam in teipso custodire et alios similiter docere? **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis pauperibus, et peregrinis, omnibusque indigentibus esse propter nomen Domini affabilis, et misericors? **R.** Volo.

Tunc dicit ei Consecrator:

Haec omnia, et caetera bona tribuat tibi Dominus, et custodiat te, atque corroboret in omni bonitate.

Et respondent omnes: Amen.

Interrogatio.

Credis, secundum intelligentiam, et capacitatem sensus tui, sanctam Trinitatem, Patrem, et Filium et Spiritum Sanctum, unum Deum omnipotentem, totamque in sancta Trinitate Deitatem, coessentialm, consubstantialem, coaeternam, et coomnipotentem, unius voluntatis, potestatis, et majestatis, creatorem omnium creaturarum, a quo omnia, per quem omnia, et in quo omnia, quae sunt in celo, et in terra, visibilia, et invisibilia, corporalia, et spiritualia?

R. Assentio, et ita credo.

Interrogatio.

Credis singulam quamque in sancta Trinitate personam unum Deum, verum, plenum, et perfectum? **R.**
Credo.

Interrogatio.

Credis ipsum Filium Dei, Verbum Dei aeternaliter natum de Patre, consubstantiale, coomnipotentem et coaequalem per omnia Patri in divinitate, temporaliter natum de Spiritu Sancto ex Maria semper Virgine, cum anima rationali, duas habentem nativitates, unam ex Patre aeternam, alteram ex Matre temporalem, Deum verum, et hominem verum, proprium in utraque natura, atque perfectum, non adoptivum, nec phantasmaticum, sed unicum, et unum Filium Dei in duabus, et ex duabus naturis, sed in unius personae singularitate, impassibilem, et immortalem divinitate, sed in humanitate pro nobis, et pro salute nostra passum vera carnis passione, et sepultum, ac tertia die resurgentem a mortuis vera carnis resurrectione; die quadragesimo post resurrectionem cum carne, qua resurrexit, et anima ascendisse ad coelum, et sedere ad dexteram Patris; inde venturum judicare vivos, et mortuos; et redditur unicuique secundum opera sua, sive bona fuerint, sive mala? **R.** Assentio, et ita per omnia credo.

Interrogatio.

Credis etiam Spiritum Sanctum, plenum, et perfectum, verumque Deum, a Patre et Filio procedentem, coaequalem, et coessential, coomnipotentem, et coaeternum per omnia Patri, et Filio? **R.** Credo.

Interrogatio.

Credis hanc sanctam Trinitatem, non tres Deos, sed unum Deum omnipotentem, aeternum, invisibilem, et incommutabilem? **R.** Credo.

Interrogatio.

Credis sanctam, catholicam, et apostolicam, unam esse veram Ecclesiam, in qua unum datur verum baptismum, et vera omnium remissio peccatorum? **R.** Credo.

Interrogatio.

Anathematizas etiam omnem haeresim, extollentem se adversus hanc sanctam Ecclesiam catholicam? **R.** Anathematizo.

Interrogatio.

Credis etiam veram resurrectionem ejusdem carnis, quam nunc gestas, et vitam aeternam? **R.** Credo.

Interrogatio.

Credis etiam novi, et veteris Testamenti, legis, et Prophetarum, et Apostolorum, unum esse auctorem Deum, ac Dominum omnipotentem?

R. Credo.

Postea Consecrator dicit:

Haec tibi fides augeatur a Domino, ad veram, et aeternam beatitudinem, dilectissime frater in Christo.

Et respondent omnes:Amen.

Expleto itaque examine, praefati assistentes Episcopi ducunt Electos ad Consecratorem, coram quo quilibet e Consecrandis successive genuflexus, ejus manum reverenter osculatur. Tunc Consecrator, deposita mitra, cum ministris ad altare conversus, facit, solito more, Confessionem, Electis ab ejus sinistra aliquantulum retro manentibus, et respondentibus: et omnes Episcopi ante sedes suas stantes faciunt similiter Confessionem cum Capellanis suis. Facta itaque Confessione, Consecrator ascendit ad altare, et osculatur illud, et Evangelium in Missa dicendum, et incensat altare, more solito. Deinde vadit ad sedem suam, vel faldistorium, procedit in Missa usque ad Alleluia, sive ultimum Versum Tractus, vel Sequentiae exclusive.

Si autem Missa legitur, osculato altari, et Evangelio, omissa incensatione, omnia praedicta legit in altari, et illis dictis, sive Missa legatur; sive cantetur, redit cum mitra ad sedendum in faldistorio, quod ante medium altaris sibi reponitur.

Episcopi vero assistentes ducunt Electos ad propriam capellam ubi depositis pluvialibus, Acolythi induunt eos, legentes Psalms, et Orationes consuetas, sandalia: si prius illa non acceperit. Tum eis imponitur crux pectoralis, et stola ei aptatur, ut ab humeris dependeat. Deinde tunicella, dalmatica, casula, et manipulo induuntur: quibus induti accedunt ad proprium altare, mediis inter Episcopos assistentes, ubi stant in medio, et detectis capitibus legunt totum Officium Missae, usque ad Alleluia, sive ultimum Versum Tractus vel Sequentiae exclusive: nec vertunt se ad populum cum dicunt: Dominus vobiscum, ut in aliis Missis fieri solet.

Propter Ordinationes Episcoporum numquam mutatur Officium diei; dicitur tamen post Collectam diei pro Officio Consecrationis, Collecta pro Electis, sub uno Per Dominum nostrum, etc.

Oratio.

Adesto supplicationibus nostris, omnipotens Deus, ut quod humilitatis nostrarae gerendum est ministerio,

tuae virtutis impleatur effectu. Per Dominum nostrum Jesum, Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Finito Graduali, si Alleluia dicitur, alioquin dicto Tractu vel Sequentia usque ad ultimum Versum, exclusive, Consecrator accedit ad faldistorium ante medium altaris, et ibi sedet cum mitra; assistentes vero Episcopi iterum ducunt Electum ad Consecratorem, cui Electi, deposito bireto, caput profunde inclinantes, humilem reverentiam faciunt: Assistentes tamen cum mitris se aliquantulum inclinantes, etiam Consecratorem venerantur. Tum sedent omnes, ut prius; et Consecrator sedens cum mitra, versus ad illos, dicit:

Episcopum oportet judicare, interpretari, consecrare, ordinare, offerre, baptizare, et confirmare.

Deinde omnibus surgentibus, Electi deponunt biretum; Consecrator vero, et Assistentes, stantes cum mitra, dicunt ad populum:

Oremus, fratres charissimi, ut his Electis utilitati Ecclesiae providens benignitas omnipotentis Dei gratiae suae tribuat largitatem. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Et mox Consecrator ante faldistorium suum, et assistentes Episcopi ante sedes suas cum mitris procumbunt; Electi vero prosternunt se a sinistris Consecratoris; ita tamen, ut eidem prior illorum proximior sit: Ministri etiam, atque alii omnes genuflectunt.

Tum cantor, vel, si officium fit legendo, Consecrator incipit Litanias:

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Pater de coelis Deus, miserere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.

Spiritus Sancte Deus, miserere nobis.

Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis.

Sancta Maria, ora pro nobis.

Sancta Dei Genitrix, ora pro nobis.

Sancta Virgo virginum, ora pro nobis.

Sancte Michael, ora pro nobis.

Sancte Gabriel, ora pro nobis.

Sancte Raphael, ora pro nobis.

Omnes sancti Angeli, et Archangeli, orate pro nobis.

Omnes sancti beatorum Spirituum ordines, orate pro nobis.

Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.

Sancte Joseph, ora pro nobis.

Omnes sancti Patriarchae, et Prophetae, orate pro nobis.

Sancte Petre, ora pro nobis.

Sancte Paule, ora pro nobis.

Sancte Andrea, ora pro nobis.

Sancte Jacobe, ora pro nobis.

Sancte Joannes, ora pro nobis.

Sancte Thoma, ora pro nobis.

Sancte Jacobe, ora pro nobis.

Sancte Philippe, ora pro nobis.

Sancte Bartholomaei, ora pro nobis.

Sancte Matthaei, ora pro nobis.

Sancte Simon, ora pro nobis.

Sancte Thadaei, ora pro nobis.

Sancte Mathiae, ora pro nobis.

Sancte Barnaba, ora pro nobis.

Sancte Luca, ora pro nobis.

Sancte Marce, ora pro nobis.

Omnes sancti Apostoli, et Evangelistae, orate pro nobis.

Omnes sancti Discipuli Domini, orate pro nobis.

Omnes sancti Innocentes, orate pro nobis.

Sancte Stephane, ora pro nobis.

Sancte Laurenti, ora pro nobis.

Sancte Vincenti, ora pro nobis.

Sancte Fabiane et Sebastiane, ora pro nobis.

Sancte Joannes et Paule, ora pro nobis.

Sancte Cosma et Damiane, ora pro nobis.

Sancte Gervasi et Protasi, ora pro nobis.

Omnes sancti Martyres, orate pro nobis.

Sancte Silvester, ora pro nobis.

Sancte Gregori, ora pro nobis.

Sancte Ambrosi, ora pro nobis.

Sancte Augustine, ora pro nobis.

Sancte Hieronyme, ora pro nobis.

Sancte Martine, ora pro nobis.

Sancte Nicolae, ora pro nobis.

Omnes sancti Pontifices, et Confessores, orate pro nobis.

Omnes sancti Doctores, orate pro nobis.

Sancte Antoni, ora pro nobis.

Sancte Benedicte, ora pro nobis.

Sancte Bernarde, ora pro nobis.

Sancte Dominice, ora pro nobis.

Sancte Francisce, ora pro nobis.

Omnes sancti Sacerdotes, et Levitae, orate pro nobis.

Omnes sancti Monachi, et Eremitae, orate pro nobis.

Sancta Maria Magdalena, ora pro nobis.

Sancta Agatha, ora pro nobis.

Sancta Lucia, ora pro nobis.

Sancta Agnes, ora pro nobis.

Sancta Caecilia, ora pro nobis.

Sancta Catharina, ora pro nobis.

Sancta Anastasia, ora pro nobis.

Omnes sanctae Virgines et Viduae, orate pro nobis.

Omnes Sancti et Sanctae Dei, intercedite pro nobis.

Propitius esto, parce nobis, Domine.

Propitius esto, exaudi nos, Domine.

Ab omni malo, libera nos, Domine.

Ab omni peccato, libera nos, Domine.

Ab ira tua, libera nos, Domine.

A subitanea et improvisa morte, libera nos, Domine.

Ab insidiis diaboli, libera nos, Domine.

Ab ira, et odio, et omni mala voluntate, libera nos, Domine.

A spiritu fornicationis, libera nos, Domine.

A fulgure et tempestate, libera nos, Domine.

A flagello terraemotus, libera nos, Domine.

A peste, fame, et bello, libera nos, Domine.

A morte perpetua, libera nos, Domine.

Per mysterium sanctae incarnationis tuae, libera nos, Domine.

Per adventum tuum, libera nos, Domine.

Per nativitatem tuam, libera nos, Domine.

Per baptismum, et sanctum jejunium tuum, libera nos, Domine.

Per crucem, et passionem tuam, libera nos, Domine.

Per mortem, et sepulturam tuam, libera nos, Domine.

Per sanctam resurrectionem tuam, libera nos, Domine.

Per admirabilem ascensionem tuam, libera nos, Domine.

Per adventum Spiritus Sancti paracliti, libera nos, Domine.

In die judicii, libera nos, Domine.

Peccatores , te rogamus, audi nos.

Ut nobis parcas, te rogamus, audi nos.

Ut nobis indulgeas, te rogamus, audi nos.

Ut ad veram poenitentiam nos perducere digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Ecclesiam tuam sanctam regere, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Domnum apostolicum, et omnes ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut inimicos sanctae Ecclesiae humiliare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Regibus, et Principibus christianis pacem et veram concordiam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut cuncto populo christiano pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.

Ut omnes errantes ad unitatem Ecclesiae revocare, et infideles universos ad Evangelii lumen perducere digneris, te rogamus, audi nos.

Ut nos met ipsos in tuo sancto servitio confortare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut mentes nostras ad coelestia desideria erigas, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogamus, audi nos.

Ut animas nostras, fratrum, propinquorum et benefactorum nostrorum ab aeterna damnatione eripias, te rogamus, audi nos.

Ut fructus terrae dare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Consecrator ab accubitu surgens, ad Electos conversus, baculum Pastoralem cum sinistra tenens, dicit sub voce Litaniarum, primo:

Ut hos praesentes Electos bene + dicere digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Secundo dicit:

Ut hos praesentes Electos bene + dicere, et sancti + ficare digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Tertio dicit:

Ut hos praesentes Electos bene + dicere, et sancti + ficare, et conse + crare digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Producendo semper signum crucis super illos; idemque faciunt, et dicunt assistentes Episcopi, genuflexi tamen permanentes.

Deinde iterum procumbit Consecrator; et cantor, seu ipse, qui prius dixit, eas prosequitur usque ad finem.

Ut nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos.

Fili Dei, te rogamus, audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Quibus finitis, surgunt omnes, et Consecratore ante faldistorium suum cum mitra stante, Electi coram eo genuflectunt.

Tum Consecrator, accepto libro Evangeliorum, illum apertum, adjuvantibus Episcopis assistantibus, nihil dicens, imponit super cervicem, et scapulas dignioris Electi; ita quod inferior pars libri cervicem capit. Electi tangat, littera ex parte inferiori manente, quem unus ex Capellanis praefati Electi, post ipsum genuflexus, quoque liber ipse eidem Electo in manus tradendus sit, continue sustinet.

**Deinde Consecrator et assistentes Episcopi ambabus manibus caput Consecrandi tangunt dicentes:
Accipe Spiritum Sanctum.**

Et hoc tam in libri, et manuum impositione, quam in verborum prolatione super quolibet Consecrando singulariter agunt, ac repetunt.

Quo facto, Consecrator stans, deposita mitra dicit:

Propitiare, Domine, supplicationibus nostris, et inclinato super hos famulos tuos cornu gratiae sacerdotalis, bene + dictionis tuae in eos effunde virtutem. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus:

Deinde, extensis manibus ante pectus, dicit:

Per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, honor omnium dignitatum, quae gloriae tuae sacris famulantur ordinibus. Deus, qui Moysen famulum tuum secreti familiaris affatu, inter caetera coelestis documenta culturae, de habitu quoque indumenti sacerdotalis instituens, electum Aaron mystico amictu vestiri inter sacra jussisti, ut intelligentiae sensum de exemplis priorum caperet secutura posteritas, ne eruditio doctrinae tuae ulli deesset aetati. Cum et apud veteres reverentiam ipsa significationum species

obtineret, et apud nos certiora essent experientia rerum, quam aenigmata figurarum. Illius namque Sacerdotii anterioris habitus, nostrae mentis ornatus est, et Pontificalem gloriam non jam nobis honor commendat vestium, sed splendor animarum. Quia et illa, quae tunc carnalibus blandiebantur obtutibus, ea potius, quae in ipsis erant, intelligenda poscebant. Et idcirco his famulis tuis, quos ad Sacerdotii ministerum elegisti, hanc, quae sumus, Domine, gratiam largiaris; ut quidquid illa velamina in fulgore auri, in nitore gemmarum, et in multimodi operis varietate signabunt, hoc in eorum moribus actibusque clarescat. Comple in Sacerdotibus tuis ministerii tui summam, et ornamentis totius glorificationis instructos coelestis unguenti rore sanctifica.

Si in Romana curia fit Consecratio, Subdiaconus Apostolicus, vel unus ex Capellaniis Pontificis ligat caput uniuscujusque Electi cum una ex longioribus mappulis, de octo superius dictis, et Consecrator, stans, versus ad altare, incipit, ac statim genuflectit, prosequenter caeteris , Hymnum:

Veni Creator Spiritus,
Mentes tuorum visita,
Imple superna gratis,
Quae tu creasti, pectora.

Qui diceris Paraclitus,
Altissimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, charitas,
Et spiritualis unctio.

Tu septiformis munere,
Digitus paternae dexteræ,
Tu rite promissum Patris,
Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus,
Infirma nostri corporis
Virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius,
Pacemque dones protinus.
Ductore sic te prævio
Vitemus omne noxium.

Per te sciamus da Patrem,
Noscamus atque Filium,
Teque utriusque Spiritum
Credamus omni tempore.

Deo Patri sit gloria,
Et Filio qui a mortuis
Surrexit, ac Paraclito,
In saeculorum saecula.
Amen.

Finita prima stropha, surgit Pontifex, et sedet in faldistorio ante medium altaris; capit mitram; deponit annulum et chirotacas; resumit annulum, et imponitur ei gremiale a ministris.

Tum pollicem suum dextrum intingit in sanctum Chrisma, et caput prioris Electi coram se genuflexi inungit, formans primo signum crucis per totam coronam, deinde reliquum coronae liniendo, interim dicens:
Ungatur, et consecratur caput tuum coelesti benedictione, in ordine Pontificali.

Et producens manu dextera tertio signum crucis super caput Electi, dicit:
In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. R. Amen.

V. Pax tibi.

R. Et cum spiritu tuo.

Et hoc in persona cuiuslibet Electi singulariter facit ac repetit.

Expleta unctione Pontifex pollicem cum medulla panis paululum abstergit; et finito Hymno praedicto, deposita mitra surgit; et in pristina voce prosequitur, manibus similiter extensis ante pectus, dicens:
Hoc, Domine, copiose in caput eorum influat; hoc in oris subjecta decurrat; hoc in totius corporis extrema descendat, ut tui Spiritus virtus et interiora eorum replete, et exteriora circumtegat. Abundet in eis constantia fidei, puritas dilectionis, sinceritas pacis. Sint speciosi munere tuo pedes eorum ad

evangelizandum pacem, ad evangelizandum bona tua. Da eis, Domine, ministerium reconciliationis in verbo, et in factis, in virtute signorum et prodigiorum. Sit sermo ejus, et praedicatio, non in persuasilibus humanae sapientiae verbis, sed in ostensione spiritus et virtutis. Da eis, Domine, claves regni coelorum ut utantur, non gloriantur potestate, quam tribuis in aedificationem, non in destructionem. Quodcumque ligaverint super terram, sit ligatum et in coelis; et quodcumque solverint super terram, sit solutum et in coelis. Quorum retinuerint peccata, retenta sint, et quorum remiserint, tu remittas. Qui maledixerit eis, sit ille maledictus, et qui benedixerit eis, benedictionibus repleatur. Sint fideles servi, et prudentes, quos constituas tu, Domine, super familiam tuam, ut dent illis cibum in tempore opportuno, et exhibeant omnem hominem perfectum.

Sint sollicitudine impigri, sint spiritu ferventes, oderint superbiam, humilitatem ac veritatem diligent, neque eam umquam deserant, aut laudibus aut timore superati. Non ponant lucem tenebras, nec tenebras lucem: non dicant malum bonum, nec bonum malum. Sint sapientibus et insipientibus debitores; ut fructum de profectu omnium consequantur. Tribuas eis, Domine, cathedram Episcopalem, ad regendum Ecclesiam tuam, et plebem sibi commissam. Sis eis auctoritas, sis eis potestas, sis eis firmitas. Multiplica super eos bene + dictionem et gratiam tuam: ut ad exorandam semper misericordiam tuam tuo munere idonei et tua gratia possint esse devoti.

Deinde jungens manus, submissa voce dicit legendō, ita quod a circumstantibus audiri possit:

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen

Post haec Consecrator inchoat, schola prosequente Antiphonam:

Unguentum in capite, quod descendit in barbam, barbam Aaron, quod descendit in oram vestimenti ejus: mandavit Dominus benedictionem in saeculum.

Psalmus 132.

Ecce quam bonum, et quam jucundum: * **habitare fratres in unum.**

Sicut unguentum in capite: * quod descendit in barbam, barbam Aaron.

Quod descendit in oram vestimenti ejus: * sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion.

Quoniam illic mandavit Dominus benedictionem: * et vitam usque in saeculum.

Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Deinde repetitur tota Antiphona Unguentum in capite, etc.

Incepta Antiphona ante Psalmum, imponitur ad collum cuiuslibet Electi alia ex longioribus mappullis, de octo supradictis. Consecrator sedet; **accipit mitram, et digniori Electo ante ipsum genuflexo inungit ambas manus simul junctas cum Chrismate in modum Crucis, producendo cum pollice suo dextero intincto duas lineas; videlicet a pollice dexteræ manus usque ad indicem sinistre, et a pollice sinistre usque ad indicem dexteræ; et mox inungat totaliter palmas Electi, dicens:**

Ungantur manus istae de oleo sanctificato, et Chrismate sanctificationis, sicut unxit Samuel David Regem, et Prophetam, ita ungantur, et consecrentur.

Et producens manu dextera ter signum crucis super manus praefati Electi, dicit:

In nomine Dei Pa + tris, et Fi+ lii, et Spiritus+ Sancti, facientes imaginem sanctae crucis Salvatoris nostri Iesu Christi, qui nos a morte redemit, et ad regna coelorum perduxit. Exaudi nos, pie Pater omnipotens, aeterne Deus; et praesta, ut, quod te rogamus, exoremus. Per eumdem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Et prosequitur sedens:

Deus, et Pater Domini nostri Iesu Christi, qui te ad Pontificatus sublimari voluit dignitatem, ipse te Chrismate, et mysticæ delibutionis liquore perfundat, et spiritualis bene + dictionis ubertate foecundet; quidquid bene +dixeris, benedicatur; et quidquid sanctificaveris, sanctificetur; et consecratae manus istius, vel pollicis impositio cunctis proficiat ad salutem. R. Amen.

Praemissis itaque expeditis, Consecratus jungit ambas manus, et dexteram super sinistram tenet, et eas imponit mappulae a collo dependenti; et trahit se in partem.

Tum accedunt alii successive Consecrandi unus post alterum, et Pontifex supra quemlibet eorum hoc idem facit, ac repetit.

Omnium manibus unctis, Consecrator abstergit paululum cum medulla panis pollicem; et, deposita mitra surgit, et conversus ad altare benedicit baculos Pastorales, (si non sint benedicti) dicens:

Oremus.

Sustentator imbecillitatis humanae, Deus, bene + dic baculos istos; et quod in eo exterius designatur,

interius in moribus horum famulorum tuorum, tuae propitiationis clementia, operetur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde illos aspergit aqua benedicta.

Tum sedens, accepta mitra, solus tradit Consecratis coram se geuflexis, unicuique suum proprium baculum jam benedictum; et Consecrati illum capiunt, ac tenent inter indices, et medios digitos, manibus non disjunctis: Consecratore singulariter singulis successive dicente:

Accipe baculum Pastoralis officii, ut sis in corrigendis vitiis pie saeviens, judicium sine ira tenens, in fovendis virtutibus auditorum animos demulcens, in tranquillitate severitatis censuram non deserens. **R.** Amen.

Quo facta, deposita mitra, surgit iterum Consecrator, et vertens se ad altare benedit annulos, (si non sint prius benedicti) dicens:

Oremus.

Creator, et conservator humani generis, dator gratiae spiritualis, largitor aeternae salutis, tu, Domine, emitte bene + dictionem tuam super hos annulos; ut quicumque hoc sacrosanctae fidei signo insignitus incesserit, in virtute coelestis defensionis ad aeternam vitam sibi proficiat. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum aspergit ipsos annulos aqua benedicta, sedet cum mitra et solus annulum in digitum annularem dexteræ manus singulorum Consecratorum successive immissit, cuilibet dicens:

Accipe annulum, fidei scilicet signaculum: quatenus sponsam Dei, sanctam videlicet Ecclesiam, intemerata fide ornatus, illibate custodias. **R.** Amen.

Mox Consecrator, adjuvantibus Episcopis Assistantibus, accipit librum Evangeliorum de scapulis dignioris Consecrati, et eum tradit clausum eidem Consecrato, tangentem illum sine apertione manum, dicens:

Accipe Evangelium, et vade, praedica populo tibi commisso; potens est enim Deus, ut augeat tibi gratiam suam, qui vivit et regnat in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Demum Consecrator recipit dictum digniorem Consecratum ad osculum pacis; ac similiter faciunt assistentes Episcopi; singuli dicentes ipsi Consecrato: Pax tibi.

Et ipse respondet singulis: Et cum spiritu tuo.

Tunc dignior Consecratus surgit, et retrahit se in partem, donec successive in singulis aliis Consecratis haec omnia supra praescripta per Consecratorem, et assistentes Episcopos eodem prorsus modo repetantur et fiant.

Tandem his omnibus expeditis, Consecrati, medii inter assistentes Episcopos, redeunt ad propriam capellam, ubi eis consendentibus abstergitur **caput cum medulla panis, et cum panno mundo; deinde cum pectine mundantur, et complanantur capilli; postea lavant manus.**

Consecrator vero in suo faldistorio manus lavat, et resumit chirothecas, et annulum. Deinde procedit in Missa usque ad Offertorium inclusive; quod faciunt etiam Consecrati in propria capella.

Dicto Offertorio, Consecrator sedet cum mitra in faldistorio, ante medium altaris. Et Consecrati veniunt e propria capella, inter assistentes Episcopos medii, coram Consecratore: Et eorum quilibet (considentibus interim aliis) successive genuflectit ante illum, eique offert duo intortitia accensa, duos panes, et duo burilia vino plena, et Consecratoris praedicta recipientis manum reverente osculatur.

Peracta oblatione, Consecrator annulum, et chirothecas deponit, et lotis manibus resumit annulum: deposita mitra surgit, et accedit ad altare, ubi prosequitur Missam, Consecrati etiam ad posterius cornu Epistolae altaris ejusdem accedunt: et ibi stantes medii inter Episcopos assistentes, ita se disponunt, ut dignior eorum proximior sit ipsi Consecratori; ultimus autem postremum locum in eodem cornu prope candelabra occupet, et habentes ante se Missalia simul cum Consecratore dicunt et faciunt omnia, prout in Missali.

Pro Consecrante, et Consecratis una tantum ponatur Hostia consecranda et vinum consecrandum, in Calice, sufficiens pro omnibus.

Secreta sequens dicitur cum Secreta Missae diei sub uno Per Dominum.

Secreta.

Per Consecratorem:

Unusquisque vero e Consecratis pro se ipso dicit:

Suscipe, Domine, munera, quae tibi offerimus pro his famulis tuis: et propitius in eis tua dona custodias. Per

Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

Suscipe, Domine, munera, quae tibi offerimus pro me famulo tuo; et propitius in me tua dona custodias. Per Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

Infra actionem.

Dicit Consecrator:

Quilibet autem Consecratus dicit:

Hanc igitur oblationem servitutis nostrae, sed et cunctae familiae tuae, quam tibi offerimus, etiam pro his famulis tuis, quos ad Episcopatus ordinem promovere dignatus es, quaesumus, Domine, ut placatus accipias, et propitius in eis tua dona custodias; ut, quod divino munere consecuti sunt, divinis effectibus exsequantur: diesque nostros in tua pace disponas: atque ab aeterna damnatione nos eripi, et in electorum tuorum jubeas grege numerari. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Hanc igitur oblationem servitutis nostrae, sed et cunctae familiae tuae, quam tibi offerimus, etiam pro me famulo tuo, quem ad Episcopatus ordinem promovere dignatus es, quaesumus, Domine, ut placatus accipias, et propitius in me tua dona custodias; ut, quod divino munere consecutus sum, divinis effectibus exsequar; diesque nostros in tua pace disponas; atque ab aeterna damnatione nos eripi, et in electorum tuorum jubeas grege numerari. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Dicta Oratione Domine Iesu Christe, qui, etc. per Consecratorem et Consecratos, Consecrator osculatur altare, quod Consecrati ad ejus dexteram accedentes, unus post alium, similiter osculantur; et Consecrator dat illis successive pacem, singulis dicens: Pax tecum.

Cui quilibet e Consecratis respondet: Et cum spiritu tuo.

Et illam ordinatim defert Assistentibus sibi Episcopis, seniori primum, tum alteri, unicuique dicens: Pax tibi.

Et illi respondent ei: Et cum spiritu tuo.

Communionis tempore, Consecrator reponit supra corporale dimidiā partem Hostiae consecratae, et alteram reverenter sumit; et postquam corpus sumpserit, non totum sanguinem haurit, sed solum partem ejus cum particula hostiae in Calicem missa; et priusquam se purificet, dividens illam dimidiā Hostiae partem, ut supra reservatam, in frustula, quod opus habuerit, communicat Consecratos ante se in eodem cornu capite inclinato stantes, et non genuflectentes, prius de corpore, tum de sanguine. Deinde purificat se, postea Consecratos. Tum abluit digitos super Calicem, et sumit etiam ablutionem; et, assumpta mitra, lavat manus.

Interim Consecrati cum assistentibus Episcopis accedunt ad posteriorem partem alterius cornu altaris, videlicet Evangelii, locantes se, ut dictum est supra; et ibi prosequuntur Missam, Consecrator in cornu Epistolae.

Postcommunio, quae dici debet cum Postcommunione diei, sub uno Per Dominum.

Plenum, quaesumus, Domine, in nobis remedium tuae miserationis operare: ac tales nos esse perfice propitius et sic fove, ut tibi in omnibus placere valeamus. Per Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

Deinde dictis per Consecratorem, et Consecratos, Ite, Missa est, vel Benedicamus Domino, prout tempus requirit, ac Placeat tibi, etc. Consecrator accepta mitra, si non sit Archiepiscopus, et in sua provincia, stans in medio versus ad altare, populo solemniter benedicturus, dicit:

Sit nomen Domini benedictum, etc.

Data benedictione, reponitur faldistorium ante medium altaris, et Consecrator cum mitra in eo sedet. Consecrati vero parvum biretum in capite tenentes coram eo genuflectunt.

Tunc Consecrator, deposita mitra, surgit; et conversus ad altare benedit mitras, si non sint benedictae, dicens:
Oremus.

Domine Deus, Pater omnipotens, cuius praeclera bonitas est, et virtus immensa, a qua omne datum optimum et omne donum perfectum, totiusque decoris ornamentum, bene + dicere, et sancti + dicere dignare has mitras horum famulorum tuorum Antistitum capitibus imponendas. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Et mox eas aspergit aqua benedicta.

Deinde sedens cum mitra, adjuvantibus ipsum assistentibus Episcopis, singulorum Consecratorum capiti propriam imponit, cuilibet dicens:

Imponimus, Domine, capiti hujus Antistitis et agonistae tui galeam munitionis et salutis, quatenus decorata facie, et armato capite, cornibus utriusque Testamenti terribilis appareat adversarii veritatis; et, te ei largiente gratiam, impugnator eorum robustus exsistat, qui Moysi famuli tui faciem ex tui sermonis consortio decoratam, lucidissimis tuae claritatis ac veritatis cornibus insignisti: et capiti Aaron Pontificis tui tiaram imponi jussisti. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde, si chirothecae non sint benedictae, surgit Consecrator, mitra deposita, et eas benedicit, dicens: Oremus.

Omnipotens Creator, qui homini ad imaginem tuam condito manus discretionis insignitas, tamquam organum intelligentiae, ad recte operandum dedisti: quas servari mundas praecepisti, ut in eis anima digne portaretur, et tua in eis digne consecrarentur mysteria, bene + dicere, et sancti + **ficare dignare manuum haec tegumenta; ut quicumque ministrorum tuorum sacerorum Pontificum his velare manus suas cum humilitate voluerit, tam cordis, quam operis ei munditiam tua misericordia subministret.** Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Et aspergit eas aqua benedicta.

Tunc extrahitur unicuique Consecrato annulus Pontificalis. Consecrator autem sedet, et accepta mitra, adjuvantibus assistantibus Episcopis, imponit illas jam benedictas manibus cuiuslibet Consecrati, dicens singulis:

Circumda, Domine, manus hujus ministri tui munditia novi hominis, qui de coelo descendit, ut quemadmodum Jacob dilectus tuus, pelliculis hoedorum opertis manibus, paternam benedictionem, oblato patri cibo, potuque gratissimo, impetravit, sic et iste, oblata per manus suas hostia salutari, gratiae tuae benedictionem impetrare mereatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui in similitudinem carnis peccati tibi pro nobis obtulit semetipsum. **R.** Amen.

Et statim imponit eis annulum Pontificalem. Tum surgit Consecrator, et per ministros locantur in medio altaris supra suppedaneum alis faldistoria. Consecratum accipit Consecratum per manum dexteram: et primus ex assistantibus Episcopis per sinistram, et intronizat eum, si id fiat in Ecclesia propria dignioris Consecrati, in sede Episcopali consueta; sin autem inthronizant eum, ponenda ipsum ad sedendum in faldistorio, de quo surrexit Consecrator; caeteri autem Consecrati eodem modo per Consecrato, et primum Assistentem ponuntur ad sedendum super alia faldistoria; et solus Consecrator tradit unicuique eorum baculum Pastoralem in sinistra.

Deinde versus ad altare Consecrator, deposita mitra, stans incipit, caeteris usque ad finem prosequentibus:

Hymnum

Te Deum laudamus.

Te Dominum confitemur.

Te aeternum Patrem * omnis terra veneratur.

Tibi omnes Angeli, * tibi coeli et universae potestates.

Tibi Cherubim et Seraphim * incessabili voce proclamat:

Sanctus,

Sanctus,

Sanctus * Dominus Deus Sabaoth.

Pleni sunt coeli et terra * majestatis gloriae tuae.

Te gloriosus * Apostolorum chorus,

Te Prophetarum * laudabilis numerus,

Te Martyrum candidatus * laudat exercitus.

Te per orbem terrarum * sancta confitetur Ecclesia.

Patrem * immensae majestatis.

Venerandum tuum verum * et unicum Filium.

Sanctum quoque * paraclitum Spiritum.

Tu Rex gloriae * Christe.

Tu Patris * sempiternus es Filius.

Tu ad liberandum suscepturus hominem, * non horruisti Virginis uterum.

Tu, devicto mortis aculeo, * aperuisti credentibus regna coelorum.

Tu ad dexteram Dei sedes * in gloria Patris.

Judex crederis * esse venturus.

Te ergo, quae sumus, tuis famulis subveni, * quos pretioso sanguine redemisti.

Aeterna fac cum Sanctis tuis * in gloria numerari.

Salvum fac populum tuum, Domine, * et benedic haereditati tuae.

Et rege eos, * et extolle illos usque in aeternum.

Per singulos dies * benedicimus te.

Et laudamus nomen tuum in saeculum, * et in saeculum saeculi.

Dignare, Domine, die isto * sine peccato nos custodire.

Miserere nostri, Domine, * miserere nostri.

Fiat misericordia tua, Domine, super nos; * quemadmodum speravimus in te.

In te, Domine, speravi; * non confundar in aeternum.

Incepto Hymno, Consecrati ducuntur ab assistentibus Episcopis cum mitris per Ecclesiam, et omnibus benedicunt: Consecratore interim apud altare sine mitra stante in eodem loco. Cum vero Consecrati ad sedem, et faldistoria respective fuerint, iterum sedent quoisque finiatur Hymnus praedictus; Assistentes deponunt mitras, et stant apud Consecratorem.

Finito Hymno, Consecrator stans sine mitra apud altare ad dexteram Consecratorum, in cornu scilicet Evangelii, versa facie ad populum dicit: vel si Officium cantatur, incipit, schola prosequente, Antiphonam:

Firmetur manus tua, et exaltetur dextera tua: justitia et judicium praeparatio sedis tuae.

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto: Sicut erat in principio, et nunc et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

Et repetitur tota Antiphona; qua finita, Consecrator dicit

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, omnium fidelium pastor, et rector, hos famulos tuos, quos Ecclesiae tuae praeesse voluisti, propitius respice: da eis, quaesumus, verbo et exemplo, quibus praesunt proficere; ut ad vitam, una cum grege sibi credito, perveniant sempiternam. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

His dictis, Consecrator, detecto capite, manet ad cornu Evangelii altaris, apud quem Assistentes similiter stant sine mitris.

Consecrati vero surgunt, et removentibus ministris de medio altaris faldistoria, dignior eorum accedens cum mitra, et baculo Pastorali ante medium altaris, versus ad illud, signans se cum pollice dexteræ manus ante pectus, dicit:

V. Sit nomen Domini benedictum.

R. Ex hoc nunc et usque in saecula.

Deinde faciens signum crucis a fronte ad pectus, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

Tum elevans, ac jungens manus, et caput inclinans, dicit:

Benedicat vos omnipotens Deus.

Et cum dixerit Deus, vertit se ad populum et tertio super eum signans benedicit, dicens:

Pa + ter, et Fi+ lius, et Spiritus+ Sanctus. R. Amen.

Caeteri autem Consecrati successive post eum similiter faciunt; et postquam omnes eodem modo, et forma populo benedixerint, Consecrator accipit mitram, stans in cornu Evangelii versa facie ad cornu Epistolae, apud quem etiam stant Assistentes cum mitris; Consecrati vero post datam benedictionem accedunt ad cornu Epistolae altaris, et ibidem quilibet eorum separatim ab aliis cum mitra, et baculo genuflexus, versus ad Consecratorem, dicit cantando:

Ad multos annos.

Deinde accedens ante medium altaris, ubi iterum, ut prius genuflexus, dicit altius cantando:

Ad multos annos.

Postea accedit ad pedes Consecratoris, ubi tertio genuflexus, ut supra, iterum altius cantando dicit:

Ad multos annos.

Et continuo Consecrator recipit eum surgentem ad osculum pacis: et similiter faciunt assistentes Episcopi.

His ab unoquoque eorum ordinatim peractis, Episcopi assistentes eosdem Consecratos cum mitra, et baculo Pastorali incedentes, et Evangelium sancti Joannis, In principio erat Verbum, etc. dicentes, post reverentiam cruci super altare factam, inter se medios ducentes, ad propriam capellam revertuntur. Consecrator vero, pacis osculo, ut praemittitur, Consecratis dato, dicit submissa voce:

Dominus vobiscum.

Initium sancti Evangelii secundum Joannem.

Signat altare, et se; et facta similiter cruci reverentia, apud sedem vel faldistorium deponit sacras vestes.

Interim tam Consecrator quam Consecrati, dum ipsi quoque sacris se exunt indumentis, recitant submissa voce Antiphonam Trium puerorum, et Canticum Benedicite, etc.

Tandem Consecrati ad Consecratorem accedentes eidem, et Assistantibus suis, pro more, gratias agunt; et vadunt in pace omnes.

Quando Electus in Patriarcham, vel Archiepiscopum consecratur, forma praemissa in omnibus observatur: sed per hujusmodi consecrationem non assumit sibi nomen Patriarchae, vel Archiepiscopi, quod per traditionem Pallii dumtaxat sibi attribuitur, usque ad quam dicitur Electus, etiam post consecrationem praedictam, prout infra dicetur. Electus vero in Episcopum, cum primum consecratus est, Episcopus vocatur, non Electus.

In anniversario consecrationis Episcopi dicitur Missa ut in Missali Romano.

DE EXPULSIONE POENITENTIUM AB ECCLESIA IN FERIA QUARTA CINERUM

In capite Quadragesimae solemniter poenitentes de Ecclesia ejiciuntur hoc modo:

Poenitentes, quibus secundum jus vel consuetudinem, pro gravioribus criminibus solemnis poenitentia est imponenda, hac die hora quasi tertia conveniunt ab Ecclesiam Cathedralem, in vilibus vestimentis, nudis pedibus, et vultibus ad terram demissis, quorum nomina scribi debent; accipientes poenitentiam juxta modum culpae ab Episcopi Poenitentiario, vel ab aliis, quibus hoc officium commissum est; et postea omnes emittuntur, et manent ante foras Ecclesiae. Pontifex interim, dicta Sexta, si non sit celebratus, paratur supra rochettum (vel, si sit regularis, supra superpelliceum) amictu, alba, cingulo, stola, pluviali violaceis, mitra simplici, et baculo Pastorali. Si autem Pontifex est celebratus, dum dicitur Nona, more solito accepit sandalia, et caetera paramenta Pontificalia, usque ad dalmaticam inclusive et desuper pluviale coloris violacei, et mitram simplicem; et benedit cineres, atque imponit. Quibus peractis, Pontifex cum ministris, schola, et toto Clero, cruce, aqua benedicta, et duobus cereis praecedentibus, egreditur chorum circa medium Ecclesiae, ubi parata sit sedes. Tunc Clerus dividitur per duos choros, hinc, inde, versus valvas Ecclesiae. Poenitentes vero omnes ingressi prosternunt se cum lacrimis in Ecclesiae pavimento coram Pontifice inter utrumque chorum. Tunc Pontifex sedens cum mitra, vel Archipresbyter stans, imponit cineres super capita singulorum dicens:

Memento homo, quia pulvis es, et in pulverem reverteris: age poenitentiam, ut habeas vitam aeternam.

Et unus ex Canonicis aspergit eos aqua benedicta. Postea Pontifex stans, deposita mitra, benedit cilicia, in hunc modum:

- V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.
- R. Qui fecit coelum et terram.
- V. Domine, exaudi orationem meam.
- R. Et clamor meus ad te veniat.
- V. Dominus vobiscum.
- R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens, et misericors Deus, qui peccatoribus pietatis tuae misericordiam quaerentibus hoc indumento vestitis, misericordiam tuam et veniam tribuisti, obsecramus clementiam tuam, ut hoc indumentum, quod vocatur cilicium, bene+ dicere, et sancti + ficare digneris; ut quicumque eo pro peccatis suis indutus fuerit, et misericordiam tuam imploraverit, veniam et indulgentiam tuae sanctae misericordiae consequatur. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Aspergantur aqua benedicta. Benedictis ciliciis, Pontifex capita eorum cooperit cum eis, dicens:

Apud Dominum misericordia est, et apud Deum redemptio; ita enim lapsis hominibus subvenit, non solum per Baptismi, et Confirmationis gratiam, set etiam per Poenitentiae medicinam, ut spiritus humanus vita reparetur aeterna. R. Deo gratias.

Quo facto, Pontifex incipit Antiphonam:

Ne reminiscaris, Domine, delicta nostra, vel parentum nostrorum; neque vindictam sumas de peccatis nostris, Domine Deus noster.

Et super faldistorium accumbit, et ministri, et totus populus, et poenitentes prosternunt se in terram, et pro ipsorum poenitentium absolutione dicunt septem Psalmos Poenitentiales alternatim:

SEPTEM PSALMI POENITENTIALES

Psalmus 6

Domine, ne in furore tuo arguas me: * neque in ira tua corripias me.
Miserere mei, Domine, quoniam infirmus sum: * sana me, Domine, quoniam conturbata sunt ossa mea.
Et anima mea turbata est valde: * et tu Domine usquequo?
Converte, Domine, et eripe animam meam: * salvum me fac propter misericordiam tuam.
Quoniam non est in morte qui memor sit tui: * in inferno autem quis confitebitur tibi.
Laboravi in gemitu meo, lavabo per singulas noctes lectum meum: * in lacrimis meis stratum meum
rigabo.
Turbatus est a furore oculus meus: * inveteravi inter omnes inimicos meos.
Discedite a me, omnes qui operamini iniquitatem: * quoniam exaudivit Dominus vocem fletus mei.
Exaudivit Dominus deprecationem meam: * Dominus orationem meam suscepit.
Eribescant et conturbentur vehementer omnes inimici mei: * convertantur, et erubescant valde velociter.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 31

Beati, quorum remissae sunt iniquitates: * et quorum tecta sunt peccata.
Beatus vir, cui non imputavit Dominus peccatum: * nec est in spiritu ejus dolus.
Quoniam tacui, inveteraverunt ossa mea: * dum clamarem tota die.
Quoniam die ac nocte gravata est super me manus tua: * conversus sum in aerumna mea, dum
configitur spina.
Delictum meum cognitum tibi feci: * et injustitiam meam non abscondi.
Dixi: confitebor adversum me injustitiam meam Domino: * et tu remisisti impietatem peccati mei.
Pro hac orabit ad te omnis sanctus: * in tempore opportuno.
Verumtamen in diluvio aquarum multarum: * ad eum non approximabunt.
Tu es refugium meum a tribulatione, quae circumdedit me: * exultatio mea, erue me a circumstantibus
me.
Intellectum tibi dabo, et instruam te in via hac, qua gradieris: * firmabo super te oculos meos.
Nolite fieri sicut equus, et mulus: * quibus non est intellectus.
In camo, et fraeno maxillas eorum constringe: * qui non approximant ad te.
Multa flagella peccatoris: * sperantem autem in Domino misericordia circumdabit.
Laetamini in Domino, et exsultate, justi: * et gloriamini omnes recti corde.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 37

Domine, ne in furore tuo arguas me: * neque in ira tua corripias me.
Quoniam sagittae tuae infixae sunt mihi: * et confirmasti super me manum tuam.
Non est sanitas in carne mea a facie irae tuae: * non est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum.
Quoniam iniquitates meae supergressae sunt caput meum: * sicut onus grave gravatae sunt super me.
Putruerunt, et corruptae sunt cicatrices meae: * a facie insipientiae meae.
Miser factus sum et curvatus sum usque ad finem: * tota die contrastatus ingrediebar.
Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus: * et non est sanitas in carne mea.
Afflictus sum, et humiliatus sum nimis: * rugiebam a gemitu cordis mei.
Domine, ante te omne desiderium meum: * et gemitus meus a te non est absconditus.
Cor meum conturbatum est, dereliquit me virtus mea: * et lumen oculorum meorum, et ipsum non est
mecum.
Amici mei, et proximi mei: * adversum me appropinquaverunt, et steterunt.
Et qui juxta me erant, de longe steterunt: * et vim faciebant, qui quaerebant animam meam.
Et qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates: * et dolos tota die meditabantur.
Ego autem tamquam surdus non audiebam: * et sicut mutus non aperiens os suum.
Et factus sum sicut homo non audiens: * et non habens in ore suo redargutiones.
Quoniam in te, Domine, speravi: * tu exaudiens me, Domine Deus meus.
Quia dixi: nequando supergaudeant mihi inimici mei: * et dum commoventur pedes mei, super me
magna locuti sunt
Quoniam ego in flagella paratus sum: * et dolor meus in conspectu meo semper.

Quoniam iniquitatem meam annuntiabo: * et cogitabo pro peccato meo.
Inimici autem mei vivunt, et confirmati sunt super me: * et multiplicati sunt qui oderunt me inique.
Qui retribuunt mala pro bonis, detrahebant mihi: * quoniam sequebar bonitatem.
Ne derelinquas me, Domine Deus meus: * ne discesseris a me.
Intende in adjutorium meum: * Domine, Deus salutis meae.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 50

Miserere mei, Deus: * secundum magnam misericordiam tuam.
Et secundum multitudinem miserationum tuarum: * dele iniquitatem meam.
Amplius lava me ab iniuitate mea: * et a peccato meo munda me.
Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: * et peccatum meum contra me est semper.
Tibi soli peccavi, et malum coram te feci: * ut justificeris in sermonibus tuis et vincas cum judicaris.
Ecce enim in iniuitatibus conceptus sum: * et in peccatis concepit me mater mea.
Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta, et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.
Asperges me hyssopo, et mundabor: * lavabis me et super nivem dealbabor.
Auditui meo dabis gaudium, et laetitiam: * exultabunt ossa humiliata.
Averte faciem tuam a peccatis meis: * et omnes iniuitates meas dele.
Cor mundum crea in me, Deus: * et spiritum rectum innova in visceribus meis.
Ne projicias me a facie tua: * et Spiritum Sanctum tuum ne auferas a me.
Redde mihi laetitiam salutaris tui: * et spiritu principali confirma me.
Docebo iniquos vias tuas: * et impii ad te convertentur.
Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meae: * exultabit lingua mea justitiam tuam.
Domine, labia mea aperies: * et os meum annuntiabit laudem tuam.
Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: * holocaustis non delectaberis.
Sacrificium Deo spiritus contribulatus: * cor contritum, et humiliatum, Deus, non despicies.
Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion: * ut aedificantur muri Jerusalem.
Tunc acceptabis sacrificium justitiae, oblationes et holocausta: * tunc imponent super altare tuum vitulos.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 101

Domine, exaudi orationem meam: * et clamor meus ad te veniat.
Non avertas faciem tuam a me: * in quacumque die tribulor, inclina ad me aurem tuam.
In quacumque die invocavero te: * velociter exaudi me.
Quia defecerunt sicut fumus dies mei: * et ossa mea sicut crenum aruerunt.
Percussum est ut foenum, et aruit cor meum: * quia oblitus sum comedere panem meum.
A voce gemitus mei: * adhaesit os meum carni meae.
Similis factus sum pellicano solitudinis: * factus sum sicut nycticorax in domicilio.
Vigilavi: * et factus sum sicut passer solitarius in tecto.
Tota die exprobrabant mihi inimici mei: * et qui laudabant me, adversum me jurabant.
Quia cinerem tamquam panem manducabam: * et potum meum cum fletu miscebam.
A facie irae et indignationis tuae: * quia elevans allisisti me.
Dies mei sicut umbra declinaverunt: * et ego sicut foenum arui.
Tu autem, Domine, in aeternum pernames: * et memoriale tuum in generationem et generationem.
Tu exsurgens misereberis Sion: * quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus.
Quoniam placuerunt servis tuis lapides ejus: * et terrae ejus miserebuntur.
Et timebunt Gentes nomen tuum, Domine: * et omnes reges terrae gloriam tuam.
Quia aedificavit Dominus Sion: * et videbitur in gloria sua.
Respexit in orationem humilium: * et non sprexit precem eorum.
Scribantur haec in generatione altera: * et populus, qui creabitur, laudabit Dominum.
Quia prospexit de excelso sancto suo: * Dominus de caelo in terram aspexit.
Ut audiret gemitum compeditorum: * ut solveret filios interemptorum.
Ut annuntiet in Sion nomen Domini: * et laudem suam in Jerusalem.
In conveniendo populos in unum: * et reges ut serviant Domino.
Respondit ei in via virtutis sua: * paucitatem dierum meorum nuntia mihi.
Ne revokes me in dimidio dierum meorum: * in generationem et generationem anni tui.
Initio tu, Domine, terram fundasti: * et opera manuum tuarum sunt coeli.
Ipsi peribunt, tu autem pernames: * et omnes sicut vestimentum veterascent.
Et sicut opertorium mutabis eos, et mutabuntur: * tu autem idem ipse es, et anni tui non deficient.
Fili servorum tuorum habitabunt: * et semen eorum in saeculum dirigetur.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.

Psalmus 129

De profundis clamavi ad te, Domine: * Domine, exaudi vocem meam.
Fiant aures tuae intendentibus: * in vocem deprecationis meae.
Si iniurias observaveris, Domine: * Domine, quis sustinebit?
Quia apud te propitiatio est: * propter legem tuam sustinui te, Domine.
Sustinuit anima mea in verbum ejus: * speravit anima mea in Domino.
A custodia matutina usque ad noctem: * speret Israel in Domino.
Quia apud Dominum misericordia: * et copiosa apud eum redemptio.
Et ipse redimet Israel: * ex omnibus iniuriatibus ejus.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 142

Domine, exaudi orationem meam, auribus percipe obsecrationem meam in veritate tua: * exaudi me in tua justitia.
Et non intres in judicium cum servo tuo: * quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens.
Quia persecutus est inimicus animam meam: * humiliavit in terra vitam meam.
Collocavit me in obscuris sicut mortuos saeculi: * et anxiatus est super me spiritus meus, in me turbatum est cor meum.
Memor fui dierum antiquorum, meditatus sum in omnibus operibus tuis: * in factis manuum tuarum meditabar.
Expandi manus meas ad te: * anima mea sicut terra sine aqua tibi.
Velociter exaudi me, Domine: * defecit spiritus meus.
Non avertas faciem tuam a me: * et similis ero descendantibus in lacum.
Auditam fac mihi mane misericordiam tuam: * quia in te speravi.
Notam fac mihi viam, in qua ambulem: * quia ad te levavi animam meam.
Eripe me de inimicis meis, Domine, ad te confugi: * doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.
Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Domine, vivificabis me in aequitate tua.
Educes de tribulatione animam meam: * et in misericordia tua disperdes inimicos meos.
Et perdes omnes, qui tribulant animam meam: * quoniam ego servus tuus sum.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Deinde repetitur Antiphona.

Ne reminiscaris, Domine, delicta nostra, vel parentum nostrorum; neque vindictam sumas de peccatis nostris, Domine Deus noster.

Postea dicuntur Litaniae.

LITANIAE

Kyrie, eleison.
Christe, eleison.
Kyrie, eleison.
Christe, audi nos.
Christe, exaudi nos.
Pater de coelis Deus, miserere nobis.
Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.
Spiritus Sancte Deus, miserere nobis.
Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis.
Sancta Maria, ora pro nobis.
Sancta Dei Genitrix, ora pro nobis.
Sancta Virgo virginum, ora pro nobis.
Sancte Michael, ora pro nobis.
Sancte Gabriel, ora pro nobis.
Sancte Raphael, ora pro nobis.
Omnes sancti Angeli, et Archangeli, orate pro nobis.
Omnes sancti beatorum Spirituum ordines, orate pro nobis.
Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.
Sancte Joseph, ora pro nobis.

Omnes sancti Patriarchae, et Prophetae, orate pro nobis.
Sancte Petre, ora pro nobis.
Sancte Paule, ora pro nobis.
Sancte Andrea, ora pro nobis.
Sancte Jacobe, ora pro nobis.
Sancte Joannes, ora pro nobis.
Sancte Thoma, ora pro nobis.
Sancte Jacobe, ora pro nobis.
Sancte Philippe, ora pro nobis.
Sancte Bartholomaee, ora pro nobis.
Sancte Matthaei, ora pro nobis.
Sancte Simon, ora pro nobis.
Sancte Thadaee, ora pro nobis.
Sancte Mathia, ora pro nobis.
Sancte Barnaba, ora pro nobis.
Sancte Luca, ora pro nobis.
Sancte Marce, ora pro nobis.
Omnes sancti Apostoli, et Evangelistae, orate pro nobis.
Omnes sancti Discipuli Domini, orate pro nobis.
Omnes sancti Innocentes, orate pro nobis.
Sancte Stephane, ora pro nobis.
Sancte Laurenti, ora pro nobis.
Sancte Vincenti, ora pro nobis.
Sancte Fabiane et Sebastiane, ora pro nobis.
Sancte Joannes et Paule, ora pro nobis.
Sancte Cosma et Damiane, ora pro nobis.
Sancte Gervasi et Protasi, ora pro nobis.
Omnes sancti Martyres, orate pro nobis.
Sancte Silvester, ora pro nobis.
Sancte Gregori, ora pro nobis.
Sancte Ambrosi, ora pro nobis.
Sancte Augustine, ora pro nobis.
Sancte Hieronyme, ora pro nobis.
Sancte Martine, ora pro nobis.
Sancte Nicolae, ora pro nobis.
Omnes sancti Pontifices, et Confessores, orate pro nobis.
Omnes sancti Doctores, orate pro nobis.
Sancte Antoni, ora pro nobis.
Sancte Benedicte, ora pro nobis.
Sancte Bernarde, ora pro nobis.
Sancte Dominice, ora pro nobis.
Sancte Francisce, ora pro nobis.
Omnes sancti Sacerdotes, et Levitae, orate pro nobis.
Omnes sancti Monachi, et Eremitae, orate pro nobis.
Sancta Maria Magdalena, ora pro nobis.
Sancta Agatha, ora pro nobis.
Sancta Lucia, ora pro nobis.
Sancta Agnes, ora pro nobis.
Sancta Caecilia, ora pro nobis.
Sancta Catharina, ora pro nobis.
Sancta Anastasia, ora pro nobis.
Omnes sanctae Virgines et Viduae, orate pro nobis.
Omnes Sancti et Sanctae Dei, intercedite pro nobis.
Propitius esto, parce nobis, Domine.
Propitius esto, exaudi nos, Domine.
Ab omni malo, libera nos, Domine.
Ab omni peccato, libera nos, Domine.
Ab ira tua, libera nos, Domine.
A subitanea et improvisa morte, libera nos, Domine.
Ab insidiis diaboli, libera nos, Domine.
Ab ira, et odio, et omni mala voluntate, libera nos, Domine.
A spiritu fornicationis, libera nos, Domine.
A fulgure et tempestate, libera nos, Domine.
A flagello terraemotus, libera nos, Domine.

A peste, fame, et bello, libera nos, Domine.
A morte perpetua, libera nos, Domine.
Per mysterium sanctae incarnationis tuae, libera nos, Domine.
Per adventum tuum, libera nos, Domine.
Per nativitatem tuam, libera nos, Domine.
Per baptismum, et sanctum jejunium tuum, libera nos, Domine.
Per crucem, et passionem tuam, libera nos, Domine.
Per mortem, et sepulturam tuam, libera nos, Domine.
Per sanctam resurrectionem tuam, libera nos, Domine.
Per admirabilem ascensionem tuam, libera nos, Domine.
Per adventum Spiritus Sancti paracliti, libera nos, Domine.
In die judicii, libera nos, Domine.
Peccatores, te rogamus, audi nos.
Ut nobis parcas, te rogamus, audi nos.
Ut nobis indulgeas, te rogamus, audi nos.
Ut ad veram poenitentiam nos perducere digneris, te rogamus, audi nos.
Ut Ecclesiam tuam sanctam regere, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut Dominum apostolicum, et omnes ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut inimicos sanctae Ecclesiae humiliare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut Regibus, et Principibus christianis pacem et veram concordiam donare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut cuncto populo christiano pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.
Ut omnes errantes ad unitatem Ecclesiae revocare, et infideles universos ad Evangelii lumen perducere digneris, te rogamus, audi nos.
Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut mentes nostras ad coelestia desideria erigas, te rogamus, audi nos.
Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogamus, audi nos.
Ut animas nostras, fratrum, propinquorum et benefactorum nostrorum ab aeterna damnatione eripias, te rogamus, audi nos.
Ut fructus terrae dare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam donare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos.
Fili Dei, te rogamus, audi nos.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.
Christe, audi nos.
Christe, exaudi nos.
Kyrie, eleison.
Christe, eleison.
Kyrie, eleison.

Quibus finitis, Pontifex dicit super ipsos poenitentes:

Pater noster. Et reliqua secreto.

V. Et ne nos inducas in tentationem.
R. Sed libera nos a malo. Domine.
V. Salvos fac servos tuos, et ancillas tuas.
R. Deus meus, sperantes in te.
V. Mitte eos, Domine, auxilium de sancto.
R. Et de Sion tuere eos.
V. Nihil proficiat inimicus in eis.
R. Et filius iniquitatis non apponat nocere eis.
V. Esto eis, Domine, turris fortitudinis.
R. A facie inimici.
V. Domine Deus virtutum, convert nos.
R. Et ostende faciem tuam, et salvi erimus.
V. Domine, exaudi orationem meam.
R. Et clamor meus ad te veniat.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Exaudi, Domine, preces nostras, et confitentium tibi parce peccatis, ut quos conscientiae reatus accusat,

indulgentia tuae miserationis absolvat. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Praeveniat hoc famulos tuos, (*vel* has famulas tuas), quae sumus, Domine, misericordia tua, ut omnes iniqutates eorum celeri indulgentia delean tur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Adesto, Domine, supplicationibus nostris, nec sit ab his *famulis(vel famulabus)* tuis, clementiae tuae longinqua miseratio; sana vulnera eorumque dimitte peccata; ut ab omnibus iniqutatisbus expiati, tibi, Domine, semper valeant adhaerere. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Domine, Deus noster, qui offensione nostra non viceris, sed satisfactione placaris; respice, quae sumus, ad hos famulos tuos, (*vel* has famulas tuas,) qui, (*vel* quae) se tibi peccasse graviter confitentur; tuum est enim absolutionem criminum dare, et veniam praestare peccantibus, qui dixisti, te poenitentiam malle peccatorum, quam mortem; concede ergo, Domine, ut tibi poenitentiae excubias celebrent, et correctis actibus suis, conferri sibi a te sempiterna gaudia gratulentur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

His peractis, surgunt poenitentes, et facit eis Pontifex sermonem; ostendens qualiter Adam propter peccatum ejectus est de paradi so, et multa maledicta in eum congesta sunt; et qualiter, ejus exemplo, ipsi de Ecclesia ad tempus ejiciendi sunt. Quo facto, accipiat unum ex eis per dexteram manum; et omnes alii similiter se manibus tenentes, candelas accensas in manibus habentes, subsequantur eum; et ita eos ejiciat de Ecclesia, cum lacrimis dicens:

Ecce ejicimi vos hodie a liminibus sanctae matris Ecclesiae propter peccata, et scelera vestra, sicut Adam primus homo ejectus est de paradi so transgressionem suam.

Et interim schola cantat Responsorium.

In sudore vultus tui vesceris pane tuo, dicit Dominus ad Adam, cum operatus fueris terram, non dabit fructus suos: * Sed spinas et tribulos germinabit tibi. **V.** Pro eo quod audisti vocem uxoris tuae plus, quam me: maledicta terra in opere tuo, non dabit fructus suos. * Sed spinas et tribulos germinabit tibi.

Aliud Responsorium.

Ecce Adam quasi unus ex nobis factus est, sciens bonum, et malum: * Videte, ne forte sumat de ligno vitae, et vivat in aeternum. **V.** Fecitque Dominus Adae tunicam pelliceam, et induit eum, et ait. * Videte, ne forte sumat de ligno vitae, et vivat in aeternum. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto. * Videte, ne forte sumat de ligno vitae, et vivat in aeternum.

Et sic eis extra ejectis, et ante valvas Ecclesiae genibus flexis gemendo manentibus. Pontifex in limine ostii stans moneat eos, quod de Domini misericordia non desperent, sed jejuniis, orationibus, peregrinationibus, eleemosynis, et aliis bonis operibus invigilent, ut Dominus ad dignum fructum verae poenitentiae eos perducat; quodque feria quinta in Coena Domini redeant, quoniam tunc in sanctam Ecclesiam reducentur, quam usque tunc ingredi non praesumant. Et mox Pontifice cum processione ad chorum redeunte, valvae Ecclesiae ante oculos eorum clauduntur, et incipitur Missa, et proceditur ordine suo.

DE ITINERATIONE PRAELATORUM

Praelatus incipiens iter agere, antequam equum asendat, inchoat hanc Antiphonam:

In viam pacis.

Canticum Zachariae. Lucae 1.g.

Benedictus Dominus Deus Israel: * quia visitavit et fecit redemptionem plebis sua.

Et erexit cornu salutis nobis: * in domo David pueri sui.

Sicut locutus est per os Sanctorum, * qui a saeculo sunt, prophetarum ejus.

Salutem ex inimicis nostris, * et de manu omnium, qui oderunt nos.

Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris: * et memorari testamenti sui sancti.

Jusjurandum, quod juravit ad Abraham patrem nostrum, * daturum se nobis.

Ut sine timore, de manu inimicorum nostrorum liberati, * serviamus illi.

In sanctitate et justitia coram ipso, * omnibus diebus nostris.

Et tu puer, Propheta Altissimi vocaberis: * praeibis enim ante faciem Domini parare vias ejus.

Ad dandam scientiam salutis plebi ejus, * in remissionem peccatorum eorum.
Per viscera misericordiae Dei nostri: * in quibus visitavit nos oriens ax alto.
Illuminare his, qui in tenebris, et in umbra mortis sedent: * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.
Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Deinde dicit totam Antiphonam, et alia sequentia:

In viam pacis et prosperitatis dirigat nos omnipotens et misericors Dominus, et Angelus Raphael comitetur nobiscum in via, ut cum pace, salute, et gaudio revertamur ad propria.

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Pater noster, *reliqua secreto.*

V. Et ne nos inducas in temptationem.

R. Sed libera nos a malo.

V. Salvos fac servos tuos.

R. Deus meus, sperantes in te.

V. Mitte nobis, Domine, auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere nos.

V. Esto nobis, Domine, turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Nihil proficiat inimicus in nobis.

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis.

V. Benedictus Dominus die quotidie.

R. Prosperum iter faciat nobis Deus salutarium nostrorum.

V. Vias tuas, Domine, demonstra nobis.

R. Et semitas tuas edoce nos.

V. Utinam dirigantur viae nostrae.

R. Ad custodiendas justificationes tuas.

V. Erunt prava in directa.

R. Et aspera in vias planas.

V. Angelis suis Deus mandavit de te.

R. Ut custodiant te in omnibus viis tuis.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui filios Israel per maris medium sicco vestigio ire fecisti, quique tribus Magis iter ad te, stella duce, pandisti; tribue nobis, quae sumus, iter prosperum, tempusque tranquillum: ut, Angelo tuo sancto comite, ad eum quo per gimus locum, ac demum ad aeternae salutis portum pervenire feliciter valeamus.

Deus, qui Abraham puerum tuum de Ur Chaldaeorum eductum, per omnes suae peregrinationis vias illae sum custodisti, quae sumus, ut nos famulos tuos custodire digneris; esto nobis, Domine, in procinctu suffragium, in via solatium, in aestu umbraculum, in pluvia, et frigore tegumentum, in lassitudine vehiculum, in adversitate praesidium, in lubrico baculus, in naufragio portus; ut te duce quo tendimus, prospere perveniamus, et demum incolumes ad propria redeamus.

Adesto, quae sumus, Domine, supplicationibus nostris, et viam famulorum tuorum in salutis tuae prosperitate dispone; ut inter omnes viae et vitae hujus varietates tuo semper protegamus auxilio.

Praesta, quae sumus, omnipotens Deus, ut familia tua per viam salutis incedat, et beati Joannis precursoris hortamenta sectando, ad eum, quem praedixit, secura perveniat, Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

Tum dicit Pontifex:

V. Procedamus in pace.

R. In nomine Domini.

Et discedunt.

PONTIFICALIS ROMANI PARS I
DE MINORIBUS ORDINIBUS
UNI TANTUM CONFERENDIS

Si extra Missarum solemnia, Dominicis scilicet et festivis diebus duplicibus in mane tantum, minus solemniter conferantur, Pontifex supra rochettum, vel, si sit Regularis, supra superpelliceum amictu, cruce pectorali, stola alba, et mitra simplici indutus, accedens ad faldistorium ante medium altaris sibi paratum, sedet.

Vel, si immediate ante vel post Missam privatim celebratam conferatur, Pontifex, deposito manipulo, sine casula, vel cum ea, et mitra simplici, accedens ad faldistorium, sedet.

Vel denique si minores tantum Ordines in privata Missae celebratione, cum mitra simplici, aut etiam cum aliquo ex majoribus Ordinibus intra Missarum solemnia pontificaliter paratus conferat Episcopus: In Missa de Sabbato ante Dominicam Passionis, et in aliis Missis, in quibus non dicitur Gloria in excelsis, post Kyrie, eleison, omnes minores Ordines conferantur. In Missis vero de Sabbato Sancto, et in aliis Missis, in quibus dicitur Gloria in excelsis, eo dicto, ad quatuor minores Ordines proceditur. In Missis autem de Quatuor Temporibus, dicta prima Lectione, ordinatur Ostiarius, post secundam Lectionem Lector, post tertiam Exorcista, post quartam Acolythus.

Ordinandus ad quatuor minores Ordines esse debet superpelliceo indutus, cum candela in manu dextera.

De Ordinatione Ostiarii
 De Ordinatione Lectoris
 De Ordinatione Exorcistae
 De Ordinatione Acolythi

PONTIFICALIS ROMANI PARS I
DE MINORIBUS ORDINIBUS

Quatuor minores Ordines dari possunt extra Missarum solemnia, diebus Dominicis, et Festivis duplicibus, sed in mane tantum.

Ordinandi omnes ad quatuor minores Ordines esse debent superpelliceis induiti, cum candela in manu dextera.

De Ordinatione Ostiariorum
 De Ordinatione Lectorum
 De Ordinatione Exorcistarum
 De Ordinatione Acolythorum

DE OFFICIO PSALMISTATUS

Psalmista, id est Cantor, potest sola jussione Presbyteri Officium suscipere cantandi, dicente sibi Presbytero: Vide, ut quod ore cantas, corde credas, et quod corde credis, operibus comprobes.

Et si Episcopus Clericos ordinans haec faciat, bene facit.

Si Officium Psalmistatus collatum olim fuerit degradando, post degredationem a prima Tonsura, si velit,

Pontifex dicit:

Quia quod ore cantasti, corde non credidisti, nec opere implevisti; ideo cantandi officium in Ecclesia Dei a te amovemus.

PONTIFICALIS ROMANI PARS I
DE ORDINATIONE ACOLYTHI

Pro Acolytha ordinando paretur Candelabrum cum cereo extincto, et urceolus pro vino vacuus.

Pontifex in faldistorio ante medium altaris, reassumpta mitra, sedet; tum Archidiaconus, vel alius locum ejus tenens, Acolythum vocat, dicens:

Accedat, qui ordinandus est ad officium Acolythorum. **Mox illum nominantum, ut supra, et genuflexum, admonet Pontifex, dicens:**

Uscepturus, fili charissime, officium Acolythorum, pensa quod suscips. Acolythum etenim oportet ceroferarium ferre; luminaria Ecclesiae accendere; vinum et aquam ad Eucharistiam ministrare. Stude igitur susceptum officium digne implere. Non enim Deo placere poteris, si lucem Deo manibus praeferens, operibus tenebrarum inservias, et per hoc aliis exempla perfidiae praebeas. Sed sicut Veritas dicit: Luceat lux tua coram hominibus, ut videant opera tua bona, et glorificant Patrem tuum, qui in caelis est. Et sicut Apostolus Paulus ait: In medio nationis pravae et perversae, luceas sicut luminaria in mundo, verbum vitae continens. Sint ergo lumbi tui praecincti, et lucernae ardentes in manibus tuis, ut sis filius lucis. Abjicias opera tenebrarum, et induaris arma lucis. Eras enim aliquando tenebrae, nunc autem lux in Domino, ut filius lucis ambula. Quae sit vero ista lux, quam tantopere inculcat Apostolus, ipse demonstrat, subdens: Fructus enim lucis est in omni bonitate, et justitia, et veritate. Esto igitur sollicitus in omni justitia, bonitate, et veritate, ut te, et alios, et Dei Ecclesiam illuminem. Tunc etenim in Dei sacrificio digne vinum suggestes et aquam, si tu ipse Deo sacrificium, per castam vitam et bona opera oblatus fueris: Quod tibi Dominus concedat per misericordiam suam.

Post haec accipit et tradit Pontifex Acolytha candelabrum cum candela extincta, quod ipses manus dextera tangit, Pontifice dicente:

Accipe ceroferarium cum cereo, et scias te ad accendenda Ecclesiae luminaria mancipari, in nomine Domini. **R. Amen.**

Tunc accipit, et tradit ei urceolum vacuum, quem similiter tangere debet Acolythus, et dicit Pontifex:
Accipe urceolum, ad sugerendum vinum et aquam in Eucharistiam sanguinis Christi, in nomine Domini. **R. Amen.**

Postea stans Pontifex stans cum mitra versus ad eum genuflexum, dicit:

Deum Patrem omnipotentem, fratres charissimi, suppliciter deprecemur, ut hunc famulum suum bene dicere dignetur in Ordine Acolythorum: quatenus lumen visibile manibus praeferens, lumen quoque spirituale moribus praebeat: Adujante Domino nostro Jesu Christo, qui cum eo vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Tum Pontifex, deposita mitra, convertit se ad altare, et stans dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Et mox Pontifex conversus ad Acolythum genuflexum, subdit:

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, qui per Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum, et Apostolos ejus in hunc mundum lumen claritatis tuae misisti; quique, ut mortis nostrae antiquum aboleres chirographum, glorioissimae illum Crucis vexillo affigi, ac sanguinem et aquam ex latere illius pro salute generis humani effluere voluisti: bene dicere dignare hunc famulum tuum in officium Acolythorum; ut, ad accendendum lumen Ecclesiae tuae, et ad sugerendum vinum et aquam ad conficiendum Sanguinem Christi Filii tui in offerenda Eucharistia, sanctis altaribus tuis fideliter subministret. Accende, Domine, cor ejus et mentem ad amorem gratiae tuae, ut illuminatus vultu splendoris tui, fideliter tibi in sancta Ecclesia deserviat. Per eumdem Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Oremus.

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, qui ad Moysen et Aaron locutus es, ut accenderentur lucernae in tabernaculo testimonii: benedicere dignare hunc famulum tuum ut sit Acolythus in Ecclesia

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, fons lucis et origo bonitatis, qui per Jesum Christum Filium tuum, lumen verum, mundum illuminasti, ejusque passionis mysterio redemisti: bene dicere dignare hunc famulum tuum, quem in officium Acolythorum consecramus, poscentes clementiam tuam, ut ejus mentem, et lumine scientiae illustres, et pietatis tuae rore irriges; ut ita acceptum ministerium, te auxiliante, peregat, qualiter ad aeternam remunerationem pervenire mereatur. Per eumdem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde, si Ordinatio peracta fuerit extra Missam, Pontifex, accepta mitra, sedet; et ad minores Ordines promotum monet, ut infra: si vero intra Missam, post datam benedictionem sedens cum mitra, eum tunc alloquitur:

Fili dilectissime, diligenter considera Ordines per te susceptos, ac onus humeris tuis impositum; stude sancte et religiose vivere, atque omnipotenti Deo placere ut gratiam suam possis acquirere, quam ipse tibi per suam misericordiam concedere dignetur.

Dic semel septem Psalmos poenitentiales cum Litaniis, Versiculis, et Orationibus, et omnipotentem Deum etiam pro me ora.

Quod ille devote suscipit, et promittit se facturum. Tandem, si collatus fuerit hic tantum Ordo, admonet eum, ut supra.

PONTIFICALIS ROMANI PARS I DE ORDINATIONE ACOLYTHORUM

Pro Acolythis ordinandis parentur candelabrum cum cereo exstincto, et urceolus vacuus pro vino, pro Sacramento.

Exorcistis ordinatis, Pontifex, reassumpta mitra, accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium, in cornu Epistolae, ubi sedens cum mitra, oblato sibi libro, et candela, legit tertium Graduale, vel tertium Alleluia, si sit infra Octavam Pentecostes. Interim a choro cantatur ipsum Graduale, vel Alleluia. Quo finito, surgit Pontifex, deposita mitra, et versus ad altare cantat quartam Collectam. Tum sedet, reassumpta mitra, et cantatur quarta Lectio. Interim accedunt duo Capellani cum libro, et candela ante Pontificem, qui ex eo legit Lectionem ipsam. Quibus dictis, Pontifex revertitur ad faldistorium, ante altare, ubi sedet cum mitra. Acolyti vero vocantur per Archidiaconum: Accedant qui ordinandi sunt ad officium Acolythorum. Et mox nominantur per notarium, ut supra.

Quibus coram Pontifice cum candelis in manibus genuflexis, Pontifex admonet eos, dicens:

Uscepturi, filii charissimi, officium Acolythorum, pensate quod suscipitis. Acolythum etenim oportet ceroferarium ferre: luminaria Ecclesiae accendere; vinum et aquam ad Eucharistiam ministrare. Studete igitur susceptum officium digne implere. Non enim Deo placere poteritis, si lucem Deo manibus praferentes, operibus tenebrarum inserviatis, et per hoc aliis exempla perfidiae praebeatatis. Sed sicut Veritas dicit: Luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, et glorificant Patrem vestrum, qui in caelis est. Et sicut Apostolus Paulus ait: In medio nationis pravae et perversae, lucete sicut luminaria in mundo, verbum vitae continentis. Sint ergo lumbi vestri praecincti, et lucernae ardentes in manibus vestris, ut filii lucis sitis. Abjiciatis opera tenebrarum, et induamini arma lucis. Eratis enim aliquando tenebrae, nunc autem lux in Domino. Ut filii lucis ambulate. Quae sit vero ista lux, quam tantopere inculcat Apostolus, ipse demonstrat subdens: Fructus enim lucis est, in omni bonitate, et justitia, et veritate. Estote igitur solliciti in omni justitia, bonitate, et veritate, ut et vos, et alios, et Dei Ecclesiam illuminetis. Tunc etenim in Dei sacrificio digne vinum suggeretis et aquam, si vos ipsi Deo sacrificium, per castam vitam, et bona opera, oblati fueritis. Quod vobis Dominus concedat per misericordiam suam.

Post haec Pontifex accipit, et tradit omnibus candelabrum cum candela exstincta, quod successive manu dextera singuli tangant, Pontifice dicente:

Accipite ceroferarium, cum cereo, et sciatis vos ad accendenda Ecclesiae luminaria mancipari, in nomine Domini. R. Amen.

Tum accipit, et tradit eis urceolum vacuum, quem similiter tangere debent, dicens communiter omnibus: Accipite urceolum, ad sugerendum vinum, et aquam in Eucharistiam sanguinis Christi, in nomine Domini. R. Amen.

Postea, eis genuflexis permanentibus, Pontifex stans cum mitra versus ad eos, dicit:

Deum Patrem omnipotentem, fratres charissimi, suppliciter deprecemur, ut hos famulos suos bene dicere dignetur in ordine Acolytorum: quatenus lumen visibile manibus praferentes, lumen quoque spirituale moribus praebant: adjuvante Domino nostro Iesu Christo, qui cum eo, et Spiritu Sancto vivit, et regnat Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum Pontifex ad altare se convertens, deposita mitra et stans dicit: Oremus.

Et Ministri: Flectamus genua. **R.** Levate.

Et mox Pontifex conversus ad eosdem genuflexos, dicit:

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, qui per Iesum Christum, Filium tuum Dominum nostrum, et Apostolos ejus in hunc mundum lumen claritatis tuae misisti, quique, ut mortis nostrae antiquum aboleres chirographum, glorioissimae illum crucis vexillo affigi, ac sanguinem, et aquam ex latere illius pro salute generis humani effluere voluisti, bene dicere dignare hos famulos tuos in officium Acolytorum, ut ad accendendum lumen Ecclesiae tuae, et ad sugerendum vinum, et aquam ad conficiendum sanguinem Christi Filii tui in offerenda Eucharistia, sanctis altaribus tuis fideliter subministrent. Accende, Domine, mentes eorum, et corda ad amorem gratiae tuae, ut illuminati vultu splendoris tui, fideliter tibi in sancta Ecclesia deserviant. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, qui ad Moysen, et Aaron locutus es, ut accenderentur lucernae in tabernaculo testimonii, bene+ dicere dignare hos famulos tuos: ut sint Acolyti in Ecclesia tua. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, fons lucis, et origo bonitatis, qui per Iesum Christum Filium tuum, lumen verum, mundum illuminasti, ejusque passionis mysterio redemisti, bene dicere dignare hos famulos tuos, quos in officium Acolytorum consecramus, poscentes clementiam tuam, ut eorum mentes, et lumine scientiae illustres, et pietatis tuae rore irriges; ut ita acceptum ministerium, te auxiliante, peragant, qualiter ad aeternam remunerationem pervenire mereantur. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Post haec, suggestente Archidiacono, ordinati redeunt ad loca sua.

PONTIFICALIS ROMANI PARS I DE ORDINATIONE DIACONI

Subdiaconis ordinatis, Pontifex reassumpta mitra accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium, ad cornu Epistolae; ubi sedens cum mitra, oblato sibi libro et candela, legit Hymnum Benedictus es, vel Alleluja, cum versu Benedictus es, si sit infra Octavam Pentecostes. Interim cantatur a choro dictus Hymnus, vel Alleluja, cum suo versu, ut supra. Quo finito, surgit Pontifex, deposita mitra, et versus ad altare, dicit in competenenti tono Gloria in excelsis Deo, si sit infra Octavam Pentecostes, quod dum a choro perficitur, sedet cum mitra. Quo finito, deposita mitra, surgit, et versus ad populum dicit Pax vobis, vel Dominus vobiscum, si Gloria in excelsis non sit dicendum, et conversus ad altare Orationem Missae diei, cum Oratione pro Ordinatis et Ordinandis, sub uno Per Dominum nostrum, videlicet:

Oratio.

Xaudi, quae sumus Domine, supplicum preces, et devoto tibi pectore famulantes perpetua defensione custodi: ut nullis perturbationibus impediti, liberam servitutem tuis semper exhibeamus officiis. Per Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit et regnat, etc.

Finita Oratione, sedet Pontifex, reassumpta mitra, et oblato sibi libro et candela, legit Epistolam. Interim per unum ex Subdiaconis noviter Ordinatis cantatur Epistola. Qua finita, surgit Pontifex, et accedit ad faldistorium ante altare cum mitra, et ibi sedet.

Promovendi vero ad Ordinem Diaconatus per Archidiaconum vocantur, dicendo:

Accedant, qui Ordinandi sunt ad Diaconatum.

Et mox singulatim nominantur per Notarium, nulla tamen facta mentione de titulo. Eis igitur amictu, alba, cingulo, et manipulo paratis, ac stolam in sinistra manu, et candelam in dextera, ac dalmaticam super brachium sinistrum tenentibus, et in modum coronae coram Pontifice genuflexis, Archidiaconus offerens

Reverendissime Pater, postulat sa ncta mater Ecclesia Catholica, ut hos praesentes Subdiaconos ad onus Diaconii ordinetis.

Pontifex interrogat dicens: Scis illos dignos esse?

Respondet Archidiaconus: Quantum humana fragilitas nosse sinit, et scio, et testificor ipsos dignos esse ad hujus onus officii.

Et Pontifex dicit: Deo gratias.

Et ad eorum Ordinationem procedit. In primis Pontifex cum mitra sedens, clero et populo annuntiat, dicens:

Auxiliante Domino Deo, et Salvatore nostro Jesu Christo, eligimus hos praesentes Subdiaconos in ordinem Diaconii. Si quis habet aliquid contra illos, pro Deo, et propter Deum cum fiducia exeat, et dicat; verumtamen memor sit conditionis suae.

Et facta aliquali mora, Pontifex convertens sermonem suum ad Ordinandos, admonet eos, dicens:

Rovehendi, filii dilectissimi, ad Leviticum ordinem cogitare magnopere ad quantum gradum Ecclesiae ascenditis. Diaconum enim oportet ministrare ad altare, baptizare, et praedicare. Sane in veteri lege ex duodecim una Tribus Levi electa est, quae speciali devotione tabernaculo Dei, ejusque sacrificiis, ritu perpetuo deserviret. Tantaque dignitas ipsi concessa est, quod nullus, nisi ejus stirpe, ad divinum illum cultum atque officium ministraturus assugeret; adeo, ut grandi quodam privilegio haereditatis, et Tribus Domini esse mereretur, et dici: quorum hodie, filii dilectissimi, et nomen et officium tenetis, quia in ministerium tabernaculi testimonii, id est Ecclesiae Dei, eligimini in Levitico officio, quae semper in procinctu posita, incessabili pugna contra inimicos dimicat, unde ait Apostolus: Non est nobis collectatio adversus carnem et sanguinem, sed adversus principes et potestates, adversus mundi rectores tenebrarum harum, contra spiritualia nequitiae, in caelestibus. Quam Ecclesiam Dei, veluti tabernaculum, portare et munire debetis ornatu sancto, praedicatu divino, exemplo perfecto. Levi quippe interpretatur additus, sive assumptus. Et vos, filii dilectissimi, qui ab haereditate paterna nomen accipitis, estote assumpti a carnalibus desideriis, a terrenis concupiscentiis, quae militant adversus animam; estote nitidi, mundi, puri, casti, sicut decet ministros Christi, et dispensatores mysteriorum Dei; ut digne addamini ad numerum Ecclesiastici gradus, ut haereditas et Tribus amabilis Domini esse mereamini. Et quia comministri et cooperatores estis Corporis et Sanguinis Domini, estote ab omni illecebra carnis alieni, sicut ait Scriptura: Mundamini, qui fertis vasa Domini. Cogitate beatum Stephanum, merito praecipuae castitatis ab Apostolis ad officium istud electum. Curate, ut, quibus Evangelium ore annuntiatis, vivis operibus exponatis, ut de vobis dicatur: Beati pedes evangelizantium pacem, evangelizantium bona. Habete pedes vestros calceatos Sanctorum exemplis, in praeparatione Evangelii pacis: Quod vobis Dominus concedat per gratiam suam. Amen.

Deinde, si non sint Ordinati Subdiaconi, Ordinandi omnes prosternunt se, ubi genuflectebant; et Pontifice ante faldistorium suum genuflectente, dicuntur Litaniae, et Ordinandi per Pontificem benedicuntur, prout supra in Ordinatione Subdiaconali dictum est.

Post haec Ordinandis ab accubitu surgentibus, genuflexis tamen manentibus, Pontifex, sedens in faldistorio cum mitra, intelligibili voce alloquitur clerum et populum, dicens:

Commune votum, communis oratio prosequatur, ut hi totius Ecclesiae prece, qui ad Diaconatus ministerium praeparantur. Leviticae bene dictionis ordine clarescant, et spirituali conversatione praefulgentes, gratia sanctificationis eluceant: Praestante Domino nostro Jesu Christo, qui cum Patre et Spiritu sancto vivit et regnat Deus in saecula saeculorum. Amen

Deinde surgens cum mitra Pontifex, stans versus ad Ordinandos, dicit, alta voce legendo:

Oremus, fratres charissimi, Deum Patrem omnipotentem, ut super hos famulos suos, quos ad officium Diaconatus dignatur assumere, benedictionis suae gratiam clementer effundat, eisque consecrationis induluae propitius dona conservet, et preces nostras clementer exaudiat: ut, quae nostro gerenda sunt ministerio, suo benignus prosequatur auxilio; et quos sacris mysteriis exsequendis pro nostra intelligentia credimus offerendos, sua bene dictione sanctificet et confirmet. Per Unigenitum Filium suum Dominum nostrum Jesum Christum, qui cum eo et Spiritu sancto vivit et regnat Deus, per omnia saecula saeculorum. Amen.

Deinde, deposita mitra, extensis manibus ante pectus, dicit:

Per omnia saecula saeculorum.

Amen.

Dominus vobiscum.

Et cum spiritu tuo.

Sursum corda.

Habemus ad Dominum.

Gratias agamus Domino Deo nostro.

Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere: Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, honorum dator, ordinumque distributor, atque officiorum dispositor; qui in te manens innovas omnia, et cuncta disponis, per verbum, virtutem, sapientiamque tuam Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum, sempiterna providentia praeparas, et singulis quibusque temporibus aptanda dispensas. Cujus corpus, Ecclesiam videlicet tuam, caelestium gratiarum varietate distinctam, suorumque connexam distinctione membrorum, per legem mirabilem totius compaginis unitam, in augmento templi tui crescere, dilatarique largiris; sacri muneris servitutem trinis gradibus ministrorum nomini tuo militare constituens, electis ab initio Levi filiis, qui in mysticis operationibus domus tuae fidelibus excubiis permanentes, haereditatem benedictionis aeternae sorte perpetua possiderent. Super hos quoque famulos tuos, quae sumus Domine, placatus intende, quos tuis sacris altaribus servituros in officium Diaconatus suppliciter dedicamus. Et nos quidem, tam quam homines divini sensus et summae rationis ignari, horum vitam, quantum possumus aestimamus. Te autem, Domine, quae nobis sunt ignota non transeunt, te occulta non fallunt. Tu cognitor es secretorum, tu scrutator es cordium. Tu horum vitam caelesti poteris examinare judicio, quo semper praevalles, et admissa purgare, et ea, quae sunt agenda, concedere.

Hic solus Pontifex manum dexteram extendens, ponit super caput cuilibet Ordinando: et nullus alias, quia non ad Sacerdotium, sed ad ministerium consecrantur, dicens singulis:

Accipe Spiritum sanctum, ad robur, et ad resistendum diabolo, et temptationibus ejus: In nomine Domini.

Postea prosequitur in primo tono, extensam tenens manum dexteram, usque in finem Praefationis.

Emitte in eos, quae sumus Domine, Spiritum sanctum, quo in opus ministerii tui fideliter exequendi septiformis gratiae tuae munere roborentur. Abundet in eis totius forma virtutis, auctoritas modesta, pudor constans, innocentiae puritas, et spiritualis observantia disciplinae. In moribus eorum praecepta tua fulgeant, ut suae castitatis exemplo imitationem sanctam plebs acquirat; et bonum conscientiae testimonium praferentes, in Christo firmi et stabiles perseverent, dignisque successibus de inferiori gradu per gratiam tuam capere potiora mereantur.

Quod sequitur, dicit submissa vocelegendō, ita tamen ut a circumstantibus possit audiri.

Per eumdem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. Amen.

Post haec Pontifex sedet cum mitra cuilibet Ordinando ante se genuflexo, stolam quam singuli in manu habent, imponit successive super humerum sinistrum, dicens singulis:

Accip e stolam candidam de manu Dei: adimple ministerium tuum: potens est enim Deus, ut augeat tibi gratiam suam: Qui vivit, et regnat in saecula saeculorum. Amen.

Faciens supra quemlibet eorum signum Crucis, et Ministri reflectent capita stolae, et alligent sub brachio dextro.

Post haec Pontifex accipiens dalmaticam, induit ea quemlibet successive usque ad humeros; et sic fit usque ad ultimum, quem ea totaliter induit; et hoc, si una tantum sit dalmatica: si vero quilibet suam habet, tunc singulos sua totaliter induit, dicens cuilibet:

Induat te Dominus indumento salutis, et vestimento laetitiae, et dalmatica justitiae circumdet te semper: In nomine Domini. Amen.

Postremo Pontifex accipit, et tradit omnibus librum Evangeliorum, quem manu dextera tangunt, dicens:

Accipe pro testatem legendi Evangelium in Ecclesia Dei, tam pro vivis, quam pro defunctis: In nomine Domini. Amen.

Quo facto, Pontifex stans ad altare conversus, dicit, sine mitra: Oremus.

Et Ministri: Flectamus genua. Levate.

Et vertens se ad Ordinatos, dicit:

Exaudi, Domine, preces nostras, et super hos famulos tuos Spiritum tuae bene dictio nis emitte: ut caelesti munere ditati, et tuae majestatis gratiam possint acquirere, et bene vivendi aliis exemplum praebere. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitate

Oremus.

Domine sancte, Pater fidei, spei, et gratiae, et profectuum remunerator, qui in caelestibus et terreni, Angelorum ministeriis ubique dispositis, per omnia elementa voluntatis tuae diffundis effectum, hos quoque famulos tuos spirituali dignare illustrare affectu: ut tuis obsequiis expediti, sanctis altaribus tuis ministri puri accrescant; et indulgentia tua puriores, eorum gradu, quos Apostoli tui in septenarium numerum, beato Stephano duce ac praevio, Spiritu sancto auctore, elegerunt, digni existant, et virtutibus universis, quibus tibi servire oportet, instructi, tibi complaceant. Per Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitate eiusdem Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. Amen.

Deinde, cum tempus fuerit, aliquis de noviter Ordinatis dalmatica indutus, dicit Evangelium. Ordinati autem statim, suggeste Archidiacono, redeunt ad loca sua.

PONTIFICALIS ROMANI PARS I DE ORDINATIONE EXORCISTAE

Pro Exorcista ordinanda paretur liber Exorcismorum, cuius loco dari potest Pontificale, vel Missale.

Pontifice in faldistorio ante medium altaris posito sedente cum mitra, vocatur Exorcista per Archidiaconum, aut alium, modo consueto: Accedat, qui Ordinandus est ad officium Exorcistarum. Mox illum per Notarium, ut supra, nominatum, et coram Pontifice genuflexum admonet Pontifex, dicens:

Rdinandus, fili charissime, in officium Exorcistarum, noscere debes quid suscipis. Exorcistam etenim oportet abjicere daemones, et dicere populo, ut, qui non communicat, det locum; et aquam in ministerio fundere. Accipis itaque potestatem imponendi manum super energumenos, et per impositionem manum tuarum, gratia Spiritus Sancti et verbis exorcismi, pelluntur spiritus immundi a corporibus obcessis. Stude igitur, ut sicut a corporibus aliorum daemones expellis, ita ab animo tuo et corpore omnem immunditiam et nequitiam ejicias; ne illi succumbas, quem ab aliis tuo effugas ministerio. Disce per officium tuum vitiis imperare; ne in tuis moribus aliquid sui juris inimicus valeat vindicare. Tunc etenim recte in aliis daemonibus imperabis, cum prius in teipso eorum multimodam superas nequitiam: quod tibi Dominus agere concedat per Spiritum suum Sanctum.

Post haec Pontifex accipit, et tradit ei librum Exorcismorum, vel illius loco Pontificale, seu Missale, et dum Ordinandus librum tangit manu dextera, dicit Pontifex:

Accipe, et commenda memoriae, et habe potestatem imponendi manus super energumenos, sive baptizatos, sive catechumenos.

Mox surgit Pontifex, et stans cum mitra conversus ad illum adhuc genuflexum, dicit:

Deum Patrem omnipotentem, fratres charissimi, supplices deprecemur, ut hunc famulum suum bene dicere dignetur in officium Exorcistarum: ut sit spiritualis imperator, ad abjiciendos daemones de corporibus obcessis, cum omni nequitia eorum multiformi. Per Unigenitum Filium suum Dominum nostrum Iesum Christum: qui cum eo vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

Tum conversus ad altare, deposita mitra, dicit: Oremus.

Et ministri subdunt: Flectamus genua. R. Levate.

Et conversens se ad Ordinatum genuflexum, dicit:

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, bene dicere dignare hunc famulum tuum in officium Exorcistarum, ut per impositionem manum et oris officium, potestatem et imperium habeat spiritus immundos coercendi; ut probabilis sit medicus Ecclesiae tuae gratia curationum virtuteque coelesti confirmatus. Per Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

Et si hic tantum Ordo conferatur, admonet eum ut supra, sedens cum mitra.

Si vero plures minores Ordines eidem collati fuerint, Pontifex hortatur illum ut infra post collationem Acolythus.

PONTIFICALIS ROMANI PARS I
DE ORDINATIONE EXORCISTARUM

Pro Exorcistis ordinandis paretur liber exorcismorum, ejus loco dari potest Pontificale, vel Missale.

Lectoribus ordinatis, Pontifex reassumpta mitra, accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium, in cornu Epistolae, ubi sedens cum mitra, oblato sibi libro, et candela, legit secundum Graduale, vel secundum Alleluia, si sit infra Octavam Pentecostes. Interim cantatur a choro ipsum Graduale, vel Alleluia. Quo finito, surgit Pontifex deposita mitra, et versus ad altare cantat tertiam Collectam. Tum sedet, reassumpta mitra, et cantatur tertia Lectio. Interim accedunt duo Capellani cum libro, et candela ante Pontificem, qui ex eo legit Lectionem ipsam. Quibus dictis, revertitur ad faldistorium ante altare, et sedet cum mitra. Exorcistae vero vocantur per Archidiaconum modo consueto, dicentem: Accedant, qui ordinandi sunt ad officium Exorcistarum. Et ipsi singulatim nominantur per notarium, ut prius dictum est.

Quibus coram Pontifice cum candelis in manibus genuflexis, Pontifex admonet eos, dicens:

Rdinandi, filii charissimi, in officium Exorcistarum, debetis noscere quid suscipitis. Exorcistam etenim oportet abjicere daemones; et dicere populo ut, qui non communicat, det locum; et aquam in ministerio fundere. Accipitis itaque potestatem imponendi manum super energumenos, et per impositionem manum vestrarum, gratia Spiritus Sancti, et verbis exorcismi pelluntur spiritus immundi a corporibus obsessis. Studete igitur, ut, sicut a corporibus aliorum daemones expellitis, ita a mentibus et corporibus vestris omnem immunditiam, et nequitiam ejiciatis: ne illis succumbatis, quos ab aliis, vestro ministerio, effugatis. Discite per officium vestrum vitiis imperare; ne in moribus vestris aliquid sui juris inimicus valeat vindicare. Tunc etenim recte in aliis daemonibus imperabitis, cum prius in vobis eorum multimodam nequitiam superatis. Quod vobis Dominus agere concedat per Spiritum suum Sanctum.

Post haec Pontifex accipit, et tradit omnibus librum, in quo scripti sunt exorcismi, cuius loco tradi potest Pontificale, vel Missale, quem manu dextera singuli tangunt, Pontifice dicente:

Accipite, et commendate memoriae, et habete potestatem imponendi manus super energumenos, sive baptizatos, sive catechumenos.

Postea vero, omnibus devote genuflexis, Pontifex cum mitra stans, dicit:

Deum Patrem omnipotentem, fratres charissimi, supplices deprecemur, ut hos famulos suos bene + dicere dignetur in officium Exorcistarum; ut sint spirituales imperatores, ad abjiciendos daemones de corporibus obsessis, cum omni nequitia eorum multiformi. Per Unigenitum Filium suum Dominum nostrum Jesum Christum, qui cum eo vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

Tunc conversus ad altare, deposita mitra, dicit: Oremus.

Et Ministri subjungunt: Flectamus genua. R. Levate.

Et mox conversus ad ordinatos genuflexos, dicit:

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, bene dicere dignare hos famulos tuos in officium Exorcistarum; ut per impositionem manuum, et oris officium, potestatem, et imperium habeant, spiritus immundos coercendi; ut probables sint medici Ecclesiae tuae, gratia curationum, virtuteque caelesti confirmati. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

Post haec, sugerente Archidiacono, redeunt ad loca sua.

PONTIFICALIS ROMANI PARS I
DE ORDINATIONE LECTORIS

Pro Lectore ordinando paretur liber Lectionum.

Pontifex in faldistorio ante medium altaris posito, reassumpta mitra sedet; tum Archidiaconus, vel alias, vocat lectorem hoc modo: Accedat qui Ordinandus est ad officium Lectorum. Mox illum per Notarium, ut supra, nominatum et coram Pontifice genuflexum Pontifex admonet, dicens:

Lectus, fili charissime, ut sis Lector in domo Dei nostri, officium tuum agnoscite, et imple. Potens est

enim Deus, ut augeat tibi gratiam perfectionis aeternae. Lectorem siquidem oportet legere ea quae (*vel ei qui*) praedicat, et lectiones cantare, et benedicere panem, et omnes fructus novos. Stude igitur verba Dei, videlicet Lectiones sacras, distincte et aperte, ad intelligentiam, et aedificationem fidelium, absque omni mendacio falsitatis proferre; ne veritas divinarum lectionum incuria tua ad instructionem audientium corrumpatur. Quod autem ore legis, corde credas atque opere compleas; quatenus auditores tuos verbo pariter et exemplo tuo docere possis. Ideoque, dum legis, in alto loco Ecclesiae stes, ut ab omnibus audiatis et videaris, figurans positione corporali te in alto virtutum gradu debere conversari; quatenus cunctis a quibus audiris, et videris, caelestis vitae formam praebeas: quod in te Deus impleat per gratiam suam.

Deinde Pontifex accipit et tradit Ordinandem Codicem de quo lecturus est, quem manu dextera tangit, dicens:

Accipe, et esto verbi Dei relator, habiturus, si fideliter et humiliter impleveris officium tuum, partem cum iis, qui verbum Dei bene administraverunt ab initio.

Tum Pontifex cum mitra surgit, et stans versus ad illum adhuc genuflexum, dicit:

Oremus, fratres charissimi, Deum Patrem omnipotentem, ut super hunc famulum suum, quem in Ordinem Lectorum dignatur assumere, bene dictionem suam clementer effundat: quatenus legat distincte quae in Ecclesia Dei legenda sunt, et eadem operibus impleat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium suum: qui cum eo vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R. Amen.**

Tum Pontifex, mitra deposita, stans conversus ad altare, dicit: Oremus.

Ministri subjungunt: Flectamus genua. **R. Levate.**

Deinde vertens se ad Ordinatum genuflexum, dicit sine mitra:

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, bene dicere dignare hunc famulum tuum in officium Lectoris, ut assiduitate Lectionum instructus sit atque ordinatus, et agenda dicat, et dicta opere impleat, ut in utroque sanctae Ecclesiae exemplo sanctitati suae consulat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R. Amen.**

Et si hic tantum Ordo conferatur, admonet eum ut supra, sedens cum mitra.

Si vero plures uni tantum Ordines fuerint collati, illum alloquitur ut infra post Ordinationem Acolythi.

PONTIFICALIS ROMANI PARS I DE ORDINATIONE LECTORUM

Pro Lectoribus ordinandis paretur libri Lectionum.

Ostiariis ordinatis, Pontifex reassumpta mitra, accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium in cornu Epistolae. Interim cantatur primum Graduale, vel primum Alleluja si sit infra Octavam Pentecostes; et Pontifex sedens cum mitra, oblato sibi libro, et candela, legit dictum Graduale, vel Alleluja. Quibus dictis, surgit, deposita mitra, et versus ad altare cantat secundam Collectam. Tum sedet, reassumpta mitra, et cantatur secunda Lectio. Interim accedunt duo Capellani cum libro, et candela ante Pontificem, qui sedens cum mitra ex eo legit Lectionem ipsam. Quibus dictis, Pontifex revertitur ad faldistorium ante medium altaris positum, ubi sedet cum mitra, et Lectores vocantur per Archidiaconum, hoc modo: Accedant qui ordinandi sunt ad officium Lectorum. Et mox nominantur per notarium, ut supra dictum est.

Quibus coram Pontifice cum candelis in manibus genuflexis, Pontifex admonet eos, dicens:

Lecti, filii charissimi, ut sitis Lectores in domo Dei nostri, officium vestrum agnoscite, et implete. Potens est enim Deus, ut augeat vobis gratiam perfectionis aeternae. Lectorem siquidem oportet legere ea quae (*vel ei qui*) praedicat: et lectiones cantare; et benedicere panem, et omnes fructus novos. Studete igitur verba Dei, videlicet Lectiones sacras, distincte et aperte, ad intelligentiam, et aedificationem fidelium absque omni mendacio falsitatis proferre; ne veritas divinarum Lectionum incuria vestra ad instructionem audientium corrumpatur. Quod autem ore legit, corde credatis, atque opere compleatis; quatenus auditores vestros, verbo pariter et exemplo vestro, docere possitis. Ideoque, dum legit, in alto loco Ecclesiae stetis, ut ab omnibus audiamini, et videamini, figurantes positione corporali, vos in alto virtutum gradu debere conversari; quatenus cunctis, a quibus audimini, et videmini, caelestis vitae formam praebeat; quod in vobis Deus impleat per gratiam suam.

Deinde Pontifex accipit et tradit omnibus codicem, de quo lecturi sunt, quem manu dextera tangunt,
dicens:
 Accipite, et estote verbi Dei relatores, habituri, si fideliter et utililiter impleveritis officium vestrum, partem
 cum iis, qui verbum Dei bene administraverunt ab initio.

Quibus expeditis, et illis genuflexis, Pontifex stans cum mitra versus ad eos, dicit:

Oremus, fratres charissimi, Deum Patrem omnipotentem, ut super hos famulos suos, quos in Ordinem
 Lectorum dignatur assumere, bene + dictionem suam clementer effundat, quatenus distincte legant,
 quae in Ecclesia Dei legenda sunt, et eadem operibus impleant. Per Dominum nostrum Jesum Christum
 Filium suum, qui cum eo vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.
R. Amen.

Tum Pontifex, mitra deposita, stans conversus ad altare, dicit: Oremus.

Et Ministri subjungunt: Flectamus genua. **R. Levate.**

Deinde conversus ad ordinatos genuflexos, dicit sine mitra:

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, bene dicere dignare hos famulos tuos in officium
 Lectorum, ut assiduitate lectionum instructi sint, atque ordinati, et agenda dicant, et dicta opere impleant,
 ut in utroque sanctae Ecclesiae exemplo sanctitati suae consulant. Per Dominum nostrum Jesum
 Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula
 saeculorum. **R. Amen.**

Postea, suggeste Archidiacono, redeunt ordinati ad loca sua.

PONTIFICALIS ROMANI PARS I DE ORDINATIONE OSTIARII

Pro Ostiario parentur claves Ecclesiae, vel Capellae, in aliqua pelvica, et tintinnabulum, si non adsint
 campanae.

Pontifex ante medium altaris in faldistorio sibi parato sedet, renibus altari versis, et Archidiaconus, aut
 alias minister, vocat Ordinandum, dicens:

Accedat, qui ordinandus est ad officium Ostiariorum.

Mox Notarius appellat eum nomine suo, qui respondens Adsum accedit, et, facta profunda Pontifici
 reverentia, genuflectit coram eo. Tum Pontifex illum admonet, dicens:

Uscepturus, fili charissime, officium Ostiariorum, vide quae in domo Dei agere debeas: Ostiarium
 oportet percutere cymbalum et campanam; aperire Ecclesiam et sacrarium; et librum aperire ei, qui
 praedicat. Provide igitur, ne per negligentiam tuam, illarum rerum, quae intra Ecclesiam sunt, aliquid
 depereat; certisque horis domum Dei aperias fidelibus, et semper claudas infidelibus. Stude etiam, ut
 sicut materialibus clavibus Ecclesiam visibilem aperis et claudis, sic et invisibilem Dei domum, corda
 scilicet fidelium, dictis et exemplis tuis claudas diabolo, et aperias Deo; ut divina verba, quae audierint,
 corde retineant, et opere compleant, quod tibi Dominus perficiat per misericordiam suam.

Hujusmodi admonitiones non fiunt Cardinali, neque Episcopo electo.

Deinde claves Ecclesiae, quas manu dextera tangit Ordinandus, ei traduntur a Pontifice dicente:
 Sic age, quasi redditurus Deo rationem pro iis rebus, quae his clavibus recluduntur.

Post haec Archidiaconus, sive alias vices ejus tenens, dicit eum ad ostium Ecclesiae, aut Capellae, et
 facit illum claudere et aperire; tradit etiam illi Archidiaconus funem campanarum, faciens eum campanas,
 aut, illarum defectu, campanulum pulsare; deinde reducit illum ad Pontificem. Mox deposito gremiali,
 surgit Pontifex, et stans cum mitra versus ad ipsum coram se genuflectentem, dicit:

Deum Patrem omnipotentem, fratres charissimi, suppliciter deprecemur, ut hunc famulum suum bene+
 dicere dignetur, quem in officium Ostiariorum eligere dignatus est: ut sit ei fidelissima cura in domo Dei
 diebus ac noctibus, ad distinctionem certarum horarum, ac invocandum nomen Domini, adjuvante
 Domino nostro Jesu Christo, qui cum eo vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula
 saeculorum.
R. Amen.

Tum, mitra deposita, stat Pontifex, et conversus ad altare, dicit: Oremus.

Ministri subjungunt: Flectamus genua. R. Levate.

Et statim vertens se ad Ostiarium genuflexum, stans sine mitra, dicit:

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, bene + dicere dignare hunc famulum tuum in officium Ostiariorum: ut inter janitores Ecclesiae tuo pareat obsequio, et inter electos tuos partem tuae mereatur habere mercedis. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Si hic tantum Ordo conferatur, et collatio hujusmodi facta fuerit extra Missam, Pontifex statim sedet cum mitra, et Ordinatum alloquitur ut infra: si vero id egerit intra Missam privatim celebratam, data benedictione, sedens ut supra, admonet eum sub his verbis:

Fili dilectissime, diligenter considera Ordinem per te susceptum, ac onus humeris tuis impositum; stude sancte, et religiose vivere atque omnipotenti Deo placere, ut gratiam suam possis acquirere; quam ipse tibi per suam misericordiam concedere dignetur.

Dic semel septem Psalmos poenitentiales cum Litaniis, Versiculis, et Orationibus, et omnipotentem Deum etiam pro me ora.

Si vero simul cum ipso Ordine collata fuerit Tonsura, admonet eum, ut infra post Ordinationem Acolyti.

PONTIFICALIS ROMANI PARS I DE ORDINATIONE OSTIARIORUM

Pro Ostiariis ordinandis parentur claves Ecclesiae.

Pontifex, Clericis ordinatis, surgit et cum mitra ad sedem, seu ad faldistorium, in cornu Epistolae revertitur; ubi deposita mitra, et ad altare conversus, oblato sibi libro, cantat primam Collectam, deinde sedet, reassumit mitram, et cantatur prima Lectio. Interim accedunt duo Capellani, cum libro, et candela ante Pontificem, qui sedens cum mitra, ex eo legit Lectionem ipsam. Quibus finitis, surgit Pontifex, et cum mitra ad faldistorium ante medium altaris sibi praeparatum proficiscitur, et in illo sedet renibus altari versis. Archidiaconus vocat ordinandos, dicens:

Accedant qui ordinandi sunt ad officium Ostiariorum. Et mox notarius singulos nominatim vocat, et quilibet respondet: Adsum.

Omnibus in superpelliceis cum candelis in manibus coram Pontifice genuflexis, Pontifex admonet illos, dicens:

Uscepturi, filii charissimi, officium Ostiariorum, videte, quae in domo Dei agere debeatis, Ostiarium oportet percutere cymbalum, et campanam; aperire Ecclesiam, et sacrarium; et librum aperire ei, qui praedicat. Providete igitur, ne per negligentiam vestram, illarum rerum, quae intra Ecclesiam sunt, aliquid depereat: certisque horis domum Dei aperiatis fidelibus; et semper claudatis infidelibus. Studete etiam, ut, sicut materialibus clavibus Ecclesiam visibilem aperitis, et clauditis, sic et invisibilem Dei domum, corda scilicet fidelium, dictis, et exemplis vestris claudatis diabolo, et aperiatis Deo: ut divina verba, quae audierint, corde retineant, et opere compleant, quod in vobis Dominus perficiat per misericordiam suam.

Hae admonitiones non fiunt Cardinalibus, neque electis Episcopis.

Deinde Pontifex accipit et tradit omnibus claves Ecclesiae, quas successive manu dextera singuli tangant, Pontifice dicente:

Sic agite, quasi reddituri Deo rationem pro iis rebus, quae his clavibus recluduntur.

Post haec Archidiaconus, sive aliis Archidiaconi vice fungens, dicit eos ad ostium Ecclesiae, et facit illos claudere et aperire; tradit etiam eis funem campanarum, faciens eos campanas pulsare; deinde illos reducit ad Pontificem; quibus coram Pontifice genua flectentibus, stans cum mitra Pontifex versus ad ipsos ordinatos, dicit:

Deum Patrem omnipotentem, fratres charissimi, suppliciter deprecemur, ut hos famulos suos bene dicere dignetur, quos in officium Ostiariorum eligere dignatus est: ut sit eis fidelissima cura in domo Dei diebus ac noctibus, ad distinctionem certarum horarum, ac invocandum nomen Domini, adjuvante Domino nostro Jesu Christo, qui cum eo vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. R.Amen.

Tum, mitra deposita, stans Pontifex, et conversus ad altare, dicit: Oremus.

Et Ministri subjungunt: Flectamus genua. R. Levate.

Et statim versus ad illos genuflexos, stans sine mitra, dicit:

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, bene dicere dignare hos famulos tuos in officium Ostiarius, ut inter janitores Ecclesiae tuo pareant obsequio, et inter electos tuos partem tuae mereantur habere mercedis. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

Post haec ordinati, suggeste Archidiacono, redeunt ad loca sua.

DE ORDINATIONE PRESBYTERI

Pro Ordinatione Presbyterorum parentur oleum catechumenorum; Calix cum vino, et aqua; Patena, et Hostia desuper posita; medulla panis, et bacile eum buccali pro manibus abluendis, quas singuli ad suas mappulas extergunt.

Daconis ordinatis, Pontifex ad sedendum in sede sua; vel in faldistorio in plano juxta cornu Epistolae accedit, et cantatur Tractus, usque ad ultimum Versum exclusive; quod si sit infra Octavam Pentecostes, Tractus, et Sequentia usque ad ultimum Versum exclusive. Interim accedunt duo Capellani eum libro, et candela ante Pontificem, qui ex eo legit ipsum Tractum, et Sequentiam, usque ad ultimum versum exclusive. Deinde Pontifex cum mitra revertitur ante altare, ubi sedet super faldistorium.

Tunc Archidiaconus vocat ordinandos voce intelligibili dicens:

Accedant qui ordinandi sunt ad ordinem Presbyteratus.

Et mox nominatim leguntur per notarium, prout supra dictum est, nulla tamen de titulo facta mentione.

Tunc illi more Diaconorum parati, amictu, alba, cingulo, stola, et manipulo, tenentes planetas super brachium sinistrum complicatas, et in manu dextera candelas, ac mappulas albas pro ligandis et lavandis manibus, ad Pontificem accedunt, et coram eo in modum coronae se disponunt.

Tunc Archidiaconus praesentat ordinandos Pontifici, dicens:

Reverendissime pater, postulat sancta mater Ecclesia catholica, ut hos praesentes Diaconos ad onus Presbyterii ordinetis.

Et Pontifex interrogat, dicens: Scis illos esse dignos?

Respondet Archidiaconus:

Quantum humana fragilitas nosse sinit, et scio, et testificor ipsos dignos esse ad hujus onus officii.

Ponifex dicit: Deo gratias.

Et annuntiat clero, et populo, dicens:

Quoniam, fratres charissimi, rectori navis, et navigio deferendis eadem est, vel securitatis ratio, vel communis timoris, par eorum debet esse sententia, quorum causa communis existit. Neque enim fuit frustra a Patribus institutum, ut de electione illorum, qui ad regimen altaris adhibendi sunt, consulatur etiam populus: quia de vita, et conversatione praesentandi quod nonnumquam ignoratur a pluribus, scitur a paucis, et necesse est, ut facilius ei quis obedientiam exhibeat ordinato, cui assensum praebuerit ordinando. Horum siquidem Diaconorum in Presbyteros, auxiliante Domino, ordinandorum conversatio (quantum mihi videtur) probata, et Deo placita, existit, et digna (ut arbitror) ecclesiastici honoris augmento. Sed ne unum fortasse, vel paucos, aut decipiat assensio, vel fallat affectio, sententia est expetenda multorum. Itaque quid de eorum actibus aut moribus noveritis, quid de merito sentiatis, libera voce pandatis; et his testimonium Sacerdotii magis pro merito, quam affectione aliqua, tribuatis. Si quis igitur habet aliquid contra illos, pro Deo, et propter Deum, cum fiducia exeat, et dicat; verumtamen memor sit conditionis sua.

Postea Pontifex, facta aliqua mora, convertens sermonem suum ad ordinandos admonet eos, dicens:

Consecrandi, filii dilectissimi, in Presbyteratus officium, illud digne suscipere, ac susceptum laudabiliter exequi studeatis. Sacerdotem etenim oportet offerre, benedicere, praeesse, praedicare, et baptizare. Cum magno quippe timore ad tantum gradum ascendendum est, ac providendum, ut coelestis sapientia,

probi mores, et diuturna justitiae observatio ad id electos commendent. Unde Dominus praecipiens Moysi, ut septuaginta viros de universo Israel in adjutorium suum eligeret, quibus Spiritus Sancti dona divideret, suggessit: Quos tu nosti, quod senes populi sunt. Vos siquidem in septuaginta viris, et senibus signati estis; si per Spiritum septiformem, Decalogum legis custodientes, probi, et maturi in scientia similiter, et opere eritis. Sub eodem quoque mysterio, et eadem figura in novo Testamento Dominus septuaginta duos elegit, ac binos ante se in praedicationem misit; ut doceret verbo simul, et facto, ministros Ecclesiae suae, fide et opere debere esse perfectos; seu geminae dilectionis, Dei scilicet et proximi, virtute fundatos. Tales itaque esse studeatis, ut in adjutorium Moysi, et duodecim Apostolorum, Episcoporum videlicet catholicorum, qui per Moysen, et Apostolos figurantur, digne, per gratiam Dei, eligi valeatis. Hac certe mira varietate Ecclesia sancta circumdatur, ornatur, et regitur: cum alii in ea Pontifices, alii minoris ordinis Sacerdotes, Diaconi, et Subdiaconi, diversorum ordinum viri consecrantur; et ex multis, et aeternae dignitatis membris unum Corpus Christi efficitur. Itaque, filii dilectissimi, quos ad nostrum adjutorium fratrum nostrorum arbitrium consecrandos elegit, servate in moribus vestris, castae et sanctae vitae integritatem. Agnoscite quod agitis: imitamini quod tractatis; quatenus mortis Dominicæ mysterium celebrantes, mortificare membra vestra a vitiis, et concupiscentiis omnibus procuretis. Sit vestra spiritualis medicina populo Dei; sit odor vitae vestrae delectamentum Ecclesiae Christi; ut praedicatione, atque exemplo aedificatis domum, id est, familiam Dei, quatenus nec nos de vestra provectione, nec vos de tanti officii susceptione damnari a Domino, sed remunerari potius mereamur. Quod ipse nobis concedat per gratiam suam. **R.** Amen.

Si non sint factae ordinationes Subdiaconorum, vel Diaconorum, dicuntur Litaniae, ut supra in ordinatione Subdiaconorum dictum est.

Post haec surgunt omnes, et ordinandis coram Pontifice binis, et binis successive genuflectentibus, Pontifex stans ante faldistorium suum cum mitra, et nulla Oratione, nulloque cantu praemissis, imponit simul utramque manum super caput cuiuslibet ordinandi successive, nihil dicens. Idemque faciunt post eum omnes Sacerdotes, qui adsunt, quorum tres, aut plures, planetis vel saltem cum stolis parati, si commode fieri potest, esse deberent.

Quo facto, tam Pontifex, quam Sacerdotes, tenent manus dexteras extensas super illos. Et Pontifex stans cum mitra, dicit:

Oremus, fratres charissimi, Deum Patrem omnipotentem, ut super hos famulos suos, quos ad Presbyterii munus elegit, coelestia dona multiplicet; et quod ejus dignatione suscipiant, ipsius consequantur auxilio. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Pontifex, deposita mitra, conversus ad altare, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Et mox conversus ad ordinandos, dicit:

Exaudi nos, quae sumus, Domine Deus noster et super hos famulos tuos bene + dictionem Sancti Spiritus, et gratiae Sacerdotalis infunde virtutem: ut, quos tuae pietatis aspectibus offerimus consecrandos, perpetua munera tui largitate prosequaris. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus.

Tunc, extensis manibus ante pectus, dicit:

Per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Sursum corda

R. Habemus ad Dominum.

Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, honorum auctor et distributor omnium dignitatum; per quem proficiunt universa, per quem cuncta firmantur, amplificatis semper in melius naturae rationalis incrementis, per ordinem congrua ratione dispositum. Unde et Sacerdotales gradus, atque officia Levitarum, Sacramentis mysticis instituta crevenunt: ut cum Pontifices summos regendis populis praefecisses, ad eorum societatis et operis adjumentum, sequentis ordinis viros et secundae dignitatis eligeres. Sic in eremo per septuaginta virorum prudentium mentes, Moysi spiritum propagasti; quibus ille adjutoribus usus, in populo innumeritas multitudines facile gubernavit. Sic et in Eleazarum et Ithamarum filios Aaron paterna plenitudinis abundantiam transfudisti, ut ad hostias salutares, et frequentioris officii Sacra menta ministerium sufficeret Sacerdotum. Hac providentia, Domine, Apostolis Filii tui Doctores

fidei comites addidisti, quibus illi orbem totum secundis praedicationibus impleverunt. Quapropter infirmitati quoque nostrae, Domine, quaesumus, haec adjumenta largire; qui quanto fragiliores sumus, tanto his pluribus in digemus. Da, quaesumus, omnipotens Pater, in hos famulos tuos Presbyterii dignitatem; innova in visceribus eorum Spiritum sanctitatis; ut acceptum a te, Deus, secundi meriti munus obtineant, censuramque morum ex exemplo suae conversationis insinuent. Sint providi cooperatores ordinis nostri; eluceat in eis totius forma justitiae, ut bonam rationem dispensationis sibi creditae reddituri, aeternae beatitudinis praemia consequantur.

Quod sequitur, legat submissa voce, ita tamen quod a circumstantibus audiri possit.

Per eumdem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum **R.** Amen.

Pontifex sedet, accepta mitra, et reflectit orarium, sive stolam ab humero sinistro cuiuslibet, capiens partem, qu retro pendet, et imponens super dexterum humerum, aptat eam ante pectus, in modum crucis, singulis dicens:

Accipe jugum Domini; jugum enim ejus suave est, et onus ejus leve.

Postea imponit cuilibet successive casulam usque ad scapulas, quam quilibet teneat super humeros complicatam, a parte anteriori deorsum dependentem, singulis dicens:

Accipe vestem Sacerdotalem, per quam charitas intelligitur: potens est enim Deus, ut augeat tibi charitatem, et opus perfectum. **R.** Deo gratias.

Surgit Pontifex sine mitra, et omnibus genua flectentibus, dicit:

Deus sanctificationum omnium auctor, cuius vera consecratio, plenaque benedictio est, tu, Domine, super hos famulos tuos, quos ad Presbyterii honorem dedicamus, munus tuae bene + dictionis infunde: ut gravitate actuum, et censura vivendi probent se seniores, his instituti disciplinis, quas Tito et Timotheo Paulus exposuit; ut in lege tua die ac nocte meditantes, quod legerint, credant; quod crederint, doceant; quod docuerint, imitentur; justitiam, constantiam, misericordiam, fortitudinem, ceterasque virtutes in se ostendant; exemplo praebeant; admonitione confirment; ac purum et immaculatum ministerii sui donum custodiant; et in obsequium plebis tuae, panem et vinum in corpus et sanguinem Filii tui immaculata benedictione transforment; et inviolabili charitate in virum perfectum, in mensuram aetatis plenitudinis Christi, in die justi et aeterni judicij Dei, conscientia pura, fide vera, Spiritu Sancto pleni resurgent. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tunc Pontifex sine mitra ante altare conversus, flexis genibus incipit alta voce, schola prosequente, Hymnum:

Veni Creator Spiritus,
Mentes tuorum visita,
Imple superna gratis,
Quae tu creasti, pectora.

Surgit Pontifex, et facit ut in fine Hymni habetur, interim schola prosequitur Hymnum: qui, si propter ordinandorum multitudinem necesse fuerit, repetatur, omissis primo Versu:

Qui diceris Paraclitus,
Altissimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, charitas,
Et spiritalis unctionis.

Tu septiformis munere,
Digitus paternae dexteræ,
Tu rite promissum Patris,
Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus,
Infirma nostri corporis
Virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius,
Pacemque dones protinus.
Ductore sic te prævio
Vitemus omne noxiū.

Per te sciamus da Patrem,

Noscamus atque Filium,
Teque utriusque Spiritum
Credamus omni tempore.

Deo Patri sit gloria,
Et Filio qui a mortuis
Surrexit, ac Paraclito,
In saeculorum saecula.
Amen.

Dicto primo Versu, surgit Pontifex, et sedet in faldistorio cum mitra, et depositis chirothecis, et annulo Pontificali reassumpto, ponitur ei gremiale, sive mappula super gremium, et singuli ordinandi successive coram eo genua flectunt; et Pontifex cum oleo catechumenorum inungit unicuique ambas manus simul junctas, in modum crucis, producendo cum pollice suo dextero in dictum oleum intincto duas lineas, videlicet, a pollice dexteræ manus usque ad indicem sinistram, et a pollice sinistram usque ad indicem dexteræ, ungendo mox totaliter palmas, dicens, dum quemlibet inungit:

Consecrare, et sanctificare digneris, Domine, manus istas per istam unctionem, et nostram bene + dictionem. R. Amen.

Pontifex producit manu dextera signum crucis super manus illius quem ordinat, et prosequitur:

Ut quaecumque benedixerint, benedicantur, et quaecumque consecraverint, consecrentur, et sanctificantur, in nomine Domini nostri Iesu Christi.

Et quilibet ordinandus respondet: Amen.

Tum Pontifex claudit, seu jungit inanus cuilibet successive, quas sic consecratas aliquis ministrorum Pontificis albo panniculo lineo simul, videlicet, dexteram super sinistram alligat; et mox unusquisque ad suum reddit; et sic clausas, et alligatas manus tenet. Omnia manibus unctis, et consecratis, Pontifex pollicem mica panis tergit; tum tradit cuilibet successive Calicem cum vino, et aqua, et Patenam superpositam cum Hostia, et ipsi illam accipiunt inter indices et medios digitos, et cuppam Calicis et Patenam simul tangunt, Pontifex singulis dicente:

Accipe potestatem offerre sacrificium Deo, Missasque celebrare, tam pro vivis, quam pro defunctis. In nomine Domini. R. Amen.

His peractis, Pontifex lavat manus cum medulla panis, et aqua lotionis hujusmodi projicitur in sacrarium; deinde cum mitra revertitur ad sedem suum, vel ad faldistorium in cornu Epistolae, in plano sibi paratum, ubi sedet cum mitra. Et chorus cantat ultimum Versum Tractus, vel Sequentiae, sive Alleluia. Interim accedunt duo Capellani ante Pontificem cum libro et candela, qui ex eo legit dictum ultimum Versum Tractus, vel Sequentiae, sive Alleluia, legit etiam secrete Munda cor meum, etc. atque Evangelium.

Interea unus ex Diaconis noviter ordinatis accedit ad altare cum textu Evangelii ante pectus, et dicit: Munda cor meum, etc. et cantat Evangelium. Interim parantur per ministros Hostiae super altare, pro numero Ordinatorum in ordinibus sacris, qui omnes communicare debent, et proceditur in Missa ordine solito. Interea dum Offertorium cantatur, vel etiam prius, ordinati Sacerdotes poterunt lavare manus suas cum medulla panis, et aqua bene mundare, atque extergere mappulis illis, quibus ligatae erant, et aqua ablutionis hujusmodi projiciatur in sacrarium.

Pontifex vero, Offertorio lecto, accepta mitra, vadit ad faldistorium ante medium altaris, et ibi sedens accipit Offertorium ab omnibus ordinatis, qui omnes accedunt bini, et bini ad Pontificem, coram quo genuflexi offerunt illi singulas candelas accensas, et osculantur ejus manum; primo Presbyteri, tum Diaconi successive, et alii suo ordine.

Accepto singulorum Offertorio, Pontifex lavat manus, et surgit sine mitra, ac tollitur faldistorium et prosequitur Missam.

Presbyteri vero ordinati, post Pontificem, vel hinc et inde, ubi magis commodum erit, in terra genuflexi habeant libros coram se, dicentes: Suscipe sancte Pater, etc. et omnia alia de Missa, prout dicit Pontifex: qui tamen bene advertat, quod Secretas morose dicat, et aliquantulum alte, ita ut ordinati Sacerdotes possint secum omnia dicere, et praesertim verba consecrationis, quae dici debent eodem momento per ordinatos, quo dicuntur per Pontificem. Secreta pro ordinatis, quae dicitur cum Secreta Missae diei sub uno Per Dominum, etc.

Tuis, quaesumus Domine, operare mysteriis, ut haec tibi munera dignis mentibus offeramus. Per Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

Cum Pontifex dixerit orationem, Domine Jesu Christe, Qui, etc. osculatur altare, et dat primo ex

ordinatis cuiuslibet ordinis sacri ad eum successive accedenti, et altare prius ad dexteram Pontificis deosculanti, pacem, dicens Pax tecum. **Cui ille respondet:** Et cum spiritu tuo.

Et quilibet illorum dat sequenti sui ordinis secum ordinato, et ille alteri, et sic usque ad ultimum continuatur. Si autem ordinatorum parvus sit numerus, Pontifex poterit dare pacem singulis.

Tum accedunt ordinati ad supremum gradum altaris, bini et bini. Pontifex vero ponit plures Hostias consecratas super Patenam, quam ori cuiuslibet communicandi supponit, et singulos communicat, cuilibet dicens:

Postquam vero Pontifex se communicaverit, et totum Sanguinem sumpserit, priusquam digitos abluit, accedunt ante altare Presbyteri, deinde Diaconi, tandem Subdiaconi; quibus ordinate dispositis, et genuflexis, Pontifex, facta reverentia Sacramento, et aliquantulum versus cornu Evangelii se retrahens, ad eos se convertit, et singuli ex Diaconis et Subdiaconis tantum dicunt submissa voce:

Confiteor Deo omnipotenti, beatae Mariae semper Virgini, beato Michaeli Archangelo, beato Joanni baptistae, sanctis Apostolis Petro et Paulo, omnibus Sanctis, et tibi, pater: qua peccavi nimis cogitatione, verbo, et opere, mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. Ideo precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaelem Archangelum, beatum Joannem baptistam, sanctos Apostolos Petrum et Paulum, omnes Santos, et te, pater, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Et si Officium fiat in cantu, unus de noviter ordinatis illud cantat.

Et, Pontifex stans capite detecto, versus ad eos dicit intelligibili voce, nisi Officium fiat in cantu:

Misereatur vestri omnipotens Deus, et dimissis peccatis vestris, perducat vos ad vitam aeternam. **R.** Amen.

Indulgentiam, absolutionem, et remissionem peccatorum vestrorum, tribuat vobis omnipotens, et misericors Dominus. **R.** Amen.

Et manu dextra signum crucis super eos communiter producit. Presbyteri ante communionem non dicunt Confessionem, nec datur eis Absolutio, quia concelebrant Pontifici, propterea si non sunt alii ordinati, Confessio et Absolutio praedictae omittuntur.

Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat te in vitam aeternam.

Quilibet respondet: Amen.

Et priusquam communionem sumat, manum Pontificis Hostiam tenentem osculatur.

Unus ministrorum Pontificis stat juxta cornu Epistolae altaris Calicem habens, non illum cum quo Pontifex celebravit, sed alium cum vino, et mappulam mundam in manibus, ad quem singuli communicati accedunt, et se purificant, os extergunt, et ad partem se locant.

Omnibus communicatis, Pontifex exterget Patenam super Calicem suum, super eum digitos abluit, sumit ablutionem, accipit mitram, et lavat manus.

Pontifex, lotis manibus, mitra deposita, stans in cornu Epistolae altaris, versus ad illud inchoat in cantu, schola prosequente, Responsorium, quod a Septuagesima usque ad Pascha dicitur sine Alleluia.

Jam non dicam vos servos, sed amicos meos, quia omnia cognovisti quae operatus sum medio vestri, alleluia.* Accipite Spiritum Sanctum in vobis paraclitum.* Ille est, quem Pater mittet vobis, alleluia.

V. Vos amici mei estis, si feceritis, quae ego praecepio vobis. * Accipite Spiritum Sanctum in vobis paraclitum.

V. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.* Ille est, quem Pater mittet vobis, alleluia.

Incepto Responsorio, Pontifex, accepta mitra, vertit se ad Presbyteros ordinatos, qui ante altare coram ipso stantes profitentur fidem, quam praedicaturi sunt, dicentes:

Credo in Deum, Patrem omnipotentem, Creatorem coeli et terrae. Et in Jesum Christum, Filum ejus unicum Dominum nostrum. Qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Maria Virgine, passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, et sepultus: descendit ad inferos: tertia die resurrexit a mortuis: ascendit ad caelos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis. Inde venturus est judicare vivos, et mortuos. Credo in Spiritum Sanctum; sanctam Ecclesiam Catholicam; Sanctorum communionem; remissionem peccatorum; carnis resurrectionem, vitam aeternam. Amen.

Quo finito. Pontifex cum mitra sedens super faldistorium ante medium altaris, imponit ambas manus super capita singulorum coram eo genuflectentium, dicens cuilibet:

Accipe Spiritum Sanctum, quorum remiseris peccata, remittuntur eis; et quorum retinueris, retenta sunt.

Deinde explicans casulam, quam unusquisque habet super humeros complicatam, induit illa quemlibet,

Stola innocentiae induat te Dominus.

Et mox unusquisque iterum ad Pontificem accedit et genuflexus ponit manus suas juntas inter manus
Pontificis dicentis cuilibet, si suus est Ordinarius:
Promittis mihi, et Successoribus meis reverentiam, et obedientiam?

Et ille respondet: Promitto.

Si vero Pontifex non est suus Ordinarius, cum manus eorum inter suas tenet, ut praefertur, dicit singulis
Presbyteris saecularibus: Promittis Pontifici Ordinario tuo, etc. Singulis vero Regularibus Pro Praelato
Ordinario tuo, etc.

Promittis Pontifici (vel Praelato) Ordinario tuo pro tempore exsistenti reverentiam, et obedientiam?

Et ille respondet: Promitto.

Tunc Pontifex tenens manus illius inter suas, osculatur unumquemque, dicens:
Pax Domini sit semper tecum.

Et ille respondet: Amen.

His expletis, et eis ad ordinem suum reversis, Pontifex sedens cum mitra, et baculo, admonet eos,
dicens:

Quia res, quam tractaturi estis, satis periculosa est, filii dilectissimi, moneo vos, ut diligentur totius
ordinem, atque Hostiae consecrationem, ac fractionem, et communionem, ab aliis jam doctis
Sacerdotibus discatis, priusquam ad celebrandum Missam accedatis.

Pontifex surgit cum mitra, et baculo, et Presbyteris coram eo adhuc genuflexis benedicit, dicens voce
competenti:

Benedictio Dei omnipotentis Pa+ tris, et Fi + lli, et Spiritus + Sancti descendat super vos; ut sitis
benedicti in ordine sacerdotali; et offeratis placabiles Hostias pro peccatis, atque offenditionibus populi
omnipotenti Deo, cui est honor, et gloria per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

Post haec Pontifex, deposita mitre, et amoto faldistorio, convertitur ad altare, prosequitur Missam, et
cantatur Communio; et dicitur haec Postcommunio pro ordinatis sub uno Qui vivis, cum
Postcommunione Missae diei.

Postcommunio.

Quos tuis, Domino, reficis Sacramentis, continuis attolle benignus auxiliis; ut tuae redemptionis effectum
et mysteriis capiamus, et moribus: Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus Sancti Deus, per
omnia saecula saeculorum. R. Amen.

Deinde dicitur Benedicamus Domino, vel Ite, Missa est, prout tempus requirit, et per Pontificem, Placeat
tibi sancta Trinitas, etc.

Quo dicto Pontifex, accepta mitra, et baculo Pastorali, dat benedictionem solitam, dicens Sit nomen
Domini benedictum, etc.

Tum sedet, et alloquitur ordinatos sub his verbis

Filii dilectissimi, diligenter considerate Ordinem per vos susceptum, ac onus humeris vestris impositum;
studete sancte et religiose vivere, atque omnipotenti Deo placere, ut gratiam seam possitis acquirere:
quam ipse vobis per suam misericordiam concedere dignetur.

Singuli ad primam Tonsuram, vel ad quatuor minores Ordines promoti, dicite semel septem Psalms
poenitentiales, cum Litaniis, Versiculis, et Orationibus. Ad Subdiaconatum, vel Diaconatum, Nocturnum
talis diei. Ad Presbyteratum vero ordinati post primam vestram Missam, tres alias Missas, videlicet,
unam de Spiritu Sancto, aliam de beata Maria semper Virgine, tertiam pro fidelibus defunctis dicite, et
omnipotentem Deum etiam pro me orate.

Quod illi devote suscipiunt, et respondent se facturos.

Tum Pontifex convertit se ad altare, et dicit submissa voce:

Dominus vobiscum.

Initium sancti Evangelii secundum Joannem. In principio, etc.

Signat altare, et se; et revertitur ad sedem, vel ad faldistorium, ubi exuitur sacris vestibus. Ordinati etiam
ad Presbyteratum dicunt idem Evangelium, et in loco convenienti sacras vestes deponunt, et cum eis alii
ordinati.

**PONTIFICALIS ROMANI PARS I
DE ORDINATIONE SUBDIACONI**

Pro ordinatione Subdiaconorum parentur Calix vacuus, cum Patena superposita, Urceoli cum manutergio, et liber Epistolarum.

Acolythis ordinatis, Pontifex reassumpta mitra accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium in cornu Epistolae, ubi sedens cum mitra, oblato sibi libro, et candela, legit quartum Graduale, vel quartum Alleluja, si sit infra Octavam Pentecostes; interim a choro cantatur ipsum Graduale, vel Alleluja. Quo finito, surgit Pontifex, deposita mitra, et versus ad altare cantat quintam Collectam.

Tum sedet, reassumpta mitra, et cantatur quinta Lectio. Interim accedunt duo Capellani cum libro, et candela ante Pontificem, qui ex eo legit Lectionem ipsam. Quibus dictis, Pontifex revertitur ad sedem suam, ante medium altaris; et Archidiaconus versus ad Ordinandos, dicit: Accedant qui ordinandi sunt Subdiaconi.

Et notarius unumquemque illorum vocat, dicens:

N. ad titulum Ecclesiae N.

N. ad titulum patrimonii sui.

Frater N. professus ordinis N. ad titulum paupertatis.

Et sic de aliis: et quilibet vocatus, dicit Adsum, et accedit versus Episcopum.

Debet autem quilibet ordinandorum in Subdiaconum induitus esse amictu, non tamen super caput, alba et cingulo, habere manipulum in manu sinistra, tunicellam super brachio sinistro, et candelam in manu dextera.

Omnibus autem in Subdiaconos ordinandis competenti spatio coram Pontifice stantibus, Pontifex cum mitra sedens admonet eos, (nisi omnes sint Religiosi, quia tunc ista admonitio omittitur) dicens:

Illi dilectissimi, ad sacrum Subdiaconatus Ordinem promovendi, iterum atque iterum considerare debetis attente, quod onus hodie ulti appetitis. Hactenus enim liberi estis, licetque vobis, pro arbitrio ad saecularia vota transire; quod si hunc Ordinem suscepereritis, amplius non licebit a proposito resilire, sed Deo, cui servire, regnare est, perpetuo famulari, et castitatem illo adjuvante, servare oportebit, atque in Ecclesiae ministerio semper esse mancipatos. Proinde, dum tempus est, cogitate, et, si in sancto proposito perseverare placet, in nomine Domini, huc accedite.

Illi tunc accendentibus, et coram Pontifice genuflexis, Archidiaconus vocat ceteros ordinandos, dicens: Accedant qui ordinandi sunt Diaconi, et Presbyteri.

Quibus accendentibus, Archidiaconus ordinat eos, videlicet, Diaconandos paratos amictu, alba, cingulo, et manipulo, stolam in manu sinistra, dalmaticam super brachium sinistrum, et candelam in manu dextera tenentes, contra cornu Epistolae altaris, faciebus altari versis; et Presbyterandos paratos amictu, alba, cingulo, manipulo, stola in modum Diaconi, planetam super brachium sinistrum, mappulam albam manu sinistra, et candelam dextera tenentes contra faciem Pontificis, ac medium altaris, faciebus similiter altari versis. Quibus sic ordinatis, Pontifex mitra in capite tenens procumbit super faldistorium, in superiori gradu, sive plano altaris paratum, et omnes Ordinandi in locis super tapetia prosternunt se; ministri vero, et alii adstantes, genuflectunt; et schola inchoat Litanias, choro respondente; vel si officium fiat sine cantu, Pontifex dicit, ministris, et Capellanis respondentibus:

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Pater de coelis Deus, miserere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.

Spiritus sancte Deus, miserere nobis.

Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis.

Sancta Maria, ora pro nobis.

Sancta Dei Genetrix, ora pro nobis.

Sancta Virgo Virginum, ora pro nobis.

Sancte Michael, ora pro nobis.

Sancte Gabriel, ora pro nobis.
Sancte Raphael, ora pro nobis.
Omnes sancti Angeli, et Archangeli, orate pro nobis.
Omnes sancti beatorum Spirituum ordines, orate pro nobis.
Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.
Sancte Joseph, ora pro nobis.
Omnes sancti Patriarchae, et Prophetae, orate pro nobis.
Sancte Petre, ora pro nobis.
Sancte Paule, ora pro nobis.
Sancte Andrea, ora pro nobis.
Sancte Jacobe, ora pro nobis.
Sancte Joannes, ora pro nobis.
Sancte Thoma, ora pro nobis.
Sancte Jacobe, ora pro nobis.
Sancte Philippe, ora pro nobis.
Sancte Bartholomaei, ora pro nobis.
Sancte Matthaei, ora pro nobis.
Sancte Simon, ora pro nobis.
Sancte Thaddaei, ora pro nobis.
Sancte Mathia, ora pro nobis.
Sancte Barnaba, ora pro nobis.
Sancte Luca, ora pro nobis.
Sancte Marce, ora pro nobis.
Omnes sancti Apostoli, et Evangelistae, orate pro nobis.
Omnes sancti Discipuli Domini, orate pro nobis.
Omnes sancti Innocentes, orate pro nobis.
Sancte Stephane, ora pro nobis.
Sancte Laurenti, ora pro nobis.
Sancte Vincenti, ora pro nobis.
Sancti Fabiane et Sebastiane, orate pro nobis.
Sancti Joannes et Paule, orate pro nobis.
Sancti Cosma et Damiane, orate pro nobis.
Sancti Gervasi et Protasi, orate pro nobis.
Omnes sancti Martyres, orate pro nobis.
Sancte Silvester, ora pro nobis.
Sancte Gregori, ora pro nobis.
Sancte Ambrosi, ora pro nobis.
Sancte Augustine, ora pro nobis.
Sancte Hieronyme, ora pro nobis.
Sancte Martine, ora pro nobis.
Sancte Nicolae, ora pro nobis.
Omnes sancti Pontifices et Confessores, orate pro nobis.
Omnes sancti Doctores, orate pro nobis.
Sancte Antoni, ora pro nobis.
Sancte Benedicte, ora pro nobis.
Sancte Bernarde, ora pro nobis.
Sancte Dominice, ora pro nobis.
Sancte Francisce, ora pro nobis.
Omnes sancti Sacerdotes et Levitae, orate pro nobis.
Omnes sancti Monachi, et Eremitae, orate pro nobis.
Sancta Maria Magdalena, ora pro nobis.
Sancta Agatha, ora pro nobis.
Sancta Lucia, ora pro nobis.
Sancta Agnes, ora pro nobis.
Sancta Caecilia, ora pro nobis.
Sancta Catharina, ora pro nobis.
Sancta Anastasia, ora pro nobis.
Omnes Sanctae Virgines et Viduae, orate pro nobis.
Omnes Sancti et Sanctae Dei, intercedite pro nobis.
Propitius esto, parce nobis, Domine.
Propitius esto, exaudi nos, Domine.
Ab omni malo, libera nos, Domine.
Ab omni peccato, libera nos, Domine.
Ab ira tua, libera nos, Domine.

A subitanea et improvisa morte, libera nos, Domine.
Ab insidiis diaboli, libera nos, Domine.
Ab ira, et odio, et omni mala voluntate, libera nos, Domine.
A spiritu fornicationis, libera nos, Domine.
A fulgure et tempestate, libera nos, Domine.
A flagello terraemotus, libera nos, Domine.
A peste, fame, et bello, libera nos, Domine.
A morte perpetua, libera nos, Domine.
Per mysterium sanctae incarnationis tuae, libera nos, Domine.
Per adventum tuum, libera nos, Domine.
Per nativitatem tuam, libera nos, Domine.
Per baptismum et sanctum jejunium tuum, libera nos, Domine.
Per crucem et passionem tuam, libera nos, Domine.
Per mortem et sepulturam tuam, libera nos, Domine.
Per sanctam resurrectionem tuam, libera nos, Domine.
Per admirabilem ascensionem tuam, libera nos, Domine.
Per adventum Spiritus sancti Paracliti, libera nos, Domine.
In die judicii, libera nos, Domine.
Peccatores, te rogamus, audi nos.
Ut nobis parcas, te rogamus, audi nos.
Ut nobis indulgeas, te rogamus, audi nos.
Ut ad veram poenitentiam nos perducere digneris, te rogamus, audi nos.
Ut Ecclesiam tuam sanctam regere, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut Domnum apostolicum, et omnes ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut inimicos sanctae Ecclesiae humiliare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut Regibus et Principibus christianis pacem et veram concordiam donare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut cuncto populo christiano pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.
Ut nosmetipso in tuo sancto servitio confortare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut mentes nostras ad coelestia desideria erigas, te rogamus, audi nos.
Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogamus, audi nos.
Ut animas nostras, fratrum, propinquorum, et benefactorum nostrorum ab aeterna damnatione eripias, te rogamus, audi nos.
Ut fructus terrae dare et conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Postquam autem dictum fuerit in Litaniis: Ut omnibus fidelibus defunctis, etc. Te rogamus, audi nos, surgit Pontifex cum mitra ab accubitu, et se ad ordinandos vertens, et baculum **Pastoralem in sinistra manu tenens, ordinandis prostratis manentibus, dicit:**

Ut hos electos bene dicere digneris.
Te rogamus, audi nos.

Secundo dicit: Ut hos electos bene dicere et sancti ficare digneris.
Te rogamus, audi nos.

Tertio dicit: Ut hos electos bene dicere, sancti ficare, et conse crare digneris.
Te rogamus, audi nos.

Tum iterum super faldistorium procumbit, schola perficiendi Litanias: Ut nos exaudire digneris, usque ad finem.

Ut nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos.
Fili Dei, te rogamus, audi nos.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis, Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos, Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.
Christe, audi nos.
Christe, exaudi nos.
Christe, audi nos.
Kyrie, eleison.
Christe, eleison.
Kyrie, eleison.

Quibus finitis, Pontifex surgens cum mitra, sedet super faldistorium ante medium altaris, et Archidiaconus dicit alta voce: Recedant in partem, qui ordinandi sunt Diaconi, et Presbyteri.

Quibus ad aliquem locum idoneum, unde Pontificem, celebrantem videre possint transeuntibus, ad ordinationem Subdiaconorum proceditur. Illis itaque coram Pontifice, per ordinem, in modum coronae, genuflexis, Pontifex admonet eos, dicens:

Depturi filii dilectissimi, officium Subdiaconatus, sedulo attendite quale ministerium vobis traditur: Subdiaconum enim oportet aquam ad ministerium altaris praeparare: Diacono ministrare; pallas altaris, et corporalia abluere; Calicem, et Patenam in usum sacrificii eidem offerre. Oblationes quae veniunt in altare, panes propositionis vocantur. De ipsis oblationibus tantum debet in altare poni, quantum populo possit sufficere, ne aliquid putridum in sacrario remaneat. Pallae, quae sunt in substratorio altaris, in alio vase debent lavari, et in alio corporales pallae. Ubi autem corporales pallae lotae fuerint, nullum aliud linteamen debet lavari, ipsaque lotionis aqua in baptisterium debet vergi. Studete itaque, ut ista visibilia ministeria, quae diximus, nitide et diligentissime compleentes, invisibilia horum exemplo perficiatis. Altare quidem sanctae Ecclesiae ipse est Christus, teste Joanne, qui in Apocalypsi sua altare aureum se vidisse perhibet, stans ante thronum, in quo, et per quem, oblationes fidelium Deo Patri consecrantur. Cujus altaris pallae et corporalia sunt membra Christi, scilicet fideles Dei, quibus Dominus, quasi vestimentis pretiosis circumdatur, ut ait Psalmista: Dominus regnavit, decorem induitus est. Beatus quoque Joannes in Apocalypsi vidit Filium hominis praecinctum zona aurea, id est, sanctorum caterva. Si itaque humana fragilitate contingat in aliquo fideles maculari, praebenda est a vobis aqua coelestis doctrinae, qua purificati, ad ornamentum altaris, et cultum divini sacrificii redeant. Estote ergo tales, qui sacrificiis divinis, et Ecclesiae Dei, hoc est Corpori Christi, digne servire valeatis, in vera et Catholica fide fundati; quoniam, ut ait Apostolus: Omne quod non est ex fide, peccatum est, schismaticum est, et extra unitatem Ecclesiae est. Et ideo, si usque nunc fuistis tardi ad Ecclesiam, amodo debetis esse assidui. Si usque nunc somnolenti, amodo vigiles. Si usque nunc ebriosi, amodo sobrii. Si usque nunc in honesti, amodo casti. Quod ipse vobis praestare dignetur, qui vivit, et regnat Deus in saecula saeculorum. Amen.

Deinde Pontifex accipit, et tradit omnibus Calicem vacuum, cum patena vacua superposita, quem successive manu dextera singuli tangunt, Pontifice dicente:

Videte cujus ministerium vobis traditur; ideo vos admoneo, ut ita vos exhibeatis, ut Deo placere possitis.

Et Archidiaconus accipit, et tradit eis urceolos cum vino, et aqua, ac bacile cum manutergio, quae omnia similiter tangere debent.

Postea surgit Pontifex, et versus ad populum stans cum mitra, dicit:

Oremus.

Oremus Deum, ac Dominum nostrum, fratres charissimi, ut super hos servos suos, quos ad Subdiaconatus officium vocare dignatus est, infundat bene dictionem suam, et gratiam: ut in conspectu ejus fideliter servientes, praedestinata Sanctis praemia consequantur, adjuvante Domino nostro Iesu Christo, qui cum eo vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. Amen.

Tum deposita mitra, conversus ad altare Pontifex, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. Levate.

Et mox Pontifex versus ad ordinandos genuflexos, dicit sine mitra:

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, bene dicere dignare hos famulos tuos, quos ad Subdiaconatus officium eligere dignatus es; ut eos in sacrario tuo sancto strenuos sollicitosque coelestis militiae instituas excubatores, sanctisque altaribus tuis fideliter subministrent: et requiescat super eos Spiritus sapientiae, et intellectus; Spiritus consilii, et fortitudinis; Spiritus scientiae et pietatis; et repleas eos Spiritu timoris tui; et eos in ministerio divino confirmes, ut obedientes facto, ac dicto parentes, tuam gratiam consequantur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. Amen.

Tum Pontifex sedens, accepta mitra, amictum, qui in collo ordinandorum jacet, imponit super caput singulis, dicens:

Accipe amictum, per quem designatur castigatio vocis: In nomine Pa tris, et Fi iii, et Spiritus Sancti. Amen.

Tum immittit manipulum in sinistrum brachium cuilibet, dicens:

Accipe manipulum, per quem designantur fructus bonorum operum. In nomine Pa tris, et Fi iii, et Spiritus Sancti. Amen.

Post haec induit quemlibet tunica, et si tantum unica sit, immittit illam cuilibet solum usque ad scapulas, ac retrahens, postremum totaliter induit, dicens cuilibet:

Tunica jucunditatis, et indumento laetitiae induat te Dominus. In nomine Pa tris, et Fi iii, et Spiritus Sancti. Amen.

Postea accipit, et tradit omnibus librum Epistolarum, manu dextera ipsum simul tangentibus, dicens:
Accipite librum Epistolarum, et habete potestatem legendi eas in Ecclesia sancta Dei, tam pro vivis,
quam pro defunctis. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

Omnibus expeditis, sugerente Archidiacono, Ordinati redeunt ad loca sua; unus tamen de noviter
ordinatis, tunica indutus, dicet Epistolam suo tempore.

DE PALLIO

Cum Pallium a Sede Apostolica mittitur, Pontifex, cui res ipsa committitur, statuta die cum Electo
convenit in Ecclesia sua, si commode fieri potest, vel alia Ecclesia suae dioecesis, vel provinciae magis
commoda, in qua Missarum solemnia peragantur. Et, facta communione per celebrantem, Pallium
reponitur supra medium altaris extensem, et serico, in quo involutum portatum fuit, coopertum. Deinde
peractis Missarum solemnii, Pontifex indutus amictu, stola, pluviali, et mitra, sedens ante altare super
faldistorio, capit juramentum fidelitatis, nomine Sedis Apostolicae, ab ipso Electo, omnibus Pontificalibus
paramentis, ac si celebraturus esset, mitra tamen et chirotecis demptis, induito, anto se genuflexo, juxta
formam per litteras Apostolicas traditam.

FORMA JURAMENTI

Ego N. Electus Ecclesiae N. ab hac hora in antea fidelis, et obediens ero beato Petro Apostolo,
sanctaeque Romanae Ecclesiae et Domino nostro, Domino N. Papae N. suisque Successoribus
canonice intrantibus. Non ero in consilio, aut consensu, vel facto, ut vitam perdant, aut membrum, seu
cipientur mala captione, aut in eos violenter manus quomodolibet ingerantur, vel injuriae aliquae
inferantur, quovis quaeasito colore. Consilium vero, quod mihi credituri sunt, per se, aut Nuntios suos,
seu litteras, ad eorum damnum, me sciente, nemini pandam. Papatum Romunum, et Regalia sancti
Petri, adjutor eis ero ad retinendum, et defendendum, salvo meo ordine, contra omnem hominem.
Legatum Apostolicae Sedis ineundo et redeundo honorifice tractabo, et in suis necessitatibus adjuvabo.
Jura, honores, privilegia, et auctoritatem sanctae Romanae Ecclesiae, Domini nostri Papae, et
Successorum praedictorum, conservare, defendere, augere, et promovere curabo. Neque ero in
consilio, vel facto, seu tractatu, in quibus contra ipsum Dominum nostrum, vel eamdem Romanam
Ecclesiam, aliqua sinistra, vel praejudicialia personarum, juris, honoris, status, et potestatis eorum
machinentur. Et si talia a quibuscumque tractari, vel procurari novero, impediam hoc pro posse: et
quanto citius potero, significabo eidem Domino nostro vel alteri, per quem possit ad ipsius notitiam
peruenire. Regulas sanctorum Patrum, decreta, ordinationes seu dispositiones, reservations,
provisiones, et mandata Apostolica, totis viribus observabo, et faciam ab aliis observari. Haereticos,
schismaticos, et rebelles eidem Domino nostro, vel Successoribus praedictis, pro posse persequebar,
et impugnabo. Vocatus ad synodum, veniam, nisi praepeditus fuero Canonica praepeditio. Apostolorum
limina singulis trienniis personaliter per me ipsum visitabo; et Domino nostro, ac Successoribus
praefatis, rationem reddam de toto meo pastorali officio, ac de rebus omnibus ad meae Ecclesiae
statum, ad cleri et populi disciplinam, animarum denique, quae meae fidei traditae sunt, salutem, quovis
modo pertinentibus: et vicissim mandata Apostolica humiliter recipiam, et quam diligentissime exsequar.
Quod si legitimo impedimento detentus fuero, praefata omnia adimplebo per certum Nuntium ad hoc
speciale mandatum habentem, de gremio mei Capituli, aut alium in dignitate ecclesiastica constitutum,
seu alias personatum habentem: aut, his mihi deficientibus, per dioecesanum Sacerdotem; et clero
deficiente omnino, per aliquem alium Presbyterum saecularem, vel regularem, spectatae probitatis, et
religionis, de supradictis omnibus plene instructum. De hujusmodi autem impedimento docebo per
legitimas probationes ad sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalem proponentem in Congregatione sacri
Concilii, per supradictum Nuntium transmittendas.

Possessiones vero ad mensam meam pertinentes non vendam, nec donabo, neque impignorabo, nec
de novo infeudabo, vel aliquo modo alienabo, etiam cum consensu Capituli Ecclesiae meae, inconsulto
Romano Pontifice. Et si ad aliquam alienationem devenero, poenas in quadam super hoc edita
constitutione contentas, eo ipso incurrere volo.

Expleto juramento ab Electo, dictus Pontifex in gremio suo librum Evangeliorum ambabus manibus
apertum tenens, inferiore parte libri Electo versa, ab eo praestationem hujusmodi juramenti recipit, et
Electo adhuc coram eo genuflexo, dicente:

Sic me Deus adjuvet, et haec sancta Dei Evangelia.

Tunc Pontifex respondit: Deo gratias.

Juramento praestito, Pontifex surgit cum mitra, et Pallium de altari accipit, et illud super humeros Electi adhuc ante se genuflexi imponit, dicens:

Ad honorem omnipotentis Dei, et beatae Mariae semper Virginis, ac beatorum Apostolorum Petri, et Pauli, Domini nostri N. Papae N. et sanctae Romanae Ecclesiae, nec non Ecclesiae N. tibi commissae, tradimus tibi Pallium de corpore beati Petri sumptum, in quo est plenitudo Pontificalis officii, cum Patriarchalis (*vel* Archiepiscopal) nominis appellatione; ut utaris eo intra Ecclesiam tuam certis diebus, qui exprimuntur in privilegiis ab Apostolicaa Sede concessis. In nomine Pa + tris, et Fi + lli, et Spiritus + Sancti. R. Amen.

Quo dato, Pontifex, detecto capite, vadit ad cornu Evangelii altaris, et Patriarcha, vel Archiepiscopus surgit cum Pallio; et ascendens ad altare, crucem suam ante se habens, si sit in Ecclesia sua, vel alia suae dioecesis, vel provinciae, detecto capite benedicit populo solemniter, dicens: Sit nomen Domini, etc.

Qua benedictione data, dimissis in Ecclesia paramentis, omnes ad sua revertuntur.

Et, quia Pontificalis officii plenitudo conferitur per Pallium, antequam obtinuerit quis Pallium, licet sit consecratus, non sortitur nomen Patriarchae, Primatis, aut Archiepiscopi; et non licet ei Episcopos consecrare; nec convocare Concilium; nec Chrisma confidere; neque Ecclesias dedicare; nec Clericos ordinare, etiam si Pallium in alia Ecclesia habuisset, cum oporteat petere novum Pallium.

Potest tamen, quando vult, Missam sine Pallio, et sandaliis celebrare.

Potest etiam hujusmodi consecrationes ante Pallii receptionem alteri committere, dummodo non sit in mora petendi Pallium.

Neque ante habitum Pallium potest Electus ante se crucem deferre, sed tantum postea.

Nec potest Patriarcha, vel Archiepiscopus uti Pallio extra suum Patriarchatum, vel provinciam, et non omni tempore, sed tantum in Ecclesiis, in Missarum solemnibus, in Festis praecipuis, non in processionibus, neque in Missis pro defunctis; et quia Pallium est personale, ideo accommodari non potest; neque in morte alicui relinqui; sed Patriarcha, vel Archiepiscopus, cum eo sepeliri debet.

**DIES QUIBUS PALLIO UTI POTEST PATRIARCHA, SIVE ARCHIEPISCOPUS
, SUNT HI:**

Nativitas Domini nostri Jesu Christi.

Sancti Stephani Protomartyris.

Sancti Joannis, Apostoli et Evangelistae.

Circumcisio Domini.

Epiphania Domini.

Dominica in Palmis.

Feria quinta in Coena Domini.

Sabbatum sanctum.

Dominica Resurrectionis cum duobus sequentibus diebus.

Dominica in Albis.

Ascensio Domini.

Dominica Pentecostes.

Festum Corporis Christi.

Festivitates quinque beatae Mariae semper Virginis, Purificationis, Annuntiationis, Assumptionis, Nativitas, et Immaculatae Conceptionis.

Nativitas Sancti Joannis Baptiste.

Festum Sancti Joseph, 19 martii.

Festum omnium Sanctorum.

Festivitates omnium Apostolorum.

Dedicationes Ecclesiarum.

Principales Festivitates Ecclesiae suae.

Ordinationes Clericorum.

Consecrationes Episcoporum, Abbatum et Virginum.

Dies anniversarius Dedicationis Ecclesiae, et Consecrationis suae.

DE PUBLICATIONE FESTORUM MOBILIUM IN EPIPHANIA DOMINI

In Epiphania Domini, cantato Evangelio, Archidiaconus, sive aliquis Canonicus, vel Beneficiatus, aut

alius, juxta consuetudinem loci, pluviali paratus, ascendet ambonem, vel pulpitum, et ibidem, vel in alio loco ubi cantari solet Evangelium, e vetusto Ecclesiae sanctae instituto publicabit Festa mobilia anni currentis juxta infrascriptam formulam, et diem Synodi dioecesanae suo loco promulgabit, licet in formula infrascripta Dominica secunda post Pascha notata sit.

Noveritis, fratres carissimi, quod annuente Dei misericordia, sicut de Nativitate Domini nostri Jesu Christi gavisi sumus, ita et de Resurrectione ejusdem Salvatoris nostri gaudium vobis annuntiamus. Die prima (*vel alia, prout occurrit*) (*Januarii vel Februarii*) erit Dominica in Septuagesima. Vigesima (*vel alia quae occurrit, uti et in sequentibus*) (*Februarii, Martii, ejusdem*) dies Cinerum, et initium jejunii sacratissimae Quadragesimae. ... (*Martii, Aprilis*) sanctum Pascha Domini nostri Jesu Christi cum gaudio celebrabit. Dominica secunda post Pascha dioecesana Synodus habebitur ... (*Aprilis, Maii, Junii*) erit Ascensio Domini nostri Jesu Christi. ... (*Maii, Junii, ejusdem*) Festum Pentecostes. ... (*eiusdem, Junii*) Festum sacratissimi Corporis Christi. ... (*Novembris, Decembris*) Dominica prima Adventus Domini nostri Jesu Christi, cui est honor et gloria, in saecula saeculorum. Amen.

DEGRADATIO A PRIMA TONSURA

Pontifex degradator extrahit degradando superpelliceum, dicens:

Auctoritate Dei omnipotentis, Patris, et Filii, et Spiritus Sancti, ac nostra, tibi auferimus habitum clericalem, et nudamus te religionis ornatu, ac deponimus, degradamus, spoliamus, et exuimus te omni Ordine, beneficio, et privilegio clericali; et velut clericalis professionis indignum, redigimus te in servitutem, et ignominiam habitus saecularis, ac status.

Tum Pontifex degradator cum forcibus tondere incipit, et per barbitonsorem ibidem praesentem totaliter tonderi facit caput degradandi, dicens:

Te velut ingratum filium a sorte Domini, ad quam vocatus fueras, abjicimus, et coronam tui capitis regale quidem signum Sacerdotii, de tuo capite amovemus, propter tui regiminis pravitatem.

Tum ministri Pontificis exuunt degradatum veste, et habitu clericali, et ipsum induunt habitum saecularem. Quo facto, si fuerit talis casus, quo degradatus tradi beat Curiae saeculari, Pontifex degradator degradatum amplius non tangit, sed in hunc modum contra ipsum pronuntiat, dicens:

Pronuntiamus, ut hunc exutum omni Ordine ac privilegio clericali, Curia saecularis in suum forum recipiat degradatum.

Tum Pontifex degradator efficaciter, et ex corde, et omni instantia, pro miserrimo illo derelicto intercedit apud judicem saecularem, ut citra mortis periculum, vel mutilationis, contra degradatum sententiam moderetur, dicens:

Domine judex, rogamus vos cum omni affectu, quo possumus, ut amore Dei, pietatis et misericordiae intuitu, et nostrorum interventu precaminum, miserrimo huic nullum mortis vel mutilationis periculum inferatis.

Quo facto, ministri Curiae saecularis degradatum sub sua custodia recipient, et discedunt.

DEGRADATIO AB ORDINE ACOLYTHATUS

Unus ex ministris tradit in manus degradandi urceolum vacuum, quem Pontifex degradator tollit de manibus illius, dicens:

Immunde, vinum et aquam ad Eucharistiam de cetero non ministres.

Tum unus ministrorum tradit in manus degradandi candelabrum cum cereo extinto, quod Pontifex degradator accipit de manibus illius, dicens:

Dimitte preferendi visibile lumen officium, quia praebere spirituale moribus neglexisti, atque universum Acolythus officium hic depone.

DEGRADATIO AB ORDINE DIACONATUS

Ministri tradunt degradando in manus librum Evangeliorum, quem Pontifex degradator tollit de manibus ejus, dicens:

Amovemus a te potestatem legendi Evangelium in Ecclesia Dei, quia id non competit, nisi dignis.

Tum Pontifex degradator exuit degradandum dalmatica, dicens:

Levitico ordine te privamus, quia tuum in eo ministerium non implevisti.

Deinde Pontifex degradator amovet degradando stolam de humeris, projiciens eam post tergum, dicens:

Stolam candidam, quam acceperas immaculatam in conspectu Domini preferendam, quia non sic cognito mysterio, exemplum conversationis tuae fidelibus praebuisti, ut plebs dicata Christi nomine posset exinde imitationem acquirere, juste a te amovemus, omne Diaconatus officium tibi prohibentes.

DEGRADATIO AB ORDINE EXORCISTATUS

Unus ex ministris tradit degradando in manus librum Exorcismorum, quem Pontifex degradator tollit de manibus illius, dicens:

Privamus te potestate imponendi manus super energumenos, et daemones de obsessis corporibus expellendi, omni tibi Exorcistatus officio interdicto.

DEGRADATIO AB ORDINE LECTORATUS

Unus ministrorum tradit degradando in manus librum Lectionum, quem Pontifex degradator tollit de manibus illius, dicens:

In Ecclesia Dei non legas ulterius, aut cantes; nec panes aut fructus novos ullen tenus benedicas, quia tuum officium non implevisti fideliter et devote.

DEGRADATIO AB ORDINE PONTIFICALI

Si degradandus sit Archiepiscopus, Pontifex degradator aufert ab eo pallium, sic dicendo:

Praerogativa pontificalis dignitatis, quae in pallio designatur, te exuimus, quia male usus es ea.

Deinde, vel si degradatus sit Episcopus tantum, Pontifex degradator amovet ei mitram, dicendo:
Mitra, pontificalis dignitatis videlicet ornatu, quia eam male praesidendo foedasti, tuum caput denudamus.

Deinde unus ex ministris tradit degradando librum Evangeliorum, quem Pontifex degradator aufert de manibus degradandi, dicens:

Redde Evangelium; quia praedicandi officio, quo spreta Dei gratia te indignum fecisti, te juste privamus.

Deinde Pontifex degradator amovet annulum de digito degradandi, sic dicens:

Annulum, fidei scilicet signaculum, tibi digne subtrahimus, quia ipsam sponsam Dei Ecclesiam temere violasti.

Tum unus ex ministris tradit degradando in manus baculum Pastoralem, quem mox Pontifex degradator tollit de manibus degradandi, dicens:

Auferimus a te baculum Pastoralem, ut inde correctionis officium, quod turbasti, non valeas exercere.

Deinde extractis sibi per ministros chirothecis, Pontifex degradator abradit degradando pollices et manus leviter cum cultello, aut vitro dicens:

Sic spiritualis benedictionis, et delibutionis mysticae gratia, quantum in nobis est, te privamus, ut sacrificandi et benedicendi perdas officium, et effectum.

Post haec Pontifex cum eodem cultello aut vitro abradit leviter caput degradandi, dicens:

Consecrationem, et benedictionem, atque unctionem tibi traditam radendo delemus, et te ab ordine pontificali, quo inhabilis es redditus, abdicamus.

Tum degradando per ministros extrahuntur sandalia.

DEGRADATIO AB ORDINE PRESBYTERATUS

Ministri tradunt in manus degradandi Calicem cum vino, et aqua, ac Patena, et Hostia, quem Pontifex degradator aufert de manibus degradandi, dicens:

Amovemus a te, quin potius amotam esse ostendimus, potestatem offerendi Deo sacrificium, Missamque celebrandi pro vivis, quam pro defunctis.

Deinde Pontifex degradator abradit leviter cum cultello vel vitro, pollices et indices utriusque manus degradandi, dicens:

Potestatem sacrificandi, consecrandi, et benedicendi, quam in unctione manuum et pollicum recepisti, tibi tollimus hac rasura.

Quo dicto, Pontifex degradator accipit casulam sive planetam per posteriorem partem caputii, et degradandum exuit, dicens:

Veste sacerdotali charitatem signante te merito exspoliamus, quia ipsam, et omnem innocentiam exuisti.

Tum Pontifex degradator aufert a degradando stolam, dicens:

Signum Domini per hanc stolam turpiter abjecisti, ideoque ipsam a te amovemus, quem inhabilem reddimus ad omne sacerdotale officium excercendum.

DEGRADATIO AB ORDINE SUBDIACONATUS

Ministri tradunt in manus degradandi librum Epistolarum, quem Pontifex degradator de manibus illius accipit, dicens:

Auferimus tibi potestatem legendi Epistolam in Ecclesia Dei, quia hoc ministerio indignus es redditus.

Tum Pontifex degradator exuit degradandum tunicella, dicens:

Tunica subdiaconali te exuimus, cuius cor et corpus, timor Domini castus et sanctus in aeternum permanens, non constringit.

Deinde Pontifex degradator accipit a degradando manipulum, dicens:

Depone manipulum; quia per fructus bonorum operum, quos designat, non expugnasti spirituales insidias inimici.

Tum Pontifex tangens amictum degradandi, dicit:

Quia vocem tuam non castigasti, ideo amictum a te auferimus.

Post haec unus ex ministris tradit in manus degradandi urceolos cum vino, et aqua, ac bacile cum manutergio, ac Calicem vacuum cum patena. Tum Archidiaconus tollit de manu degradandi urceolos cum vino, et aqua, ac bacile cum buccali, et manutergio. Pontifex vero Calicem vacuum, et patenam tollit, dicens:

Potestatem introeundi sacrarium, tangendi pallas, vasa, et alia indumenta sacra, omneque

Deinde ministri exuunt degradandum cingulum, albam, et amictum.

ORDO
AD RECIPIENDUM PROCESSIONALITER
PRAELATUM, VEL LEGATUM

Cum Praelatus, vel Legatus, civitatem aliquam vel oppidum insigne est ingressurus, processio Cleri ex more loci ordinata cum Cruce procedit illi obviam extra portam urbis, et cum Legatus, sive Praelatus, advenerit, Praelatus ejus loci induitus amictu, stola, pluviali, et mitra pretiosis, sive primam dignitatem habens, induitus superpelliceo, et pluviali pretioso, offert venienti crucem osculandam, quam Legatus seu Praelatus ex equo, vel, si maluerit, descendens in terram super tapetem stratum genuflexus devote osculatur. Tum, si intrans est Episcopus, vel major, aut Presbyter vel Episcopus Cardinalis, Cantores incipiunt, et prosequuntur Antiphonam:

Sacerdos, et Pontifex, et virtutum opifex pastor bone in populo, sic placuisti Domino.

Vel dicatur Responsorium.

Ecce Sacerdos magnus, qui in diebus suis placuit Deo. * Ideo jure jurando fecit illum Dominus crescere in plebem suam. **V.** Benedictionem omnium gentium dedit illi, et testamentum suum confirmavit super caput ejus. * Ideo jure jurando fecit illum Dominus crescere in plebem suam. **V.** Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto. * Ideo jure jurando fecit illum Dominus crescere in plebem suam.

Si vero Legatus recipiendus sit Diaconus Cardinalis, cantatur Responsorium:

Fidelis namque, et prudens dispensator in magni patris familias domo constitutus erat; * Ut conservis suis mensuram tritici erogaret. **V.** Pro salute, et augmento gregis sibi commissi cura pervigili sollicitus erat. * Ut conservis suis mensuram tritici erogaret.

Si autem duo, vel plures reciperentur Legati, etiam si non essent Episcopi, vel Presbyteri Cardinales, cantatur Antiphona:

Vos estis cives Sanctorum, et domestici Dei, supraedificati supra fundamentum Apostolorum, et Prophetarum.

In porta autem urbis consueverunt Magistratus illius obviare Legato, vel Praelato primo intranti, ac illum benigne suscipere, et associare, ac baldachinum super eum deferre. Incepit Antiphona, processio, quae locum habere debet immediate ante crucem Praelati, nisi intersint Canonici Cathedralis Ecclesiae, ordine suo progreditur, et cantantur post dictas Antiphonas, seu Responsoria, alia Cantica, vel Hymni, prout magis placebit, usque ad Ecclesiam majorem seu principalem loci. Si vero processioni intersint Canonici Ecclesiae Cathedralis, illi soli possunt ire post crucem Legati immediate ante eum. Equitantes vero omnes equitare debent ante processionem; togati vero debent Legatum, seu Praelatum sequi.

Cum Praelatus, seu Legatus, descenderit, et intrat portam majoris, seu principalis Ecclesiae, Praelatus Ecclesiae, seu majorem dignitatem habens, induitus, ut supra, detecto capite, offert illi aspersorium, cum aqua benedicta, quod Praelatus, seu Legatus accipiens aspergit primo seipsum, deinde alios. Tum idem Praelatus Ecclesiae, seu primam dignitatem habens, offert ei naviculam, aliquo alio Sacerdote superpelliceo induito thuribulum porrigente, et Legatus, seu Praelatus imponit incensum, et statim Praelatus Ecclesiae, seu dignitatem habens, incensat ipsum Praelatum, seu Legatum stantem cooperto capite, more consueto. Deinde procedunt ad altare majus Ecclesiae, et ibi super faldistorio ante infimum gradum altaris parato procumbit, et orat Praelatus, seu Legatus. Interim vero Praelatus Ecclesiae, seu dignitatem majorem habens, stans in cornu Epistolae altaris versus ad orantem detecto capite, dicit:

V. Protector noster aspice, Deus.
R. Et respice in faciem Christi tui.

Cum omnibus sequentibus, si receptus sit Praelatus, aut Legatus, Episcopus vel Presbyter Cardinalis. Si vero sit Diaconus Cardinalis, omissio Versu praecedente, dicit sequentes tantum:

V. Salvum fac servum tuum.
R. Deus meus, sperantem in te.
V. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto.
R. Et de Sion tuere eum.

- V. Nihil proficiat inimicus in eo.
R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.
V. Domine, exaudi orationem meam.
R. Et clamor meus ad te veniat.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui facis mirabilia magna solus, praetende super hunc famulum tuum, et cunctas congregaciones illi commissas, Spiritum gratiae salutaris, et ut in veritate tibi complaceat, perpetuum ei rorem tuae benedictionis infunde. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

His dictis, Cantores cantant aliquam Antiphonam eis magis placentem de Sancto Patrono Ecclesiae cum Versiculo de eodem Sancto. Et cum dicitur Versiculus, surgens Praelatus vel Legatus ascendit ad altare osculaturque illud in medio, deinde procedit ad cornu Epistolae, ubi stans, ad ipsum altare versus, cantat Orationem de dicto Sancto ; deinde ad medium altaris revertitur, ubi stans dat benedictionem solemnem populo, dicens:

Sit nomen Domini benedictum, etc.

Qua data, facit promulgari per unum ex suis, sive ex beneficiatis Ecclesiae indulgentias, quas ipse interessentibus concedit; deinde Praelatus Ecclesiae, et alii, dimissis paramentis, associant illum diversorum suum. Cum vero novus Praelatus ad Ecclesiam suam veniens recipitur, loco Orationis praedictae Omnipotens sempiterne Deus, etc. dicitur sequens Oratio:

Oremus.

Deus, omnium fidelium Pastor et rector, famulum tuum **N.**, quem Ecclesiae tuae praeesse voluisti, propitius respice; da ei, quae sumus, verbo et exemplo, quibus praeest, proficere, ut ad vitam una cum grege sibi credito perveniat sempiternam. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

ORDO AD RECIPIENDUM PROCESSIONALITER IMPERATOREM

Quando Imperator venit ad aliquam urbem, vel oppidum insigne, Clerus urbis obviam venit ei processionaliter, ut dictum est superius de receptione Praelati, vel Legati; tamen extra portam aliquantulum magis remote, quam Praelato, et Legato fieri solet.

Imperator ex equo, vel (quod magis convenit) descendens in terra super tapete stratum genuflexus osculatur ibidem crucem, et sub baldachino ducitur usque ad Ecclesiam. Processio praecedit immediate Imperatorem, et is qui gladium Imperatoris praefert, equitat immediate post Praelatum processionis. Si vero Legatus Apostolicus Imperatorem reciperet, aut cum eo urbem intraret, vel alias secum iret, vel equitaret; ille qui gladium Imperatori praefert, et aliis crucem Legati portans, simul ire debent. Crux Legati, quia debetur ei latraria, erit a dextris, gladius Imperatoris a sinistris. Interim dum procedunt ad Ecclesiam, cantatur Antiphona.

Ecce mit to Angelum meum, qui praeparabit viam tuam ante faciem meam.

Et post Antiphonam praedictam cantantur Hymni, vel alia Cantica devota, prout magis placebit. Cum imperator descendedit, et intrat Ecclesiam, Praelatus Ecclesiae, accepto aspersorio, aspergit eum, deinde alios in genere, et procedunt usque ad altare majus, coram quo Imperator genuflectit super faldistorio ibidem sibi parato. Praelatus vero Ecclesiae ascendit ad cornu Epistolae altaris ubi stans versus ad orantem, detecto capite, dicit:

- V. Deus, judicium tuum Regi da.
R. Et justitiam tuam filio Regis.
V. Salvum fac **N.** Imperatorem nostrum.
R. Deus meus, sperantem in te.
V. Mitte ei, Domino, auxilium de sancto.
R. Et de Sion tuere eum.
V. Nihil proficiat inimicus in eo.
R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.
V. Fiat pax in virtute tua.
R. Et abundantia in turribus tuis.
V. Domine, exaudi orationem meam.
R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, in cuius manu sunt corda Regum, inclina ad preces humilitatis nostrae aures misericordiae tuae, et Imperatori nostro famulo tuo **N.** regimen tuae sapientiae appone, ut, haustis de tuo fonte consiliis, et tibi placeat, et super omnia regna praecellat.

Praetende, Domine, quae sumus, famulo tuo **N.** Imperatori nostro dexteram coelestis auxilii, ut te toto corde perquirat, et quae digne postulat, assequi mereatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde si Praelatus sit Episcopus, vel major, stans ante altare benedicit solemniter populo dicens: Sit nomen Domini benedictum,**etc.**

Intellige, si non sit praesens Legatus, quia benedicet Legatus, si sit praesens ibi. Quia benedictione data, depositis sacris vestibus, associat Imperatorem usque ad ejus hospitium. Si autem Praelatus ipse non sit Episcopus, vel major, finitis Orationibus praedictis, depositis vestibus sacris, associat, ut supra.

ORDO AD RECIPIENDUM PROCESSIONALITER REGEM

Quando Rex ad aliquam urbem aut oppidum insigne venit, Clerus processionaliter obviam vadit ei extra portam, ubi Rex ex equo, vel (quod magis convenit) descendens in terra super tapete stratum genuflexus osculatur crucem, quae per Praelatum sibi porrigitur. Deinde sub baldachino ducitur usque ad Ecclesiam ordine supradicto. Interim cantatur Responsorium:

Elegit eum Dominus, * Et excelsum fecit illum p[ro]ae Regibus terrae. **V.** Glorificavit eum in conspectu Regum, et non confundetur. * Et excelsum fecit illum p[ro]ae Regibus terrae. **V.** Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto. * Et excelsum fecit illum p[ro]ae Regibus terrae.

Deinde cantantur Hymni, vel alia Cantica magis placentia. Cum Rex Ecclesiam intrat, Praelatus, accepto aspersorio, aspergit eum, deinde alios in genere, et procedunt usque ad altare majus, coram quo Rex genuflectit super faldistorio parato, et orat. Praelatus vero ascendit ad cornu Epistolae altaris, ubi stans versus ad orantem, detecto capite, dicit:

V. Deus, judicium tuum Regi da.

R. Et justitiam tuam filio Regis.

V. Salvum fac Regem nostrum, Domine.

R. Deus meus, sperantem in te.

V. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eum.

V. Nihil proficiat inimicus in eo.

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

V. Fiat pax in virtute tua.

R. Et abundantia in turribus tuis.

R. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, cui omnis potestas et dignitas famulatur, da huic famulo tuo Regi nostro **N.** prosperum suae dignitatis effectum, in qua te semper timeat, tibique jugiter placere contendat. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde Praelatus, si sit Episcopus, vel major, accedit ad medium altaris, et ibi populo solemniter benedicit. Tum sacris dimissis vestibus, Regem usque ad hospitium comitatur.

ORDO AD RECIPIENDUM PROCESSIONALITER

Quando Princeps magnae potentiae ad aliquam urbem aut insigne oppidum venit, Clerus processionaliter ei obviam venit extra portam. Ubi Princeps ex equo, vel (quod magis convenit) descendens in terra super tapete stratum genuflexus osculatur crucem, quae per Praelatum sibi porrigitur. Deinde sub baldachino dicitur usque ad Ecclesiam ordine consueto. Interim cantatur Responsorium:

Posui adjutorium super potentem, et exaltavi electum de plebe mea. * Manus enim mea, auxiliabitur ei.
V. Inveni David servum meum, oleo sancto meo unxi eum. * Manus enim mea, auxiliabitur ei. **V.** Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto. * Manus enim mea, auxiliabitur ei..

Deinde cantantur Hymni, vel alia Cantica magisi placentia. Cum Princeps Ecclesiam intrat, Praelatus, accepto aspersorio, aspergit eum, deinde alias in genere, et procedunt usque ad altare majus, coram quo Princeps genuflectit super faldistorio ibidem sibi parato, et orat. Praelatus vero ascendit ad cornu Epistolae altaris, ubi stans versus ad orantem, detecto capite, dicit:

- V.** Salvum fac Principem nostrum, Domine.
R. Deus meus, sperantem in te.
V. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto.
R. Et de Sion tuere eum.
V. Nihil proficiat inimicus in eo.
R. Ft filius iniquitatis non apponat nocere ei.
V. Fiat pax in virtute tua.
R. Et abundantia in turribus tuis.
V. Domine, exaudi orationem meam.
R. Et clamor meus ad te veniat.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, cui omnis potestas et dignitas famulatur, da huic famulo tuo Principi nostro N. prosperum suae dignitatis effectum, in qua te semper timeat, tibique jugiter placere contendat. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde Praelatus, si sit Episcopus, vel major, accedit ad medium altaris, et ibi popul solemniter benedit. Tum, sacris dimissis vestibus, Principem usque ad hospitium comitatur.

ORDO AD RECONCILIANDUM APOSTATAM, SCHISMATICUM VEL HAERETICUM

et super faldistorium ante foras Ecclesiae sibi paratum, coram quo genuflectit reconciliandus, quem interrogat Pontifex de

Credis duodecim Articulos Fidei?

Ille respondet: Credo.

Pontifex interrogat: Credis in Deum Patrem omnipotentem, creatorem coeli et terrae?

Ille respondet: Credo.

Pontifex interrogat: Credis et in Jesum Christum Filium ejus unicum Dominum nostrum?

Ille respondet: Credo.

Pontifex interrogat: Credis quod conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Maria Virgine?

Ille respondet: Credo.

Pontifex interrogat: Credis quod passus est sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, et sepultus?

Ille respondet: Credo.

Pontifex interrogat: Credis quod descendit ad inferos?

Ille respondet: Credo.

Pontifex interrogat: Credis quod tertia die resurrexit a mortuis?

Ille respondet: Credo.

Pontifex interrogat: Credis, quod ascendit ad coelos, et sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis?

Ille respondet: Credo.

Pontifex interrogat: Credis quod venturus est judicare vivos, et mortuos?

Ille respondet: Credo.

Pontifex interrogat: Credis in Spiritum Sanctus?

Ille respondet: Credo.

Pontifex interrogat: Credis sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem?

Ille respondet: Credo.

Pontifex interrogat: Credis remissionem omnium peccatorum?

Ille respondet: Credo.

Pontifex interrogat: Credis carnis resurrectionem et vitam aeternam?

Ille respondet: Credo.

Deinde Pontifex surgit cum mitra, et super illum genuflexum dicit absolute, incipiens:

Exorcizo te, immunde spiritus, per Deum Patrem omnipotentem, et per Jesum Christum Filium ejus, et per Spiritum Sanctum, ut recedas ab hoc famulo Dei, quem Deus et Dominus noster ab erroribus et perceptionis tuis liberare, et ad sanctam matrem Ecclesiam Catholicam atque Apostolicam revocare dignatur. Ipse tibi imperet, maledicte ac damnate, qui pro salute hominum passus, mortuus, et sepultus est, te atque omnes vires tuas superavit, ac resurgens coelos ascendit, inde venturus judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem.

Tunc signat illum cum pollice dexteræ manus in fronte signo crucis, dicens:

Accipe signum crucis Christi, atque Christianitatis, quod prius acceptum non custodivisti, sed male deceptus abnegasti.

Deinde surgit ille, et Pontifex retenta mitra, sinista sua illum apprehendit per manum dexteram, dicens:

Ingredere in Ecclesiam Dei, a qua incaute aberrasti; ac evasisse te laqueos mortis agnosce; horresce idola; respue omne pravitatem, sive superstitionem haereticam, **vel** gentilem, **aut** judaicam. Cole Deum Patrem omnipotentem, et Jesum Christum Filium ejus, et Spiritum Sanctum, unum, vivum, et verum Deum, sanctam, et individuam Trinitatem.

Tum introducit illum in Ecclesiam per manum, ut eum apprehendit, usque ad altare majus, coram quo in infimo gradu ille genuflectit. Pontifex vero ascendit ad medium altaris, ubi deposita mitra, stans versus ad illum, dicti absolute:

Omnipotens sempiterne Deus, hanc ovem tuam de faucibus lupi tua virtute subtractam, paterna recipe pietate, et gregi tuo reforma pia benignitate; ne de familiae tuae damno inimicus exultet, se de conversione et liberatione ejus, Ecclesia tua ut pia mater de filio reperto gratuletur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Deus, qui hominem ad imaginem tuam conditum misericorditer reparas, quem mirabiliter creasti; respice propitius super hunc famulum tuum, ut, quod hujus ignorantiae caecitate, hostili et diabolica fraude surreptum est, indulgentiae tuae pietatis ignoscat, et absolvat; et altaribus sacris, recepta veritatis tuae communione, reddatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde sedet ibidem Pontifex super faldistoriu, et, accepta mitra, interrogat illum iterum de Fide Catholica, dicens:

Credis in Deum Patrem omnipotentem, creatorem coeli, et terrae?

Respondet ille: Credo

Interrogatio: Credis et in Jesum Christum ejus Filium unicum, Dominum nostrum, natum, et passum?

Respondet: Credo

Interrogatio: Credis et in Spiritum Sanctum, sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, et vitam aeternam post mortem?

Respondet: Credo

Postea interrogat Pontifex: Homo, abrenuntias satanae, et angelis ejus?

Respondet: Abrenuntio.

Interrogatio: Abrenuntio etiam omni sectae gentilitatis, vel haereticae pravitatis, sive judaicae superstitionis?

Respondet: Abrenuntio.

Interrogatio: Vis esse, et vivere in unitate sanctae Fidei Catholicae?

Respondet: Volo.

Tunc, deposita mitra, surgit Pontifex, et reconciliatus accedit ad pedes ejus, coram eo genuflectens, Pontifex vero imponit manum dexteram super caput illius, dicens:

Oremus.

Domine Deus omnipotens, Pater Domini nostri Jesu Christi, qui dignatus es hunc famulum tuum ab errore gentilitatis, **vel** mendacio haereticae pravitatis, **sive** judaicae superstitionis clementer eruere, et ad Ecclesiam tuam sanctam revocare; tu, Domine, emitte in eum Spiritum Sanctum Paraclitum de coelis. **R.** Amen.

Spiritum sapientiae et intellectus. **R.** Amen.

Spiritum consilii et fortitudinis. **R.** Amen.

Spiritum scientiae et pietatis. **R.** Amen.

Adimple eum lumine splendoris tui, et in nomine ejusdem Domini nostri Jesu Christi signetur signo crucis in vitam aeternam. **R.** Amen.

Post haec, si reconciliatus sit is qui praecipuuſ et notabilis fautor schismatis exſiſtit, genuflexus, ut supra, facit publice professionem, et adjurationem, Pontifice cum mitra in faldistorio ante altare ſedente, dicens:

Ego **N.** comperto divisionis laqueo quo tenebar, diutina mecum deliberatione pertractans, prona et spontanea voluntate ad unitatem Sedis Apostolicae, divina gratia duce, reversus sum: ne vero non pura mente, seu simulata reversus estimer, spondeo sub ordinis mei caſu, et anathematis obligatione, atque promitto tibi, **tali** Episcopo, et per te sancto Petro Apostolorum principi, atque sanctissimo in Christo Patri, et Domino nostro, Domino **N.** Papae **N.** et successoribus suis, me umquam quorumlibet suasionibus, vel quocumque alio modo, ad schisma, de quo Redemptoris nostri gratia liberatione eruptus sum, reversurum, sed semper in unitate Ecclesiae Catholicae, et in communione Romani Pontificis per omnia permansurum: unde jurans dico per Deum omnipotentem, et sancta Dei Evangelia, me in unitate et communione praemissis inconcurrens mansurum. Et si (quod absit) ab hac me unitate aliqua occasione, vel argumento divisero, perjurii reatum incurrens aeternae obligatus poenae inveniar, et cum auctore schismatis habeam in futuro saeculo portionem.

Deinde super librum Evangeliorum, quem Pontifex ante ſe tenet apertum, ponit ambas manus extensas, junctis digitis, dicens:

Sic me Deus adjuvet, et haec sancta Dei Evangelia.

Tum producto per Pontificem signo crucis super reconciliatum, surgit reconciliatus et discedit.

Si vero reconciliatus fuerat haeresiarcha, seu praecipuuſ auctor alicujus haeresis, omissa promiſſione praecedente, facit ſequentem, genuflexus coram Pontifice cum mitra in faldistorio ante altare ſedente, dicens:

Ego **N.** cognoscens veram Catholicam, et Apostolicam Fidem, anathematizo hic publice omnem haeresim, praecipue illam de qua hactenus exiſti infamatus, quae astruere conatur **hoc, vel illud.** Consentio autem sanctae Romanae Ecclesiae; et Apostolicae Sedi ore et corde profiteor me credere **sic,** **vel sic,** et eamdem Fidem tenere, quam sancta Romana Ecclesia auctoritate Evangelica et Apostolica tenendam tradit. Jurans hoc per sanctam homousion, id est, ejusdem substantiae Trinitatem; per sancrosancta Evangelia Christi; eos autem, qui contra Fidem hanc venerint, cum dogmatibus et sectatoribus suis aeterno anathemate dignos esse pronuntio. Et si ego ipſe (quod absit) aliquando contra haec aliiquid assentiri, aut praedicare praesumpsero, canonum severitati ſubjaceam.

Et mox ambas manus extensas, digitas non disjunctis, ponit super librum Evangeliorum, quem Pontifex ante ſe apertum tenet, dicens:

Sic me Deus adjuvet, et haec sancta Dei Evangelia.

Tum producto per Pontificem signo crucis super reconciliatum, surgit ipſe reconciliatus et discedit.

ORDO EXCOMMUNICANDI ET ABSOLVENDI

ationem cum excommunicato, et a tali potest simplex Sacerdos absolvere absque juratoria cautione; taliter autem proprio Confiteor Deo, et tibi **N.** quod sum excommunicatus, quia participavi **tali** excommunicato in oratione, **vel**

Sacerdos vero absolvens eum, dicit hujusmodi verba:

Auctoritate Dei omnipotentis, et mihi concessa, absolvō te a vinculo hujus excommunicationis, quam confessus es, et a qualibet alia simili (si qua teneris), in quantum possum et debo; ac restituō te ecclesiasticis Sacrementis. In nomine Patris + ris, et Fili + lio, et Spiritus Sancti. R. Amen.

Major Excommunicatio

Major vero excommunicatio, quam Pontifex per sententiam scriptam legendo promulgat, hoc modo profertur:

Cum ego N. *talem* primo, secundo, tertio, et quarto, ad malitiam convincendam, legitime monuerim, ut *tale quid* faciat, *vel* non faciat, ipse vero mandatum hujusmodi contempserit adimplere; quia nihil videretur obedientia prodesse humilibus, si contemptus contumacibus non obesset: idcirco auctoritate Dei omnipotentis Patris, et Filii, et Spiritus Sancti, et beatorum Apostolorum Petri et Pauli, et omnium Sanctorum, exigente ipsius contumacia, ipsum excommunico in his scriptis, et tamdiu ipsum vitandum denuntio, donec adimpleverit, quod mandatur; ut spiritus ejus in die judicii salvus fiat.

Circa absolutionem vero ab hac majori excommunicatione, sive a Canone, sive ab homine prolata, tria sunt specialiter attendenda. Primum est, ut excommunicatus juret ante omnia parere mandatis Ecclesiae, et ipsius absolventis, super eo propter quod excommunicationis vinculo est ligatus; et si propter manifestam offensam excommunicatus sit, quod ante omnia satisfaciat competenter.

Secundum est, ut reconcilietur, quod fieri debet hoc modo. Excommunicatus namque (ubi sic fieri solitum est) exitus usque ad camisiam ante fores Ecclesiae, coram Pontifice ipsum absolvere volente, qui indutus amictum, stolam, pluviale violaceum, et mitram simplicem, sedet super faldistorium ante principalem portam Ecclesiae sibi paratum, genuflexus detecto capite humiliiter absolutionem petit. Pontifex vero primum accipit ab eo juramentum de parendo mandatis Ecclesiae: deinde accepta in dextera manu virga, dicit Psalmum:

Psalmus 50.

Miserere mei Deus: * secundum magnam misericordiam tuam.
Et secundum multitudinem miserationum tuarum: * dele iniquitatem meam.
Amplius lava me ab iniquitate mea: * et a peccato meo munda me.
Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: * et peccatum meum contra me est semper.
Tibi soli peccavi, et malum coram te feci: * ut justificeris in sermonibus tuis et vincas cum judicaris.
Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: * et in peccatis concepit me mater mea.
Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.
Asperges me hyssopo, et mundabor: * lavabis me et super nivem dealbabor.
Auditui meo dabis gaudium et laetitiam: * exultabunt ossa humiliata.
Averte faciem tuam a peccatis meis: * et omnes iniquitates meas dele.
Cor mundum crea in me, Deus: * et spiritum rectum innova in visceribus meis.
Ne projicias me a facie tua: * et Spiritum Sanctum tuum ne auferas a me.
Redde mihi laetitiam salutaris tui: * et spiritu principaliter confirma me.
Docebo iniquos vias tuas: * et impii ad te convertentur.
Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meae: * exultabit lingua mea justitiam tuam.
Domine labia mea aperies: * et os meum annuntiabit laudem tuam.
Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: * holocaustis non delectaberis.
Sacrificium Deo spiritus contribulatus: * cor contritum et humiliatum, Deus, non despicies.
Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion: * ut aedificantur muri Jerusalem.
Tunc acceptabis sacrificium justitiae, oblationes et holocausta: * tunc inponent super altare tuum vitulos.
Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 66

Deus misereatur nostri, et benedicat nobis: * illuminet vultum suum super nos, et misereatur nostri.
Ut cognoscamus in terra viam tuam: * in omnibus gentibus salutare tuum.
Confiteantur tibi populi, Deus: * confiteantur tibi populi omnes.
Laetentur et exultent Gentes: * quoniam judicas populos in aequitate, et Gentes in terra diriges.
Confiteantur tibi populi, Deus, confiteantur tibi populi omnes: * terra dedit fructum suum.
Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus: * et metuant eum omnes fines terrae.
Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Et in quolibet Versu Pontifex cum virga leviter inter scapulas verberat absolvendum. Finitis Psalmis, deposita mitra, surgit Pontifex, et dicit:

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison.

Pater noster, **reliqua secreto.**

Deinde dicit: Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a male.

V. Salvum fac servum tuum, (**vel** ancillam tuam), Domine.

R. Deus meus, sperantem in te.

V. Nihil proficiat inimicus in eo(**vel** in ea).

R. Et filius iniquitatis non nocebit ei.

V. Esto ei, Domine, turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Domine, exaudi orationem meam

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, cui proprium est misereri semper, et parcere, suscipe deprecationem nostram, et hunc famulum tuum (**vel** famulam tuam), quem (**vel** quam) excommunicationis catena constringit, miseratio tuae pietatis clementer absolvat. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Praesta, quae sumus, Domine, huic famulo tuo, (**vel** famulae tuae) dignum poenitentiae fructum, ut Ecclesiae tuae sanctae, a cuius integritate deviaverat peccando, admissorum veniam consequendo, reddatur innoxius (**vel** innoxia). Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde sedet Pontifex, et, accepta mitra, dicit:

Auctoritate Dei omnipotentis, et beatorum Apostolorum Petri et Pauli, atque Ecclesiae suae sanctae, et ea qua fungor, absolvó te a vinculo talis excommunicationis, qua ex tali causa ligatus (**vel** ligata) eras. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sanctus. **R.** Amen.

Deinde surgit Pontifex cum mitra, et apprehendens absolutum per dexteram manum, introducit eum in Ecclesiam, dicens:

Reduco te in gremium sanctae Matris Ecclesiae, et ad consortium et communionem totius Christianitatis, a quibus fueras per excommunicationis sententiam eliminatus (**veleminata**); et restituo te participationi ecclesiasticorum Sacramentorum. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sanctus. **R.** Amen.

Tertium est, quod absoluto fieri debent justa et rationabilia praecincta. Circa quod considerandum est, utrum ipse fuerit ligatus a Canone, vel ab homine. Si a Canone, satisfacto ei, quem laesit injungendum est sibi, ne ulterius contra illum Canonem faciat. Quandoque tamen cogendus est de jure sufficienter super hoc cavere. Si vero excommunicatus Auctoritate Apostolica habeat temporale impedimentum, quominus ad Sedem Apostolicam accedere possit, et propterea ab Ordinario absolvatur; tunc injungendum est absoluto, ut statim, impedimento cessante, debeat se Summo Pontifici praesentare, vel ejus Legato, mandatum illius super hoc impleturus; quod tamen in pueris, et mulieribus, et similibus non servatur, qui sicut perpetuum habent impedimentum, perpetuo excusantur. Si vere aliquis ligatus est ab homine, et tunc aut offensa ejus est manifesta, tunc satisfacere debet, priusquam absolvatur; aut est dubia, et tunc, si post absolucionem apparuerit, ipsum injuste fuisse ligatum, nihil omnino praecipiendum est ei. Si vero apparuerit, ipsum juste fuisse ligatum, praecipiendum est ei, quod satisfaciat competenter.

Anathema

Quando vero anathema id est, solemnis excommunicatio pro gravioribus culpis fieri debet, Pontifex paratus amictu, stola, pluviali violaceo, et mitra simplici, assistantibus sibi duodecim Presbyteris superpelliceis indutis, et tam ipso, quam Presbyteris candelas ardentes in manibus tenentibus, sedet super faldistorium ante altare majus, aut alio loco publico, ubi magis sibi placebit, et ibi pronuntiat, et profert anathema, hoc modo:

Quia **N.** diabolo suadente, christianam promissionem, quam in Baptismo professus est, per apostasiam postponens, Ecclesiam Dei devastare, ecclesiastica bona diripere ac pauperes Christi violenter opprimere non veretur; idcirco solliciti, ne per negligentiam pastoralem pereat, pro quo in tremendo judicio, ante Principem Pastorum Dominum nostrum Jesum Christum rationem reddere compellamus, juxta quod Dominus ipse terribiliter comminatus dicens: Si non annuntiaveris iniquo iniquitatem suam, sanguinem ejus de manu tua requiram, monuimus eum canonice, primo, secundo, tertio, et etiam

quarto, ad ejus malitiam convincendam, ipsum ad emendationem, satisfactionem, et poenitentiam invitantes, et paterno affectu corripientes. Ipse vero, proh dolor! monita salutaria spernens, Ecclesie Dei quam laesit, superbiae spiritu inflatus, satisfacere dignatur. Sane praecepsis Dominicis atque Apostolicis informamur, quid de hujusmodi praevaricatoribus agere nos oporteat. Ait enim Dominus: Si manus tua vel pes tuus scandalizat te, abscinde eum, et projice abs te. Et Apostolus inquit: Auferte malum ex vobis. Et iterum: Si is qui frater nominatur, est fornicator, aut avarus, aut idolis serviens, aut maledicus, aut ebriosus, aut rapax, cum ejusmodi nec cibum sumere. Et Joannes praeceteris dilectus Christi discipulus, talem nefarium hominem salutare prohibet, dicens: Nolite recipere eum in domum nec AVE ei dixeritis. Qui enim dicit illi AVE, communicat operibus ejus malignis. Dominica itaque atque Apostolica praecepta adimplentes, membrum putridum et insanabile, quod medicinam non recipit, ferro excommunicationis ab Ecclesiae corpore abscindamus, ne tam pestifero morbo reliqua corporis membra, veluti veneno inficiantur. Igitur quia monita nostra, crebrasque exhortationes contempsit, quia tertio secundum Dominicum praeceptum vocatus, ad emendationem, et poenitentiam venire despexit, quia culpam suam nec cogitavit, nec confessus est, nec missa legatione excusationem aliquam praetendit, nec veniam postulavit, sed diabolo cor ejus indurante, in incopta malitia perseverat, juxta quod Apostolus dicit: Secundum duritiam suam, et cor impenitentis thesaurizat sibi iram in die irae: idcirco eum cum universis complicibus, fautoribusque suis, iudicio Dei omnipotentis Patris, et Filii, et Spiritus Sancti, et beati Petri principis Apostolorum, et omnium Sanctorum, necnon et mediocritatis nostrae auctoritate, et potestate ligandi et solvendi in coelo et in terra nobis divinitus collata, a pretiosi Corporis et Sanguinis Domini perceptione, et a societate omnium Christianorum separamus, et a liminibus sanctae matris Ecclesiae in coelo et in terra excludimus, et excommunicatum et anathematizatum esse decernimus; et damnatum cum diabolo, et angelis ejus, et omnibus reprobis in ignem aeternum judicamus; donec a diaboli laqueis resipiscat, et ad emendationem, et poenitentiam redeat, et Ecclesiae Dei, quam laesit, satisfaciat, tradentes eum satanae in interitum carnis, ut spiritus ejus salvus fiat in die iudicii.

Et omnes respondent:

Fiat. Fiat. Fiat.

Quo facto, tam pontifex, quam Sacerdotes debent projicere in terram candelas ardentes, quas in manibus tenebant. Deinde Epistola Presbyteris per Parochias, et etiam vicinis Episcopis mittatur, continens nomen excommunicati, et excommunicationis causam, ne quis per ignorantiam ulterius illi communicet, et ut excommunicationis occasio omnibus auferatur.

Absolutio

Si vero anathematizatus, poenitentia ductus, veniam postulare voluerit, et emendationem promitter, Pontifex qui eum excommunicaverit, paratus ut supra, ante januas Ecclesiae venit, sedens idibem in faldistorio sibi parato, et duodecim Presbyteri superpelliceis induiti eum hinc inde circumstare debent. Adsint etiam illi, quibus injuria vel damnum est illatum, et ibidem secundum leges divinas omne damnum commissum emendetur. Tum anathematizatus genuflectit coram Pontifice, quem interrogat Pontifex, si poenitentiam, prout Canones praecipiunt pro perpetratis sceleribus, suspicere velit? Ille tunc genuflexus veniam postulat, culpam confitetur, poenitentiam implorat, et de futuris cautelam spondet. Tunc Pontifex sedens cum mitra, dicit cum ministris septem Psalmos Poenitentiales. Pontifice quandoque illum leviter inter scapulas verberante: finitis Psalmis, Pontifex, deposita mitra, surgit, et dicit:

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison.

Pater noster, **reliqua secreto.**

Deinde dicit: Et ne nos inducas in temptationem.

R. Sed libera nos a male.

V. Salvum fac servum tuum, (**vel** ancillam tuam), Domine.

R. Deus meus, sperantem in te.

V. Nihil proficiat inimicus in eo(**vel** in ea).

R. Et filius iniquitatis non nocebit ei.

V. Esto ei, Domine, turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Domine, exaudi orationem meam

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, cui proprium est misereri semper, et parcere, suscipe deprecationem nostram, et hunc famulum tuum (**vel** famulam tuam), quem (**vel** quam) excommunicationis catena constringit, miseratio tuae pietatis clementer absolvat. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Oremus.

Praesta, quae sumus, Domine, huic famulo tuo, (*vel* famulae tuae) dignum poenitentiae fructum, ut Ecclesiae tuae sanctae, a cuius integritate deviaverat peccando, admissorum veniam consequendo, reddatur innoxius (*vel* innoxia). Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde sedet Pontifex, et, accepta mitra, dicit:

Auctoritate Dei omnipotentis, et beatorum Apostolorum Petri et Pauli, atque Ecclesiae suaem sanctae, et ea qua fungor, absolvō te a vinculo talis excommunicationis, qua ex tali causa ligatus (*vel* ligata) eras. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sanctus. **R.** Amen.

Tum surgit cum mitra Pontifex, et apprehendens absolutum per dexteram manum, introducit eum in Ecclesiam usque ante gradus majoris altaris, interim dicens:

Reduco te in gremium sanctae Matris Ecclesiae, et ad consortium et communionem totius Christianitatis, a quibus fueras per excommunicationis sententiam eliminatus (*veleliminata*); et restituo te participationi ecclesiasticorum Sacramentorum. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sanctus. **R.** Amen.

Quo dicto, et cum ante gradus majoris altaris pervenerint, ille ibidem in inferiori gradu altaris genuflectit. Pontifex vero ascendit ad altare, ubi stans versus ad introductum, deposita mitra, absolute dicit:

Oremus.

Majestatem tuam, quae sumus, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, qui non mortem peccatorum, sed poenitentiam semper inquiris, respice flentem famulum tuum, attende prostratum, ejusque planctum in gaudium tua miseratione converte; scinde delictorum saccum, et indue eum laetitia salutari; ut post longam peregrinationis famem, de sanctis Altaribus satietur, ingressusque cubiculum Regis in ipsis aula benedicat nomen gloriae tuae semper. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Deus misericors, Deus clemens, qui secundum multitudinem miserationum tuarum peccata poenitentium deles, et praeteritorum criminum culpas venia tuae miserationis evacuas, respice propitius super hunc famulum tuum, et remissionem sibi omnium peccatorum suorum tota cordis devotione poscentem, deprecatus exaudi; renova in eo, piissime Pater, quidquid terrena fragilitate corruptum, seu diabolica fraude violatum est, et unitati corporis Ecclesiae membrum perfecta remissione restitue. Miserere, Domine, gemitum, miserere lacrimarum ejus, et non habentem fiduciam, nisi in misericordia tua, ad tuae Sacramentum reconciliationis admitte. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde Pontifex producit signum crucis super introductum, qui surgit, et discedit.